

1471

Թուրքական
խեղ-իրէնք

Ման առաջի

511(076)

4-33

Թիֆլիս
1882

2010

Հրատարակութիւն Բ. Շահվերդեանի, Լրագրական Գործակալութեան

13733.

ԹՈՒԱՅԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ՍԻՍՏԵՄԱՏԻՔԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

ԳՐԻԳՈՐԻ ՎԱՐՁՆԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Մասն առաջին (ամբողջ թուեր)

511(076)
Կ-33

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս

1882.

8511(07.6)

4-33

Հրատարակութիւն Բ. Շահվերդեանի Լրագրական Գործակալութեան

ԹՈՒՆԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ՄԻՍՏԵՄՆՏԻՔԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

510

94-44

ԳՐԻԳՈՐԻ ՎԱՐՁԵԼԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ.

ՌԻՍՈՒՄ

61607
ՀԱՍՏԻՆՆԵՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Հ.Ս.Ս.Ր.Ա. Публичная Библиотека
7/11. 1922
ՄԱՍՍՆԵՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՄԱՍՍՆԵՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Մասն առաջին (ամբողջ թուեր)

For George Murray & William Murray
Glasgow & London
Keep your names.

10 Apr. 1916. 4000 ft. 6 9 72
0.50

፩ ፡ ። ፪ ፡ ፣ ፫ ፡ ሀ

S m p m 'u U. U. U h h u b l u o 'u h

1884

36622 ա. հ.

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

017
17-10

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 30 августа 1881 года.

12002

20181-60

Типографія А. А. Михельсона.

1881

սմբ

56	
57	
60	
67	
72	
77	
82	

Ց Ե Ն Կ

ՀԱՄԱՐԱՆՔ

101	Բերանացի համարանք	1
102	Գրաւոր համարանք	3

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

101	Գումարումն	6
	Հանումն	12
	Փակագծերի գործածումն գումարման և հանման գործողութեանց մէջ	19
	Գումարի և մնացորդի փոփոխութիւնները	21
	Բազմապատկումն	23
	Բաժանումն	29
	Արտադրեալի և քանորդի փոփոխութիւնները	35
	Փակագծերի գործածումն գումարման և հանման գործողութեանց մէջ	38
	Ընդհանուր խնդիրներ բոլոր չորս գործողութեանց վերայ	40

ԲԱՐԻ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ԹՈՒՆԵՐ

	Երես
Վերածումն	55
Անդրադարձումն	57
Գումարումն	60
Հանումն	67
Բազմապատկումն	72
Բաժանումն	77
Ընդհանուր խնդիրներ բարդ անուանական թուերի բոլոր չորս գործողութեանց վերայ	82

ԲԱԺԱՆԱՐԱՐՆԵՐ

Պարզ և բարդ թուեր	99
Թուերի բաժանականութիւնը	—
Թուերի լուծումն պարզ բաժանարարների և գտնել թուի ճիշտ բաժանարարները	101
Ամենամեծ ընդհանուր բաժանարարը և ամենափոքր բազմապատիկ թիւը	102
Պատասխաններ	107

ՀԱՄԱՐԱՆՔ

§ 1. ԲԵՐԱՆՍՅԻ ՀԱՄԱՐԱՆՔ

1. Թուերը որքան են: Ո՞րքան խօսք է հարկաւոր թուերի անունները կազմելու՝ մէկից մինչև հարիւր, մէկից մինչև հազար, մինչև միլիոն, մինչև երկիւն, մինչև եռլիոն:
2. Ո՞րքան միութիւն կայ՝ մէկ տասնեակի մէջ, մէկ հազարի մէջ, հինգ հազարի մէջ, տասը հազարի մէջ, տասնուհինգ հազարի մէջ, մէկ միլիոնի մէջ, վեց եռլիոնի մէջ:
3. Ո՞րքան տասնեակ կայ մէկ հարիւրի մէջ, երեք հարիւրի մէջ, մէկ հազարի մէջ, եօթ հազարի մէջ, երեք հարիւր հազարի մէջ, ութ միլիոնի մէջ:
4. Ո՞րքան հարիւր կայ մէկ հազարի մէջ, չորս հազարի մէջ, տասնուվեց հազարի մէջ, հարիւր հազարի մէջ, վեց հարիւր հազարի մէջ, մէկ միլիոնի մէջ, ութ միլիոնի մէջ:
5. Ո՞րքան հազար կայ մէկ միլիոնի մէջ. որքան միլիոն կայ մէկ երկիւնի մէջ, որքան երկիւն կայ մէկ եռլիոնի մէջ:
6. Մէկ միլիոնը քանի՞ տաս հազարից է կազմուած, տաս միլիոնը քանի՞ հազարից է կազմուած. երկիւնը քանի՞ հարիւր հազարից է կազմուած:
7. Առաջին, երկրորդ և երրորդ կարգի միութիւնները որոնք են:

8. Ո՞ր կարգի են հազարաւորները, հարիւր հազարաւորները, տասը միլիոնաւորները, հարիւր երկկիժաւորները, տասն եռլիոնաւորները:

9. Առաջին, երկրորդ և երրորդ դասի միութիւնները որոնք են:

10. Ո՞ր դասի են հազարաւորները, միլիոնաւորները, երկլիոնաւորները, եռլիոնաւորները:

11. Ո՞ր դասի և որ կարգի են հարիւրաւորները, տասը հազարաւորները, հարիւր միլիոնաւորները, տասն երկլիոնաւորները:

12. Երրորդ դասի երկրորդ կարգի միութիւնները որոնք են: Երկրորդ դասի երրորդ կարգի միութիւնները որոնք են:

13. Անուանել այն թիւը, որ կազմուած է հինգ տասնեակից. որ կազմուած է եօթը տասնեակից, ութ տասնեակից և երեք միաւորից: Հինգ հարիւրից, երեք տասնեակից և երկու միաւորից. տասներկու տասնեակից. տասնուհինգ տասնեակից և վեց միաւորից. երեք հազարաւորից, տասնումէկ տասնեակից և եօթը միաւորից. հինգ տասը հազարաւորից և երեսուն ու չորս տասնեակից. վեց տասը հազարաւորից և քառասունուհինգ հարիւրաւորից. տասներեք միլիոնաւորից. վեց հարիւր հազարաւորից. քառասուն ու երկու հարիւրաւորից և տասըն ու մէկ միաւորից:

14. Անուանել այն թիւը, որ կազմուած է հինգ միութիւնից առաջին և եօթը միութիւնից երրորդ կարգի առաջին դասի. երեք միութիւնից առաջին դասի երրորդ կարգի. եօթը միութիւնից առաջին դասի երկրորդ կարգի և չորս միութիւնից երկրորդ դասի երկրորդ կարգի. չորս առաջին դասի երրորդ կարգի. վեց առաջին դասի առաջին կարգի, երեք երկրորդ դասի երրորդ կարգի և երկու երկրորդ կարգի երրորդ դասի միութիւններից:

§ 2. ԳՐԱԻՈՐ ՀԱՄԱՐԱՆԻՔ

Գրել հետևեալ թուերը՝

15. Մէկ, չորս, հինգ, ութ, տասնումէկ, տասնուհինգ, քսանուհինգ, քսանուեօթը, յիսունուվեց, եօթանասունուչորս, հարիւր հինգ, հարիւր քառասունուերկու, երկու հարիւր եօթանասունուչորս, հինգ հարիւր ութսունուվեց, ութ հարիւր վաթսունուչորս, ինն հարիւր քսանուերեք:

16. Հազար, հազար մէկ, հազար տասը, հազար քսանուչորս, հազար հարիւր հինգ, հազար հարիւր տասնումէկ, երկու հազար տասնուչորս. երեք հազար հարիւր քսանուհինգ, հինգ հազար եօթը հարիւր քառասունուվեց, վեց հազար չորս, ինն հազար վեց հարիւր վեց, տասը հազար, տասներկու հազար, քսան հազար հարիւր հինգ, վաթսուն հազար չորս հարիւր չորս, ութսունումէկ հազար եօթը:

17. Հարիւր հազար, հարիւր հազար քսան, հարիւր հազար եօթը հարիւր չորս, հարիւր մէկ հազար հարիւր մէկ, հարիւր քսան հազար հինգ հարիւր վեց, երկու հարիւր հազար, երկու հարիւր հազար հինգ հարիւր քառասուն, երեք հարիւր հազար երկու հարիւր քսան, չորս հարիւր վեց հազար եօթ հարիւր տասնուչորս, վեց հարիւր տասնուչորս հազար երկու հարիւր վեց, ինն հարիւր վաթսուն ու չորս հազար հինգ հարիւր երկու:

18. Միլիոն, միլիոն մէկ, միլիոն տասնուչորս, միլիոն հարիւր հազար, երկու միլիոն հինգ հարիւր հազար հարիւր չորս, տասնուհինգ միլիոն վեց հարիւր տասնուհինգ հազար, եօթանասունուհինգ միլիոն երկու հարիւր տասը հազար երեք հարիւր ութը, երեք հարիւր քսան ու հինգ միլիոն չորս հարիւր քսան ու հինգ հազար երեք հարիւր եօթը, վեց միլիոն հինգ հարիւր չորս հազար ութը հարիւր քառասունուեօթը:

19. Երկրի, տասներկու երկրի, երեք երկրի հինգ հարիւր վաթսուհինգ միլիոն երկու հարիւր քսանութն հազար հարիւր տասնուչորս, ութ երկրի վեց հարիւր քսան միլիոն չորս հարիւր վաթսուներկու հազար, վաթսուն ու ինն երկրի երկու հարիւր երեսունումէկ հազար հարիւր եօթանասունուվեց, երկու հարիւր քսան երկրի չորս հարիւր ութսունհինգ, եօթանասուներկու երկրի ինն հարիւր ութը հազար:

20. Երեք հարիւր չորս երկրի ինն հարիւր վաթսունու- չորս միլիոն քառասունուեօթ հազար հարիւր տասնուվեց, չորս հարիւր մէկ երկրի ինն հարիւր ութը միլիոն հարիւր մէկ, հինգ հարիւր վաթսուն երկրի ութը հարիւր վեց միլիոն եօթը հազար հինգ հարիւր չորս, երեք հարիւր տասնուվեց երկրի երկու միլիոն վեց հազար չորս հարիւր տասնուհինգ. ութը հարիւր քսան երկրի քսանումէկ միլիոն երեք հարիւր քառասունուչորս հազար հինգ:

21. Եռի, վեց եռի հինգ հարիւր երեսունուվեց երկրի չորս հարիւր ութսունուվեց միլիոն հարիւր եօթա- նասունուեօթը հազար հինգ հարիւր յիսունուվեց. քսան ումէկ եռի չորս հարիւր երեսուն երկրի եօթը հարիւր քսան միլիոն հարիւր եօթանասունումէկ հազար վաթսունու- վեց. քսանութն եռի տասն երկրի հինգ հարիւր վաթսուն միլիոն ինն հարիւր հինգ հազար երկու հարիւր երեսուն:

22. Երկու հարիւր վեց եռի հարիւր հինգ երկրի երկու հարիւր չորս միլիոն հինգ հարիւր չորս հազար երեք հարիւր վեց. երեք հարիւր տասն եռի չորս հարիւր քսան երկրի երկու միլիոն վաթսուն հազար երկու. հինգ հարիւր մէկ եռի հարիւր մէկ երկրի վեց միլիոն հարիւր երկու հազար երեսուն. վեց հարիւր եռի հինգ երկրի երեք հա- րիւր քառասուն հազար ինն հարիւր հինգ. քառի:

Կարգալ հետեալ թուերը՝

23. 4, 2, 6, 3, 5, 7, 9, 12, 15, 13, 19, 26, 37, 41, 52, 69, 97, 74:
24. 100, 102, 214, 310, 165, 192, 245, 370, 204, 257, 429, 510, 439:
25. 526, 654, 791, 809, 707, 682, 961, 616, 696, 934, 932, 277, 828:
26. 1000, 1702, 2420, 3675, 4218, 3405, 1960, 2071, 3169, 4728, 4504, 5064, 6006, 2094, 8106, 9119, 6809, 7199, 8044, 4909:
27. 10000, 20164, 31256, 71405, 20666, 74211, 56409, 81966, 31022, 89004, 90205, 30007, 61004, 54030, 71809, 41967, 90009, 81629:
28. 100000, 123456, 312670, 419206, 316425, 716240, 326091, 819614, 298161, 304006, 990909, 700041, 206407, 706108, 300209, 900009, 810106:
29. 1000000, 7164127, 2164513, 9145677, 2645834, 7168020, 3000431, 4207601, 9180007, 3104107, 2000410, 8300007, 9001009, 7011605, 3000705:
30. 10000000, 18916705, 12740056, 46745916, 36006724, 46730106, 70168900, 86122304, 37200607, 76004006, 90010005, 80160017:
31. 100000000, 316724015, 473406705, 162415674, 316206407, 409909471, 406241627, 600624100, 721406720, 294017021, 301204705, 80006305:
32. 1000000000, 1348917067, 3152614007, 8056214772, 3008614056, 3710002678, 4207060320, 6007003005, 7805601370, 9101606701:
33. 10000000000, 16241546021, 74026530456, 70641530267, 40760420007, 31060702052, 2630270640, 80005006002, 70024006305, 36050076104:

34. 60891451627, 311911607005, 29999000412,
316700500607, 567142156145601, 211122345697005,
8916141561349100996, 23456210772306459:

Գործողութիւններ ամբողջ թուերով:

§ 3. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ:

35. $26+12+49+37$, $20+9+54+48$, $39+40+28+$
 $+44+86$:

36. $86+26+69+135+236$, $325+714+226$, $741+$
 $+436+9+322$:

37. $412+672+104+8$, $2416+7206+38$, $4196+3+$
 $+6142+327$:

38. $71624+326172+326+415200+2$:

39. Գտնել 640-ի, 4828-ի և 928-ի գումարը:

40. 84056-ը մեծացնել 540-ի, 3480-ի և 436-ի
գումարով:

41. Գտնել այն թիւը, որ մեծ է 48261-ի, 264-ի և
7605-ի գումարից 40526 միութեամբ:

42. 1456-ի, 3096-ի և 4658-ի գումարը մեծաց-
նել 3167-ի և 23005-ի գումարով:

43. $312+6174+310$ աւելացնել 2067+3124:

44. Ներառւած կան 168000000 բնակիչ, Ասիայում
580000000, Աֆրիկայում 92000000, Ամերիկայում
150000000, Աւստրալիայում 10000000: Ո՞րքան բնակիչ կայ
երկրագնդիս վերայ:

45. Մի մարդ վճարելով 5860 մանէթ, մնաց էլի պարտ
2387 մանէթ: Նորա պարտքը ո՞րքան էր:

46. Վաճառականը զնեց ամրանք, և վճարեց 35476 մանէթ:
Քանի՞ մանէթով նա պէտք է վաճառի, որ ստանայ օգուտ 1255
մանէթ:

47. Պատերազմից յետոյ զօրքի զնդի մէջ համարեցին
25685 զինուոր, սպանուած էին 4783, իսկ վիրաւորուած
6172 մարդ: Պատերազմը սկսելուց առաջ զնդի մէջ քանի՞ զի-
նուոր կար:

48. Ճանապարհորդը Պետերբուրգից դնում է Փարիզ Բեր-
լին քաղաքով: Նա գնաց մինչև Բերլին 1273 վերստ և նորան
մնում է էլի գնալու 1117 վերստ: Պետերբուրգից մինչև Փարիզ
քանի՞ վերստ է:

49. Մի քաղաքի մէջ բնակվում էին 40560 զինուորական,
360735 զանազան արհեստներով պարապող և ծառայող մար-
դիկ և 569 հոգեւորական: Այդ քաղաքի բնակիչները ո՞ր-
քան էին:

50. Պարտէզի մէջ կայ 513 խնձորի ծառ, 284 տանձի
և 318 սերդեկի: Ո՞րքան ծառ կայ այդ պարտիզի մէջ:

51. Շտեմարանի մէջ կար 2124 փութ սև ցորեն, 8263
փ. ձերմակ ցորեն, 12173 փ. ալիւր և 1179 փ. դարի: Բոլորը
քանի՞ փութ էր:

52. Կալուածատէրը ունէր մէկ տեղ 2140 զեսեա-
տին հող, երկրորդ տեղում 476 զեսեատինով աւելի առաջի-
նից, իսկ երրորդ տեղում այնքան՝ որքան կար առաջին և երկ-
րորդ տեղերում միասին առած: Բոլորն քանի՞ զեսեատին հող
ունէր:

53. Ռուսաց Կայսր Ալեքսանդր II ծնաւ 1818 թուական-
ին և ապրեց 63 տարի: Ո՞ր թուականին նա վախճանուեցաւ:

54. Ճանապարհորդը անցել է 2164 վերստ երկաթուղով,
464 վերստ շողենաւով և 629 վերստ սուրհանդակով: Քանի՞
վերստ է նա ճանապարհորդել:

55. Քարը ընկնելու ժամանակ առաջին վայրկենում անցնում է 16 ֆուտ, երկրորդ վայրկենում 32 ֆուտով աւելի առաջինից, երրորդ վայրկենում 32 փութով աւելի երկրորդից և այլն: Ո՞ր բարձրութիւնից ընկաւ քարը, եթէ անցաւ 4 վայրկեան:

56. Ո՞րքան վերստ պէտք է անցնել Մոսկվայից մինչև Լոնդոն, Պետերբուրգ, Բերլին և Փարիզ քաղաքներով և յետ դառնալ նոյն ճանապարհով, եթէ որ Մոսկվայից մինչև Պետերբուրգ 604 վերստ է, Պետերբուրգից մինչև Բերլին 1723, Բերլինից մինչև Փարիզ 1117 և Փարիզից մինչև Լոնդոն 427:

57. Տուն շինելու համար բերած է աղիւս. առաջին անգամ 7250 հատ. երկրորդ անգամ 1720 հատով աւելի առաջինից, իսկ երրորդ անգամ այնքան, որքան առաջին և երկրորդ անգամ և էլի 215 աղիւս: Բոլոր բերածը ո՞րքան էր:

58. Ո՞ր թիւն է աւելի 3629-ից 1466-ով:

59. Ո՞ր թիւը պէտք է պակասացնենք 3678-ով, որ ստանանք 562:

60. Մի մարդ մեռնելիս կտակեց աղջկան 6500 մանէթ, տղային 2500 մանէթով աւելի աղջկայ փողից, իսկ կնոջը այնքան, որքան տուեց երկուսին միասին: Բոլոր ժառանգութիւնը ո՞րքան էր:

61. Վաճառականը ստացաւ հինգ հակ ապրանք, առաջինը քաշում էր 257 փութ, երկրորդը 210, երրորդը այնքան, որքան կար առաջինի և երկրորդի մէջ միասին, չորրորդը 25 փութով աւելի երկրորդից, իսկ հինգերորդը այնքան, որքան կար առաջինի և երրորդի մէջ միասին: Բոլորը ո՞րքան փութ էր:

62. Ռուսաստանում 1858 թուականին բնակվում էին քաղաքներում 3040297 տղամարդ և 2541771 կին. իսկ զա-

ւառներում 26327125 տղամարդ և 27421559 կին: Բոլորը ո՞րքան էին:

63. Չորս վաճառական մի ընդհանուր գործի համար փող իջան՝ առաջինը 6270 մանէթ, երկրորդը 8500 մանէթ, երրորդը 2650 մանէթով աւելի առաջինից, իսկ չորրորդը 1900 մանէթով աւելի երկրորդից: Ո՞րքան էր նոցա դրամագլուխը:

64. Մի ամսուայ մէջ երկաթուղով անցան՝ առաջին դասի մէջ 15264 մարդ, երկրորդի մէջ 21967, իսկ երրորդի մէջ 86768: Բոլորը ո՞րքան էին:

65. Մրգավաճառը ունէր երեք տուրակ ընկոյզ, առաջինի մէջ կար 4575 ընկոյզ, երկրորդի մէջ այնքան, որքան երրորդի մէջ և էլի 1286. իսկ երրորդի մէջ կար 156-ով աւելի առաջինից: Բոլորը ո՞րքան ընկոյզ էր:

66. Վալուածատէրը երեք շտեմարանում ցորեն ունէր՝ առաջինի մէջ կար այնքան, որքան երրորդի մէջ և էլի 1200 փութ, երկրորդի մէջ այնքան, որքան առաջինի և երրորդի մէջ միասին. իսկ երրորդի մէջ 3424 փութ: Բոլորը քանի՞ փութ ցորեն ունէր:

67. Վաճառականը իւր ապրանքը վաճառեց 5890 մանէթով և ֆլաստուեց 1650 մանէթ: Քանի՞ մանէթ արժէր նորա ապրանքը:

68. Մի մարդ տուրէնը ծախսում էր բնակարանի վրայ 580 մանէթ, շորերի 480 մանէթ, սեղանի 600 մանէթ և մանր ծախսերի 500 մանէթ և էլի իւրաքանչիւր տարի մնում էր իրան 360 մանէթ: Նորա ամբողջ տարուայ եկամուտը ո՞րքան էր:

69. Հինգ եղբայր ժառանգութիւն ստացան՝ փոքրը 10800 մանէթ, իսկ իւրաքանչիւր մեծ եղբայրը ստացաւ 500 մանէթով աւելի իւր հետեւեալ փոքրից: Բոլոր ժառանգութիւնը քանի՞ մանէթ էր:

70. Գանեկ զուամարը ամենամեծ չորս թուանշան ունեցող թուի աւելացած 496-ով և ամենափոքր հինգ թուանշան ունեցող թուի աւելացած 798-ով:

71. Գանեկ չորս թուի զուամարը, որոնցից առաջինն է 482, երկրորդը աւելի է առաջինից 94-ով, երրորդը աւելի է երկրորդից 41-ով, իսկ չորրորդը աւելի է երրորդից 138-ով:

72. Ճանապարհորդը անցաւ առաջին օրը 87 վերստ, երկրորդ օրը 95 վերստ, երրորդ օրը 21 վերստով աւելի՝ առաջին օրուայ անցածից, իսկ չորրորդ օրը 64 վերստ: Քանի՞ վերստ անցաւ նա չորս օրուայ մէջ:

73. Տուն շինելու համար վճարած է ճարտարանկեալին 560 մանէթ, կալաւորին 5820 մանէթ, հիւսնին 4952, սուաղին 1250, վառարանագործին 272 և յարկաշէնին 435 մանէթ: Քանի՞ մանէթ նստեց բոլոր շինութիւնը:

74. Մի մարդ կայքի վճարեց 3175 մանէթ, զնեց կառք 805 մանէթով, ձիաները 600 մանէթով և նորա մօտիկաց դարձեալ 1684 մանէթ: Ո՞րքան փող ունէր նա:

75. Վաճառականը վճարեց իւր պարտքը չորս նշանակեալ ժամանակներում՝ առաջին անգամ 3000 մանէթ, երկրորդ անգամ 7899, երրորդ անգամ 6548 և չորրորդ անգամ 13475 մանէթ: Ո՞րքան էր նորա պարտքը:

76. Զօքքը բաղկացած էր երեք խմբից՝ առաջինի մէջ կար 42604 մարդ, երկրորդի մէջ 28856, իսկ երրորդի մէջ 35540: Բոլորը քանի՞ մարդ էր:

77. Բագի մէջ մէկ տեղ դարսած է 1560 սաժէն փայտ, միւս տեղ 1786 սաժ. երրորդ տեղ 1234 սաժ. իսկ չորրորդ տեղ 946: Բոլորը քանի՞ սաժէն փայտ է:

78. Կալուածատէրը մի դաշտումն ունի 3142 խուրճ, միւսում 2192, իսկ երրորդում 769-ով աւելի առաջինից: Ո՞րքան է բոլորը:

79. Գանեկ են ե եք կտոր մահուդ՝ առաջին կտորն էր 275 արշ. երկրորդը 77 արշինով աւելի առաջինից, իսկ երրորդը 6-ով աւելի երկրորդից: Քանի՞ արշին է բոլորը:

80. Ճանապարհորդը զուրս զնալով Թիֆլիսից առաջին օրը զնաց 94 վերստ, իսկ հետեւեալ իւրաքանչիւր օրը զնում էր 12 վերստով աւելի նախորդ օրը զնացածից: 5 օրից յետո նա քանի՞ վերստ հեռու էր Թիֆլիսից:

81. Գինեվաճառը ունէր 1439 շիշ կարմիր գինի և 2550 շիշ ձերմակ գինի. նա դարձեալ գնեց 874 շիշ կարմիր գինի և 720 շիշ ձերմակ գինի: Բոլորը քանի՞ շիշ էր:

82. Արկղից հանեցին առաջին անգամ 1632 մանէթ, երկրորդ անգամ 135 մանէթով աւելի առաջին հանածից և արկղի մէջ դարձեալ մնաց 683 մանէթ: Ո՞րքան փող կար արկղի մէջ:

83. Հալլէի զիսաւոր աստղը երեւեցաւ առաջին անգամ 1456 թուականին և երեւում է իւրաքանչիւր 76 տարուց յետոյ: Ո՞ր թուականներին նա երեւել է և նորա մօտիկ երեւալը երբ կ'ընկնի:

84. Վաճառականը ունէր չորս երամ՝ առաջին երամուսնի կար 927 կով, երկրորդումը 125 կովով աւելի առաջինից, երրորդումը 63-ով աւելի երկրորդից, չորրորդումը 84-ով աւելի երրորդից: Բոլոր չորս երամում ո՞րքան կով կար:

85. Քաղաքի մէջ կար չորս ջրի աւազան, որոնցից իւրաքանչիւր օր սպառւում էր՝ առաջինից 5125 վեդրօ, երկրորդից 7120 վեդրօ, երրորդից 1359-ով աւելի երկրորդից, չորրորդից 1466-ով աւելի առաջինից: Բոլորը ո՞րքան վեդրօ ջուր էր սպառւում:

86. Գրատունը բռնում է 4 դահլիճ՝ առաջինի մէջ կա 10564 հատ գիրք, երկրորդի մէջ 15675 հատ, երրորդի մէջ

2721 հատով աւելի երկրորդից, չորրորդի մէջ 4390-ով աւելի առաջինից: Քանի՞ գիրք կայ գրատան մէջ:

§ 4. ՀԱՆՈՒՄՆ:

Հանել՝

87. 16-ից 5, 24-ից 12, 14-ից 6, 26-ից 19, 75-ից 36, 60-ից 48:

88. 364-ից 252, 562-ից 456, 621-ից 578, 806-ից 447:

89. 2163-ը 4084-ից 1645-ը 6231-ից, 5000-ից 4235:

90. 431-ը 650-ից, 90564-ից 79342, 69198-ը 70000-ից:

91. 7495-ից 5869, 40900-ից 36235, 10000-ից 9064:

92. 2360-ից 1966, 36075-ը 50040-ից, 34210-ից 18642:

93. 30062-ից 29974, 5671-ը 31016-ից, 50000-ից 26285:

94. Ի՞նչին են հաւասար՝ 2674—2195, 4072—3986, 3000—1417:

95. Ի՞նչին են հաւասար 367+214—539, 4067+192—3191:

96. Ի՞նչին են հաւասար 4174—3965+7264, 3001—1916+4725:

97. 7837+2492+368 գումարից հանել 16032—13987 տարբերութիւնը:

98. 23602—18396 տարբերութիւնից հանել 1832+829+1034 գումարը:

99. Ո՞րքան պէտք է աւելացնել 426-ին, որ ստանանք 1844:

100. 69099-ին ո՞րքան պէտք է աւելացնենք, որ ստանանք 70000:

101. 30405-ը քանի՞սով է աւելի 10987-ից:

102. Ո՞ր թուի հետ պէտք է զուգարել 8966-ը, որ ստանանք 15000:

103. Նապոլէօն Ա, Ֆրանսիացոյ կայսրը ծնաւ. 1769 թուականին և վախճանուեցաւ 1821-ին: Քանի՞ տարի ապրեց:

104. Հացի շտեմարանի մէջ կար 18690 տոպրակ ալիւր, այնտեղից ծախեցին 12830 տոպրակ: Ո՞րքան մնաց:

105. Երկու թուի գումարը հաւասար է 58120-ին, նոցանից առաջին թիւն է 34227: Ի՞նչին է հաւասար երկրորդը:

106. Զօրքը բաղկացած էր 3645 զինուորից, սրանից պատերազմի մէջ՝ սպանուեցան 8275 մարդ: Ո՞րքան զինուոր մնաց:

107. Զրով լի շիշը քաշում է 408 մսխալ, իսկ դատարկ շիշը քաշում է 74 մսխալ: Քանի՞ մսխալ է քաշում ջուրը:

108. Վաճառականը վաճառեց իւր ապրանքը 14500 մանէթով և ստացաւ օգուտ 3280 մանէթ: Նորա ապրանքը ո՞րքան արժէր:

109. Վաճառականը տարէնը աշխատում էր 1564 մանէթ, իսկ մսխում էր 3000 մանէթ: Նա ո՞րքան պէտք է պարտք վերցնէր:

110. Եթէ ես ունեմ 360 մանէթ, ո՞րքան է ինձ պակաս, որ ունենամ 2450 մանէթ:

111. Կոլումբոսը գտաւ Ամերիկան 1492 թուականին. մինչև ներկայ տարին ո՞րքան ժամանակ է անցել:

112. Լեոն, Հայոց վերջին թագաւորը, վախճանուեցաւ Փարիզում 1393 թուականին. մինչև ներկայ տարին քանի՞ ժամանակ է անցել:

113. Ապրանքը, որ արժէր 7168 մանէթ, վաճառելով ստացել են ֆեաա 578 մանէթ: Քանիսով են վաճառել:

114. Մօնրլանը, Եւրոպայի ամենաբարձր լեռը, ունի 2249 սաժէն բարձրութիւն. իսկ Հաուրիլանկարը, Երկրագնդիս ամենաբարձր լեռը, որ Ասիայումն է, ունի 4136 սաժէն բարձրութիւն: Առաջինը քանի՞ սաժէնով ցածր է երկրորդից:

115. Պետերբուրգից մինչև Բերլին 1273 վերսա է, իսկ մինչև Փարիզ 2390: Երկրորդը քանի՞ վերստով Հեռու է առաջինից:

116. Մահաթականների տարեհաշիւը սկսվում է ոչ թէ Քրիստոսի ծննդից, ինչպէս բոլոր քրիստոնեայ ազգերի, այլ 622 թուականից Քրիստոսից յետոյ: 1885 թուականը նոցա ո՞ր տարին կ'լինի:

117. Անգլիացի մատեմատիկոս Նիւտօնը ծնաւ 1642 թուականին և ապրեց 85 տարի, իսկ Ֆրանսիացի աստղագետ Լապլասը վախճանուեցաւ Նիւտօնի մահից 100 տարից յետոյ 78 տարեկան հասակի: Ո՞ր թուականին վախճանուեցաւ Նիւտօնը. ո՞ր թուականին ծնաւ Լապլասը. քանի՞ տարի անցաւ առաջինի մահից մինչև երկրորդի ծնուելը:

118. Վաճառականը 5260 մանէթի մահուդ վաճառեց. եթէ նա վաճառէր 290 մանէթով պակաս, այն ժամանակ կը ստանար օգուտ 320 մանէթ: Մահուդը ո՞րքան արժէր վաճառականին:

119. Երկու թուի տարբերութիւնը հաւասար է 51602 մեծ թիւն է 60000. գտնել փոքրը:

120. Երկու թուի տարբերութիւնը=14160, փոքր թիւը=7164. գտնել մեծը:

121. Նուագելին հաւասար է 31645, տարբերութիւնը=20647. գտնել հանելին:

122. Հանելին=6125, տարբերութիւնը=41726. գտնել նուագելին:

123. Չորս գումարելի թուերի գումարը=32067, նոցանից երեքի գումարը=24165. գտնել չորրորդ գումարելին:

124. Երեք գումարելի թուերի գումարը=16142, մէկը նոցանից=7164. գտնել մնացած երկուսի գումարը:

125. Երեք կտոր մահուդը արժէ 4800 մանէթ, նոցանից մէկը արժէ 1324 մանէթ, միւսը 1876 մանէթ: Երրորդը ո՞րքան արժէ:

126. Երեք եղբայր ստացան 15000 մանէթ. առաջինը ստացաւ 6274 մանէթ, երկրորդը 275 մանէթով պակաս առաջինից: Երրորդը ո՞րքան մանէթ ստացաւ:

127. Զօրքը բաղկացած էր 32650 մարդուց. կռուից յետոյ պակասեցան սպանածներ 3641 մարդ, վիրավորուածներ 2456 մարդ և զերի տարածներ 1450 մարդ: Քանի՞ մարդ մնաց:

128. Զօրքը բաղկացած էր 45000 մարդուց, կռուի ժամանակ կորցրեց 7456 մարդ և ստացաւ օգնութիւն 12500 մարդու: Քանի՞ մարդ եղաւ:

129. 4 խմբից բաղկացած զօրքի մէջ կար 146324 մարդ. կռուի ժամանակ առաջին խումբը կորցրեց 3264 մարդ, երկրորդը 1475-ով պակաս առաջինից, երրորդը 2566 մարդ, իսկ չորրորդը այնքան, որքան երկրորդի և երրորդի կորցրածը միասին առած: Քանի՞ մարդ մնաց կռուից յետոյ:

130. Վաճառականն ունէր 32560 մանէթ. առաջին տարին ստացաւ օգուտ 4575 մանէթ, երկրորդ տարին փաստեց 14579 մանէթ, երրորդ տարին նոյնպէս փաստեց 8568 մանէթ, իսկ չորրորդ տարին ստացաւ օգուտ 16569 մանէթ: Նորա զրամագլուխը չորս տարից յետոյ ո՞րքան եղաւ:

131. 5474 մանէթ պարունակող քսակից հանեցին առաջ

ջին անգամ 785 մանէթ, երկրորդ անգամ 66 մանէթով աւելի առաջինից, երրորդ անգամ 186 մանէթով աւելի նոյնպէս առաջինից. Քսակի մէջ ո՛րքան փող մնաց:

132. Գրավաճառը ունէր 12626 գիրք, ստացաւ դարձեալ մի անգամ 850 գիրք, իսկ միւս անգամ՝ 1478 և վաճառեց նոցանից 4324 գիրք: Այդ գրքերը վաճառելուց յետոյ նորա մօտ քանի՞ գիրք մնաց:

133. Յունվարի 1-ին 1880 թուականին քաղաքի բնակիչներն էին 54654 մարդ. մէկ տարուայ միջոցում ծնունեցան 2476 մարդ, վախճանուեցան 1551, բացի սոցանից այլ քաղաքներից եկան 564 մարդ և քաղաքից դուրս գնացին 376: 1881 թուականի յունվարի 1-ին քաղաքի բնակիչները ո՛րքան էին:

134. Մի մարդ կամենում էր մի կալուածք գնել, որ արժէր 36700 մանէթ, բայց նա 11896 մանէթով փող քիչ ունէր: Այն ժամանակ նա գնեց մի այլ կալուածք և նորան աւելացաւ 6750 մանէթ: Գնած կալուածքը ո՛րքան արժէր և նա ո՛րքան փող ունէր:

135. Կալուածատէրը պարտ էր երեք պարտատիրոջ՝ առաջինին 4500 մանէթ, երկրորդին 5751 մանէթ. նա ո՛րքան պարտ էր երրորդին, եթէ վաճառելով ցորեն 14675 մանէթով, վճարեց բոլոր իւր պարտքը:

136. Չորս գումարելիների գումարը հաւասար է 8674-ին, առաջին երկու գումարելիների գումարը = 5456, սա ո՛րքանով աւելի կամ պակաս է մնացած երկու գումարելիների գումարից:

137. Վաճառականը պարտ է երեքին՝ առաջինին 3450 մանէթ, երկրորդին 1566 մանէթ, իսկ երրորդին 5236 մանէթ. ինքն ունի 6348 մանէթ: Նա քանի՞ մանէթի ապրանք պէտք է վաճառի, որ բոլոր իւր պարտատէրներից ազատուի:

138. Մի մարդ ունէր 19362 մանէթ, այս փողով նա պէտք է տպրի մէկ տարի և երեք պարտատէրների պարտքը

իջարի՝ մէկին 3075 մանէթ, միւսին 7286 և երկրորդին 3576 մանէթ: Ի՞նչքան է մնում նորան ապրելու համար:

139. Մի դաշնադիր պարտաւորուած էր առ 10106 սաժէն փայտ. նա ունէր մէկ տեղ 5270 սաժէն, իսկ միւս տեղ 4620 սաժէն: Էլի քանի՞ սաժէն պէտք է գնի, որ իւր պարտքը լրացնի:

140. Ո՞ր թուին պէտք է աւելացնենք 386, որ ստանանք 175-ի և 855-ի գումարը:

141. Ո՞ր թուին պէտք է աւելացնենք 1476, որ ստանանք 3614-ի և 1259-ի տարբերութիւնը:

142. Երկու վաճառական միասին իջան 10884 մ, երկրորդը իջաւ 4364 մանէթ: Առաջինը ո՛րքան պէտք է յետ վերցնի, որ նոցա իջած փողերը հաւասար լինեն:

143. Չորս գումարելիների գումարն է ամենամեծ չորս թուանշան ունեցող թիւը 866-ով պակաս. երեք առաջին գումարելիներն են՝ 1859, 2056 և 2174: Գտնել չորրորդը:

144. Նանթարգելը հնարած էր 1753 թուականին, դիտակը 160 տարի դորանից առաջ. իսկ 158 տարի դիտակից առաջ հնարած էր տպագրութիւնը: Ե՞րբ են հնարած դիտակն ու տպագրութիւնը և դոցանից իւրաքանչիւրը քանի՞ տարի մեզանից առաջ:

145. Երկու ճանապարհորդ դուրս եկան երկու քաղաքից, որոնց հեռաւորութիւնն է 3612 վերստ և գնում են միմեանց հանդէպ: Մի քանի ժամանակից յետոյ մինը անցաւ 1459 վերստ, իսկ միւսը 1260 վերստ: Նոցա մէջ ո՛րքան հեռաւորութիւն է մնում:

146. Վաճառականը պարտ է մէկին 3480 մանէթ, վերջնում է նորանից 4745 մանէթի ապրանք և վճարում է 6159 մանէթ: Ո՛րքան է մնում նորան պարտ:

147. Երկուսը պարտ են մէկին 13480 սանէթ, մէկը թուաք. խնդ. Գր. վարձելան:

պարտ է 4360 մանէթ: Ո՞րքան է պարտ միւսը, եթէ որ իւր պարտքից վճարել է 3876 մանէթ:

148. Հացի շտեմարանի մէջ կար 21635 տոպրակ ալիւր նորանից դուրս են տարել մէկ անգամ 1876 տոպրակ, միւս անգամ 3642 և երրորդ անգամ 6479: Քանի՞ տոպրակ ալիւր պէտք է գնել, որ շտեմարանի մէջ լինի 20000 տոպրակ:

149. Վաճառականը գնել է 8563 մանէթի մահուդ, բերելու վարձ տուել է 207 մանէթ և մաքս 249 մանէթ: Ո՞րքան կը լինի նորա ստացած օգուտը, եթէ որ բոլոր մահուդը վաճառի 10000 մանէթով:

150. Վառօգեայ զործարանում պատրաստուած էր 13000 փութ վառօդ և ուղարկած էր 4 ամբոց, մէկում 45157 փութ, միւսում 1754 փութով աւելի առաջինից, երրորդում 12359 փութով պակաս երկրորդից, իսկ չորրորդում բոլոր մնացածը: Քանի՞ փութ վառօդ է ուղարկուած չորրորդ ամբոցը:

151. Նոգեկառքը Թիֆլիսից դուրս գնալով առաջին իջևանում թողնում է 95 մարդ և վերցնում է 49, երկրորդ իջևանում թողնում է 86 և վերցնում է 56, իսկ երրորդ իջևանում թողնում է 47 և վերցնում է 114: Այս ժամանակ նորա վրայ 556 մարդ էին: Քանի՞ մարդ կար նորա վրայ Թիֆլիսից դուրս գնալու ժամանակ:

152. Հովիւր բաժանեց իւր հօտը երկու մաս. եթէ մէկից 380 ոչխար աւելացնէ միւս մասին այն ժամանակ իւրաքանչիւրի մէջ կը լինի 1750 ոչխար: Այժմ քանի՞ ոչխար կայ իւրաքանչիւր մասի մէջ:

153. Երկու թուերից մեծը = 7162-ին, իսկ նոցա մնացորդը = 2456-ին: Քանի՞ նոցա զումարը:

154. Մէկը իւր պարտքը վճարեց երեք նշանակեալ ժամանակներին՝ առաջին անգամ 9457 մանէթ, երկրորդ անգամ

852 մանէթով պակաս առաջինից, իսկ երրորդ անգամ 344 մանէթով պակաս երկրորդից: Ո՞րքան նա պարտ էր:

155. Մի քաղաքի մէջ կար 45656 բնակիչ, տասը տարուց յետոյ դարձաւ 52268. այդ ժամանակամիջոցում ծնուել են 30274, վախճանուել են 23475 և դուրս են գնացել ուրիշ քաղաքներ 3296: Նոր բնակիչ ո՞րքան է եկել:

§ 5. ՓԱԿԱԳԾԵՐԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒՄԸ ԳՈՒՄԱՐՄԱՆ ԵՒ ՀԱՆՄԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՑ ՄԷՋ

156. $4126 - (743 + 216 + 312 + 1006 + 75):$
157. $27186 - (31456 - 30419):$
158. $(61320 + 36745 + 106743 + 316) - 96785:$
159. $(91862 - 41735) - 36742:$
160. $(7524 + 56) - (2542 + 1547):$
161. $(41765 - 31890) + (89615 - 31867):$
162. $(23045 + 7125) - (56451 - 42135):$
163. $(23045 + 7125) - (56451 - 42135):$
164. $(66145 - 42986) + 3612 - (18647 - 17605):$
165. $(8910 - 8625) + (873 - 115) - (645 + 401 + 7):$
166. $18342 - (2641 + 20671 - 8146):$
167. $4000 - [(5423 - 3248) + (400 - 297)]:$
168. $(3142 + 2135 + 4116) - [(3140 + 2167) - (3949 - 2056)]:$
169. $[(1456 + 24752) - (41765 - 39542)] - (66174 - 64952):$
170. $[544 + (724 - 472) - 19] - (564 + 211):$
171. $[7167 - (4125 - 3216)] + [(2167 + 3833) - 5999]:$
172. $[(265 + 735) - (437 + 563)] + [(7185 + 315) - 7500]:$

173. $\{[22640 - (14621 + 5597)] + 11\} + [21473 - (10245 + 9684)]$;
 174. $18626 - \{[(2167 + 4738) + (2164 - 1725)] - (8147 - 7162)\}$;
 175. $\{81967 - [2173 + (29673 - 12916)] + 2187\} + (21967 - 19741)$;
 176. $76412 - \{[(45216 + 458 + 3716) + (38941 - 7145)] - 44599\}$;

Գրել և կատարել հետևեալ գործողութիւնները՝

177. 4167-ի և 3162-ի գումարից հանել 459-ի, 1396-ի, 3119-ի և 569-ի գումարը:
 178. 356-ի 471-ի և 675-ի գումարից հանել 1496-ի և 967-ի տարբերութիւնը:
 179. 3456-ի և 2166-ի տարբերութիւնից հանել 7125-ի և 6914-ի տարբերութիւնը:
 180. 4162-ի և 3167-ի տարբերութիւնը գումարել 1816-ի և 1219-ի տարբերութեան հետ:
 181. 250-ից հանել 75-ի և 46-ի տարբերութիւնը, գումարած 149-ի և 76-ի տարբերութեան հետ:
 182. Գումարից, որ կ'ստանանք 474-ի և 1361-ի գումարը, գումարած 824-ի և 236-ի քնացորդի հետ, հանել 561, փոքրացրած 46-ի, 62-ի և 39-ի գումարով:
 183. 936-ի և 649-ի տարբերութիւնը, փոքրացրած 76-ով, գումարել 336-ի և 294-ի տարբերութեան հետ, մեծացրած 81-ով:
 184. Թիւն 5763-ը, փոքրացրած 214-ի, 821-ի և 1872-ի գումարով և 8736-ի և 8163-ի տարբերութեամբ, գումարել 23-ի հետ:
 185. 294-ից, մեծացրած 174-ի և 146-ի տարբերու-

թեամբ և 574-ի և 496-ի տարբերութեամբ, հանել 394-ի և 356-ի տարբերութիւնը:

186. Թիւը 990-ը, փոքրացրած 1231-ի և 896-ի տարբերութեամբ և մեծացրած 74-ի, 29-ի և 16-ի գումարով գումարել 376-ի հետ և ստացած գումարից հանել 879-ի և 292-ի տարբերութիւնը:

§ 6. ԳՈՒՄԱՐԻ ԵՆ ՄՆԱՅՈՐԴԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

187. Գնել են մէկ զրկանքա բնաձարալի մոմ 30 կոպէկով և մէկ զրկանքա ձրազուէ մոմ 15 կոպէկով: Միասին ո՞րքան արժեն: Ո՞րքան պէտք է վճարէին, եթէ բնաձարալի մոմը թանկացել էր 4 կոպէկով. կամ երկուսն էլ արժանացել էին 2 կոպէկով, կամ միայն ձրազուէ մոմը արժանացել էր 2 կոպէկով. կամ բնաձարալի մոմը արժանացել էր 1 կոպէկով. իսկ ձրազուէ մոմը թանկացել էր 4 կոպէկով:

188. Դաշնադիրը մշակների մէկ խմբին տուեց 278 մանէթ, միւսին 364 մանէթ: Քանի՞ մանէթ նա աւելի պէտք է վճարի, եթէ առաջին խումբը պահանջուէ էլի 12 մանէթ իսկ երկրորդը 17 մանէթ: Քանի՞ մանէթ պակաս պէտք է վճարի, եթէ առաջին խումբը ստանայ 44, իսկ երկրորդը 36 մանէթով պակաս:

189. Խնչպէս կը փոխուի գումարը, եթէ գումարելիներից մէկին աւելացնենք 25, իսկ միւսին 35, կամ մէկին աւելացնենք 100, իսկ միւսից հանենք 56. կամ մէկից հանենք 34, իսկ միւսից 20:

190. Խնչպէս կը փոխուի չորս գումարելիների գումարը, եթէ աւելացնենք առաջինին 165, երկրորդին 264, իսկ քնացրած իւրաքանչիւր գումարելիներից հանենք 50:

191. Մէկ գումարելիին եթէ աւելացնենք 30, ի՞նչ պէտք է անենք երկրորդ գումարելիի հետ, որ գումարը չ'փոխուի:

192. Տուած են մեզ գումարելու՝ 260, 325 և 124: Ի՞նչ պէս կը փոխուի գումարը, եթէ առաջինին աւելացնենք 100, երկրորդին 75, իսկ երրորդին 65:

193. Տուած են մեզ գումարելու՝ 350, 165 և 85: Ի՞նչ պէս կը փոխուի գումարը, եթէ առաջինին աւելացնենք 120, երկրորդին 176, իսկ երրորդից հանենք 16:

194. Երբու թուի 1624-ի և 2152-ի գումարը պէտք է մեծացնել 450: Ի՞նչ պէտք է անենք երկրորդ գումարելիի հետ, եթէ առաջինին աւելացնենք 134:

195. Վաճառականը պէտք է ստանար 6 տակառ շաքար և իւրաքանչիւր տակառի մէջ պէտք է լինէր 420 գրվանքա: Ստանալու ժամանակ առաջին տակառին պակաս էր 24 գրվանքա, երկրորդի մէջ 12 գրվանքա աւելի էր, երրորդի մէջ նոյն պէս աւելի էր 16 գրվանքայ, չորրորդի մէջ պակաս էր 32 գրվանքա, հինգերորդի մէջ աւելի էր 10 գրվանքա, իսկ վեցերորդի մէջ պակաս էր 4 գրվանքա: Քանի՞ գրվանքա նա աւելի կամ պակաս ստացաւ:

195 Մէկը իւր տարեկան 1800 մանէթ եկամտից մխտում է 1265 մանէթ. ո՞րքան է մնում նորան տարէնը: Եթէ նորա եկամուտը աւելանայ 200 մանէթով, այն ժամանակ ո՞րքան կը մնայ: Եթէ որ եկամուտը պակասի 180 մանէթով, այն ժամանակ ո՞րքան կը մնայ, կամ այն ժամանակ ո՞րքան պէտք է մխի, որ մնայ այնքան, որքան առաջին անգամ:

196. Մէկը իւր տարեկան 2000 մանէթ եկամտից կ'ող է յետ գցել 745 մանէթ. ո՞րքան է նա մխտում: Ո՞րքան կը մնար նորան տարէնը, եթէ 200 մանէթ աւելի մխէր, կամ 180 մանէթ պակաս մխէր. կամ ի՞նչպէս պէտք է փոխուի

տարեկան եկամուտը, որ 300 մանէթ առաջինից աւելի մխտելով մնար նորան էլի 745 մանէթ:

197. Ի՞նչպէս կը փոխուի մնացորդը, եթէ հանենք նուազելիից 52, իսկ հանելիից 28:

198. Ի՞նչպէս կը փոխուի մնացորդը, եթէ նուազելիին աւելացնենք 68, իսկ հանելիից հանենք 120:

199. Ի՞նչպէս կը փոխուի մնացորդը, եթէ նուազելիից հանենք 174, իսկ հանելիին աւելացնենք 367:

200. Ի՞նչպէս կը փոխուի մնացորդը, եթէ աւելացնենք նուազելիին 156, իսկ հանելիին 78:

201. Ի՞նչպէս կը փոխուի մնացորդը, եթէ աւելացնենք նուազելիին 46, իսկ հանելիին 146:

202. Եթէ հանելիին պակասացնենք 30-ով. ի՞նչ պէտք է անենք նուազելիի հետ, որ մնացորդը չը փոխուի:

203. Եթէ նուազելիին մեծացնենք 70-ով. ի՞նչ պէտք է անենք հանելիի հետ, որ մնացորդը չ'փոխուի:

204. Ունենալով 5180 մանէթ, ես մխտեցի 2543 մանէթ. իմ մօտս ո՞րքան փող մնաց, իսկ եթէ ես ունենայի 465 մանէթով աւելի և մխտել էի 698 մանէթով պակաս, այն ժամանակ ո՞րքան կ'մնար:

206. Մի քաղաքի մէջ մէկ տարում ծնունդան 5215 հոգի և վախճանունցան 4626. այդ տարի քանի՞ բնակիչ աւելացաւ: Եթէ ծնունդ էին 75-ով պակաս և վախճանունդ էին 125-ով աւելի, այն ժամանակ ո՞րքան կ'աւելանար:

§ 7. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ Ն

207. Բազմապատկել՝ 36-ը 5-ի վրայ, 75-ը 6-ի վրայ, 129-ը 8-ի վրայ:

208. Բազմապատկել՝ 3126-ը 4-ի վրայ, 4167-ը 7-ի վրայ, 16457-ը 9-ի վրայ:
209. Քանել հետեւալ թուերի արտադրեալները՝ 18-ի և 21-ի, 32-ի և 24-ի, 178-ի և 54-ի, 364-ի և 125-ի 1429-ի և 369-ի, 3642.917, 41.3.15, 216.32.45:
210. 1461.712, 31456.256, 94167.374, 22674.876:
211. 58106.100, 31472.2000, 7406.600, 45520.5000:
212. 42102.30021, 80906.20035, 71064200.300190:
213. 314560.7089, 20916.6059, 417260.10997:
214. 213000.4100, 3162400.3400, 2169009.99000:
215. Քանել 34516-ի և 732-ի արտադրեալը:
216. Քանել այն թիւը, որ մեծ է 35-ից 75 անգամ:
217. Թիւն 3026-ը վերցնել իբրեւ զուամարի 49 անգամ:
218. $3126+712+645$ զուամարը բազմապատկել 32-ի վրայ:
219. 4167-ի և 3219-ի մնացորդը բազմապատկել 3174-ի և 2926-ի մնացորդի վրայ:
220. 3169-ի և 174-ի զուամարը բազմապատկել 4474-ի և 3976-ի մնացորդի վրայ:
221. Ջրի չարխը մէկ ըոպէում պտոյտ է զալի 26 անգամ: Քանի՞ անգամ պտոյտ կը զայ 49 ըոպէում:
222. Մշակներն մի խումբ օրէնը ստանում է 45 մանէթ: Որքան կը ստանայ երկու շաբաթում, եթէ զուրս դանք կիւրակի օրերը:
223. Մահուդի մէկ արշինը արժէ 6 մանէթ: Քանի՞ մանէթ կ'արժենայ 165 արշինը:
224. Որքան կ'արժենայ 15 փութ պղինձը, եթէ մէկ փութը արժէ 32 մանէթ:
225. Մէկ մանէթով կարելի է գնել 35 մատիտ: Քանի՞ մատիտ կարելի է գնել 35 մանէթով:

226. Շողեկաօքը մէկ ժամում գնում է 30 վերստ: Քանի՞ վերստ կ'երթայ 24 ժամում:
227. Մէկ վերարկուի վրայ գնում է 3 արշին մահուդ: Քանի՞ արշին մահուդ կ'երթայ 349 վերարկուի վրայ:
228. Ձայնը մի վայրկեանում տարածվում է 1107 Ֆուտ: Քանի՞ Ֆուտ կ'անցնի 27 վայրկեանում:
229. Քանի՞ մանէթ պէտք է վճարել 459 փութ պղնձի, եթէ մէկ փութը արժէ 32 մանէթ:
230. Մէկ զրվանքա արծաթն արժէ 27 մանէթ: Որքան կ'արժենայ 12 զրվանքա ոսկին, եթէ որ նա 15 անգամ թանգ է արծաթից:
231. Գինէվաճառը գնեց 34 տակառ զինի, իւրաքանչիւր տակառը 157 մանէթով: Բոլոր զինուէն քանի՞ մանէթ վճարեց:
232. Որքան կ'արժենայ 856 օրուայ հողը, եթէ որ մէկ որումանը արժէ 45 մանէթ:
233. Գիրքը պարունակում է 475 էրես, իւրաքանչիւր էրեսի վերայ կայ 35 տող, իւրաքանչիւր տողի մէջ 40 տառ: Քանի տառ կայ այդ գրքի մէջ:
234. Արեգակը մեծ է երկրից 1500000 անգամ, իսկ երկիրը մեծ է լուսնից 50 անգամ: Քանի՞ անգամ արեգակը մեծ է լուսնից:
235. Ո՞ր թիւը մեծ է 68-ից 235 անգամ:
236. Ո՞ր թիւի մէջն է պարունակվում 65-ը 14 անգամ:
237. Քանել մի այնպիսի թիւ, որից կարելի լինի 375-ը հանել 8 անգամ:
238. Քանել մի այնպիսի թիւ, որից 7 անգամ պէտք է հանել 184, որ ստանանք մնացորդ 95:
239. Քանել այն թիւը, որին պէտք է աւելացնենք 5 անգամ 274, որ ստանանք 1500:

240. Քանի որ այն թիւը, որին աւելացնելով 32 անգամ 166, ստանանք 7203-ի և 515-ի տարբերութիւնը:

241. Որքան պէտք է վճարել մշակների երկու խմբին, եթէ առաջին խմբի մէջ կային 27 մշակ, որոնք բանեցին 17 օր և ամէն մէկը օրէնը բանում էր 4 մանէթով: Երկրորդ խմբի մշակներն էին 23 հոգի, բանեցին 26 օր և ամէն մէկը բանում էր 3 մանէթով:

242. Քանի են 145 արշին մահուդ, արշինը 5 մանէթով: Քանի մանէթով պէտք է վաճառեն բոլոր մահուդը, որ իւրաքանչիւր արշինի վրայ 2 մանէթ օգուտ ստանան:

243. Քանի են 475 արշին մահուդ՝ արշինը 4 մանէթով և բոլորը վաճառել են 2100 մանէթով: Քանի մանէթ օգուտ են ստացել:

244. Քինէվաճառը ունէր 1500 մանէթի զինի, առաջին տեսակից 248 շիշ, իսկ երկրորդից՝ 376: Քանի մանէթ օգուտ կը ստանայ, եթէ առաջին տեսակից շիշը վաճառում է 2 մանէթով, իսկ երկրորդից 3 մանէթով:

245. Մէկ մարդ ստանում է տարէնը 2800 մանէթ և իւրաքանչիւր օր մխում է 6 մանէթ: Մի տարուայ միջոցում նա քանի մանէթ կարող է յետ գցել: (Տարին ունի 365 օր):

246. Մէկ մարդ տարէնը ստանում է 5000 մանէթ, իւրաքանչիւր օր մխում է 10 մանէթ և իւրաքանչիւր ամիս վճարում է պարտ՝ 100 մանէթ: Մի տարուայ միջոցում նորան քանի մանէթ կը մնայ:

247. Կալուածատէրը մի կալուածք գնելու համար վաճառում է 2048 չետվերտ դարի, չետվերտը 3 մանէթով և 23 ձի, իւրաքանչիւրը 250 մանէթով և հաշվում է, որ այդ փողերը իւր մօտ ունեցած 3400 մանէթի հետ բաւական կը լի-

նին կալուածք գնելու և էլի կ'մնայ 1420 մանէթ: Կալուածքը ո՞րքան արժէ:

248. 58 ծառայողներին 2568 մանէթ ռոճիկ բաժանեցին, նոցանից 28-ը, ամէն մէկը ստացաւ 56 մանէթ: Մնացածները քանի մանէթ ստացան:

249. Մէկ մարդ պարտ է երէք պարտատէրներին՝ մէկին 7261 մանէթ, երկրորդին 6450 մանէթ: Ո՞րքան էր պարտ նա երկրորդին, եթէ վաճառելով 524 օրուայ հող, իւրաքանչիւր օրուանը 32 մանէթով, վաճառեց բոլոր իւր պարտքը և մնաց իրան դարձեալ 968 մանէթ:

250. Մանրավաճառը ունէր 16 դիւժին մատիտ և հաշվում էր հատը վաճառել 2 կոպէկով. թեպէտ ճանապարհին կորցրեց 4 դիւժին, բայց մնացածի դիւժինը վաճառեց 32 կոպէկով: Քանի կոպէկով նա աւելի կամ պակաս ստացաւ իւր հաշուածից:

251. Մի մարդ ստանում է տարէնը 5785 մանէթ և ամիսը մխում է 390 մանէթ: Քանի մանէթ նա կարող է յետ գցել 8 տարուայ մէջ:

252. Զօրքը բաղկացած էր 8 խումբ հետեակից և 7 գունդ՝ հեծելազօրից, իւրաքանչիւր խմբում կար 3 բառալիճն, որոնցից ամէն մէկի մէջ կար 729 մարդ: Իսկ հեծելազօրաց իւրաքանչիւր զնդի մէջ 225 մարդ: Քանի մարդ կար զօրքի մէջ:

253. Նոգենաւի մեքենան 17 փութ քարածուխ է զործածում 1 ժամում: Քանի փութ քարածուխ պէտք է վերցնէ եթէ ճանապարհի վրայ լինի 28 օր: (Օրն ունի 24 ժամ):

254. 24 մշակ բանելով օրէնը 8 ժամ՝ 5 օրուայ մէջ մի զործ վերջացրին: Մէկ մշակն միևնոյն զործը քանի օրում կը վերջացնէ, եթէ բանէ նոյնպէս օրէնը 8 ժամ:

255. Երկու շոգեկառք դուրս եկան միևնոյն ժամանակ

երկու իջևաններից և գնում են մէկը միւսի հանդէպ. մէկը մի ժամում գնում է 45 վերստ, իսկ միւսը 52 վերստ և 9 ժամից յետոյ միմեանց հանդիպեցան: Մէկ իջևանից մինչև միւս իջևանը քանի՞ վերստ է:

256. Ջրամբարը, որ պարունակում է իւր մէջ 12500 վեդրո ջուր, ունի երեք խողովակ, առաջինից մէկ րոպէում դուրս է գալի 47 վեդրո ջուր, երկրորդից 45, իսկ երրորդից 38: Քանի՞ վեդրո ջուր կը մնայ ջրամբարի մէջ, եթէ երեք խողովակն էլ 55 րոպէ բաց լինեն:

257. Ջրամբարը, որ պարունակում է իւր մէջ 15000 վեդրո ջուր, ունի երեք խողովակ. առաջինից մէկ րոպէում դուրս է գալի 52 վեդրո ջուր, երկրորդից 49, իսկ երրորդից 63: Քանի՞ վեդրո ջուր կը մնայ ջրամբարի մէջ, եթէ առաջին խողովակը բաց լինի 74 րոպէ, երկրորդը 59, իսկ երրորդը 37 րոպէ:

258. Գնել են 27 տակառ. գինի, տակառը 235 մանէթով. իւրաքանչիւր տակառի մէջ կար 18 վեդրո և մէկ վեդրոն վաճառել են 15 մանէթով: Քանի՞ մանէթ օգուտ են ստացել:

259. Աւազանը ունի երկու խողովակ, առաջինից ներս է թափվում 1 րոպէում 18 վեդրո ջուր, իսկ երկրորդից դուրս է գնում 1 ժամում 490 վեդրո ջուր. եթէ նորա երկու խողովակն էլ բաց լինեն 24 ժամում նա կը լցուի: Աւազանի մէջ քանի՞ վեդրո ջուր է պարունակվում:

260. Երկու վաճառական իւրեանց ապրանքը միմեանց հետ փոխում են. առաջինը տալիս է 18 փութ սուրճ, փութը 16 մանէթանոց և 148 փութ շաքար, փութը 8 մանէթանոց. իսկ միւսը սոցա փոխարէն տալիս է մահուդ՝ 204 արշին, արշինը 4 մանէթանոց և էլի 96 արշին, արշինը 5 մանէթանոց: Իրոցանից ո՞րը պէտք է էլի փող վճարի և ո՞րքան:

261. Գինէվաճառը գնեց 4 տակառ գինի. առաջինից դուրս եկաւ 3210 շիշ, երկրորդից 2520, երրորդից 1820, իսկ չորրորդից 1750: Այդ գինին արդեօք կը բաւականայ դորան մէկ տարի, եթէ առաջին 22 շաբաթում իւրաքանչիւր օր վաճառում է 22 շիշ, իսկ մնացած 211 օրում, իւրաքանչիւր օր 35 շիշ: (Շաբաթն ունի 7 օր):

§ 8. Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ւ Մ Ն

262. Բաժանել՝ 28-ը 4-ի վրայ. 78-ը 6-ի վրայ, 115-ը 5-ի վրայ. 81-ը 9-ի վրայ:

263. Բաժանել՝ 56-ը 5-ի վրայ, 110-ը 4-ի վրայ, 226-ը 6-ի վրայ, 145-ը 8-ի վրայ:

264. Բաժանել՝ 360-ը 5-ի վրայ, 238-ը 7-ի վրայ, 1762-ը 12-ի վրայ:

265. Բաժանել՝ 4126-ը 23-ի վրայ, 89165-ը 25-ի վրայ, 10672-ը 44-ի վրայ:

266. 482506 : 55, 320672 : 64, 410559 : 74, 588604 : 85:

267. 1081974 : 120, 4429166 : 230, 91105413 : 452, 3267253 : 675:

268. 4006007 : 345, 2770025 : 532, 1102006 : 674, 4000520 : 962:

269. 3220674 : 1000, 4206000 : 2000, 3729910 : 3500, 4006285 : 6300:

270. 8241642560 : 7162, 489910235 : 4155, 62536021357 : 14265:

271. 17615-ի և 9316-ի գումարը բաժանել իւրեանց մնացորդի վրայ:

272. 1257-ի, 1328-ի և 1074-ի գումարից հանել

2343-ի և 1857-ի մնացորդը և ստացած դորանից մնացորդը բաժանել 24-ի վրայ.

273. Հետևաբար բաժանել 5120-ը 3584-ի վրայ. այսինքն մեծ թիւը բաժանել փոքրի վրայ, փոքր թիւը բաժանել մնացորդի վրայ, առաջին մնացորդը երկրորդ մնացորդի վրայ, երկրորդը երրորդի վրայ և այն, մինչև որ մնացորդը էլ չ'ստանանք:

274. Կատարել հետևաբար բաժանման զործողութիւնը՝ 2393-ի և 1473-ի, 3216-ի և 3135-ի:

275. Քանի՞ անգամ 1068-ը մեծ է 178-ից:

276. Քանի՞ անգամ 135-ը փոքր է 2970-ից:

277. Եթէ բաժանարարը 28 է, քանորդը 15, իսկ մնացորդը 17: Խնչին է հաւասար բաժանելին:

278. Բաժանելին է 276, քանորդը—12: Խնչին է հաւասար բաժանարարը:

279. Քանի՞ անգամ է պարունակվում 450-ը 40500-ի մէջ:

280. 178-ը քանի՞ անգամ է պարունակվում 10680-ի մէջ:

281. 41085-ը քանի՞ անգամ շատ է 124-ից:

282. Ո՞ր թուի վրայ պէտք է բազմապատկել 326-ը, որ ստանանք 81500:

283. Գտնել 72840-ի մէկ չորրորդ մասը:

284. Գտնել 72841-ի քսանուերեքերորդ մասը:

285. Գտնել 72841-ի չորս քսանուերեքերորդ մասը:

286. Գտնել այն թիւը, որ փոքր է 361075-ից 325 անգամ:

287. Գտնել 360-ի երեք ութերորդ մասը:

288. Գտնել այն թիւը, որի մէկ երրորդ մասը 320 է:

289. Մի մարդ ունէր 360 մանէթ, որի երեք չորրորդ մասը մոխեց: Քանի՞ մանէթ մնաց իրան:

290. Ձայնը 16 վայրկեանում անցնում է 2512 սաժէն: Ո՞րքան է անցնում նա մէկ վայրկեանում:

291. Գնել են 262 արշին մահոզ 2096 մանէթով: Քանի՞ մանէթ արժէ մէկ արշինը:

292. Զօրքի մէկ մասը, որ բազկացած էր 1296 մարդուց, կանգնած էր կարգ կարգ, իւրաքանչիւր կարգի մէջ 16 մարդ: Քանի՞ կարգ էր:

293. Եթէ ամէն մէկ մարդը ստանայ 15 մանէթ. 1875 մանէթը քանի՞ մարդոյ կը բաւականանայ:

294. Անիւը 16 ժամում պտոյտ է զալիս 14400 անգամ: Մէկ ժամում քանի՞ անգամ պտոյտ կը զայ:

295. 1588520 թիւը 35 հաւասար մասերի բաժանել:

296. Բաժանելին է 1869, քանորդն է 24, մնացորդը 69: Գտնել բաժանարարը:

297. Բաժանելին, վերջրած էրեք անգամ, հաւասար է 7200-ին, երկու անգամ վերջրած բաժանարարը հաւասար է 192. Գտնել քանորդը:

298. Զորս անգամ վերջրած բաժանելին=81480, չորս անգամ վերջրած բաժանարարը=1164. Գտնել քանորդը:

299. Երկու թուի արտադրեալն է 218080 և արտադրիչները մէկն է 376. Գտնել ժիւս արտադրիչը:

300. 1016 մանէթով քանի՞ փութ շաքար կարելի է գնել, եթէ շաքարի 1 փութն արժէ 8 մանէթ:

301. Շոգեկառքը 16 ժամում անցաւ 480 վերստ: Քանի՞ վերստ անցաւ մէկ ժամուս:

302. Մէկ շաքաթում 14 մշակ ստացան 196 մանէթ: Քանի՞ մանէթ ոտացաւ 1 մշակը մէկ օրում:

303. Գրաշարն 811625 տառը քանի՞ ժամում կը շարէ, եթէ մէկ ժամում շարում է 1075 տառ:
304. Նրկու թուի արտադրեալն է 18924, նոցանից մէկը, այսինքն բազմապատկելին, եթէ փոքրացնենք 6 անգամ, կը ստանանք 83. գտնել բազմապատկիչը:
305. 16720 փութ ապրանքը հաւասար դարձած է 209 սայլի վրայ: Իւրաքանչիւր սայլի վրայ քանի՞ փութ է:
306. 9215 արծաթէ մանէթանոցները վրայ քանի՞ զրկանքա արծաթ է գնացել, եթէ որ մէկ զրկանքա արծաթից 19 մանէթանոց է շինվում:
307. 1200 հատ գիրք տպագրելու համար գնացել է 21600 թերթ թուղթ. իւրաքանչիւր հատը քանի՞ թերթից կը լինի բաղկացած:
308. 64 աշակերտի վրայ մտնում է տարէնը 20928 մանէթ: Սմէն մէկի վրայ ո՞րքան է գնում:
309. Վաճառել են 84 օրավար հող, օրավարը 45 մանէթով և վաճառած փողերով գնել են ցորեն, չեամբերտը 4 մանէթով: Քանի՞ չեամբերտ ցորեն են գնել:
310. Նթէ իմ ունեցած փողը շատանայ 75 անգամ, այն ժամանակ ես կ'ունենամ 9375 մանէթ: Քանի՞ մանէթ փող ունիմ:
311. Քանի՞ մանէթ օգուտ կը ստանան մէկ արշին մահալի վրայ, եթէ 864 արշինը գնել են 3456 մանէթով և վաճառել են 5184 մանէթով:
312. Մի մարդ ունէր 18840 մանէթ և կտակեց այդ փողը հետեւեալ կերպով՝ մեծ որդուն տուեց այդ փողի չորրորդ մասը, երկրորդին երրորդ մասը, երրորդին երեք ութերորդ մասը, իսկ մնացածը աղքատներին: Աղքատները քանի՞ մանէթ ստացան:
313. Գտնել երեք թուի գումարը, որոնցից մէկի չորրորդ

- մասը հաւասար է 36-ին, միւսի հինգերորդ մասը 48-ին, իսկ երրորդն է երկրորդի երկու երրորդ մասը:
314. Մի մարդ ունէր 40000 մանէթ, նորանով կալուածք գնեց ամեն մի օրավարը 45 մանէթով և նորա մօտ մնաց էլի 2875 մանէթ: Գտնա՞ծ կալուածքը քանի՞ օրավար էր:
315. Բաժանել 612720 մանէթը երկու եղբարց մէջ, այնպէս որ մեծը երկու անգամ աւելի ստանայ փոքրից:
316. Բաժանել 41520 երկու մաս, այնպէս որ մէկը լինի 5 անգամ աւելի միւսից:
317. Բաժանել 576-ը այնպիսի 3 մասի, որ երկրորդը լինի երեք անգամ, իսկ երրորդը հինգ անգամ աւելի առաջինից:
318. Նրկու խումբ մշակ ստացան միադին 828 մանէթ: Քանի՞ մշակ կար իւրաքանչիւր խմբի մէջ, եթէ երկրորդ խումբը երկու անգամ աւելի ստացաւ առաջինից և բացի դորանից առաջին խմբի մշակներից ամեն մէկը ստացաւ 12 մանէթ, իսկ երկրորդինը 8 մանէթ:
319. Կալուածատէրը 2736 օրավար հողից հինգ անգամ աւելի ստացաւ, քան թէ իւր ձորտերը: ձորտերը ո՞րքան էին, եթէ ամեն մէկին ընկաւ 4 օրավար:
320. Մի թիւ, վերցրած 5 անգամ և բազմապատկած 8-ի վրայ տալիս է արտադրեալ 120: Ի՞նչին է հաւասար այն թիւը:
321. Նթէ մի թիւ բաժանենք 5-ի վրայ, կը ստանանք քանորդ 48: Ի՞նչին է հաւասար այն թիւը:
322. Գտնել այն թիւը, որը եթէ վերցնենք 3 անգամ և բաժանենք 16-ի վրայ ստանանք քանորդ 45:
323. Ո՞ր թիւը պէտք է բազմապատկենք 8-ի վրայ, որ ստանանք արտադրեալ 6 անգամ 512:
324. Մի մարդ մէկ տարուայ միջոցում, իւրաքանչիւր ամիս Թիֆլիսից գնում էր Գանձակ և յետ էր դառնում, այս-թուաբան. խնդ. Գր. Վարձեւեան:

պէս նա անցաւ 4440 վերստ: Քանի՞ վերստ է Քիֆլիսից մինչեւ Քանձակ:

325. Գրաւաճառը 68 զրբից աշխատեց 17 մանէթ: Քանի՞ զրբէ նա պէտք է վաճառի, որ 510 մանէթ օգուտ ստանայ:

326. Մի մարդ իւրաքանչիւր տարի ստանում է 3200 մանէթ և իւրաքանչիւր 95 օրում մոխում է 760 մանէթ: Քանի՞ տարի պէտք է անցնի, որ նա 4200 մանէթ յետ գցի:

327. 24100 Ֆրանկը, (Ֆրանսիական դրամ), կազմում է 6025 ռուսական մանէթ: Քանի՞ Ֆրանկ կը լինի 11254 մանէթի մէջ:

328. Քանի՞ 192 շիշանոց աման է հարկաւոր, որ ածեն նոցա մէջ 18 տակառ զինի, որոնցից իւրաքանչիւրը պարու-նակում է 1280 շիշ:

329. Քանի երեք թուի գումարը, որոնցից առաջինի երկու հինգերորդ մասը հաւասար է 160-ին, երկրորդի երեք չորրորդ մասը = 216, իսկ երրորդի հինգ ութերորդ մասը = 240:

330. Աստիճանաւորը տարէնր 1200 մանէթ է ստանում, որից որ ութերորդ մասը տալիս է բնակարանի համար, մէկ չորրորդ մասը կերակրի, մէկ տասերկուերորդ մասը շորերի և մէկ տասնուհինգերորդ մասը ծառաներին: Նորա մօտ ո՞րքան է մնում:

331. Մի արև փորելու համար, որի երկարութիւնն է 540 արշին վարձել են երեք մշակ. նոցանից մինը կարող է փորել օրէնը 17 սաժէն, երկրորդը 15, երրորդը 13 սաժէն: Քանի՞ օրում կը վերջացնեն արևի փորելը, եթէ երեքն էլ միասին բանեն:

332. Աղբիւրը 54 բոպէում տալիս է 1296 վեղրօ ջուր: Քանի՞ վեղրօ կը ապ մէկ օրում:

333. Մի տոպրակ ալիւրից դուրս է գալի 102 չորս զըր-վանքանոց հաց: Քանի՞ տոպրակ ալիւր է հարկաւոր 4386

մարդ 5 օր կերակրելու համար, եթէ իւրաքանչիւրը նոցանից ուտում է օրէնը 2 հաց:

334. Անիւր 4 բոպէում պտոյտ է գալիս 68 անգամ: Քանի՞ անգամ նա պտոյտ կը դայ 3 ժամում:

335. Մի անիւր 7 բոպէում պտոյտ է գալիս 420 անգամ, իսկ միւսը 54 բոպէում 1080 անգամ: Առաջինը քանի՞ անգամ շուտ է պտոյտ գալիս երկրորդից:

§ 9. ԱՐՏԱԻՐԵԱԼԻ ԵՒ ՔԱՆՈՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՂ

336. Եթէ մէկ մշակին տան 4 մանէթ. 14 մշակին ո՞րքան պէտք է տան: Ի՞նչպէս կը փոխուի նոցա տալու փողը, եթէ ամեն մէկին տան երկու անգամ քիչ, կամ երկու անգամ աւելի. եթէ մշակների թիւը լինի երկու անգամ աւելի, կամ երկու անգամ պակաս:

337. Գնել են առաջին անգամ 24 արշին մահաւոր, արշինը 3 մանէթով. երկրորդ անգամ երկու անգամ աւելի և մի-ենոյն մահաւորից. իսկ երրորդ անգամ այնքան արշին, որքան առաջին անգամ, բայց արշինը 6 մանէթանոց: Երկրորդ և երրորդ անգամ վճարած փողերը քանի՞ անգամ շատ թէ քիչ կը լինեն առաջին անգամ վճարած փողերից: Երկրորդ անգամ վճարած փողերը քանի՞ անգամ շատ կը լինի երրորդ անգամ վճարած փողից:

338. Ի՞նչպէս կը փոխուի արտադրեալը, եթէ բազմապատկելին մեծացնենք 4 անգամ, իսկ բազմապատկիչը 5 անգամ, եթէ բազմապատկելին փոքրացնենք 6 անգամ, իսկ բազմապատկիչը 7 անգամ, եթէ բազմապատկելին մեծացնենք 10 անգամ, իսկ բազմապատկիչը փոքրացնենք 2 անգամ: Եթէ բազ-

մապատկելին փոքրացնենք 28 անգամ, իսկ բազմապատկիչը մեծացնենք 4 անգամ:

339. Եթէ ես գնել էի այնքան գրվանքա թէյ, որքան փութ շաքար և մի գրվանքա թէյի տուել էի 4 անգամ պակաս, քան թէ մէկ փութ շաքարին. այն ժամանակ բոլոր գնած շաքարը քանի՞ անգամ թանկ կ'արժենար թէյից:

340. 48 գրվանքա ալիւրից թխած է 12 հաց. իւրաքանչիւր հացը քանի՞ գրվանքա է քաշում. եթէ որ ալիւրը երկու անգամ աւելի լինէր, այն ժամանակ իւրաքանչիւր հացը քանի՞ գրվանքայ կ'քաշէր: Առաջին և երկրորդ անգամ թխած հացերի մէջ ի՞նչ տարբերութիւն կայ: Եթէ ալիւրը երկու անգամ քիչ լինէր, այն ժամանակ հացի քաշը ի՞նչպէս կը փոխուէր:

341. Ի՞նչպէս կ'փոխուի արտադրելով՝ եթէ բազմապատկելին մեծացնենք 4 անգամ, իսկ բազմապատկիչը երկու անգամ. եթէ բազմապատկելին փոքրացնենք 6 անգամ, իսկ բազմապատկիչը 4 անգամ. եթէ բազմապատկելին մեծացնենք 8 անգամ, իսկ բազմապատկիչը փոքրացնենք երկու անգամ. եթէ բազմապատկելին փոքրացնենք 4 անգամ, իսկ բազմապատկիչը մեծացնենք 16 անգամ:

342. Քանի՞ մանէթով կարելի է գնել 80 տրչի մահալ, եթէ մէկ արշինն արժէ 4 մանէթ: Եթէ արշինն արժէ 2 մանէթ, 240 մանէթով քանի՞ արշին կարելի՞ է գնել: Երկրորդ անգամ գնածը քանի՞ անգամ շատ կը լինի առաջին անգամ գնածից: Եթէ պատահէր գնել արշինը 8 մանէթով և փողը լինէր 40 մանէթ, այն ժամանակ քանի՞ անգամ քիչ կը լինէր առաջինից կամ երկրորդից:

343. Ի՞նչպէս կը փոխուի քանորդը՝ եթէ բաժանելին մեծացնենք 8 անգամ, իսկ բաժանարարը փոքրացնենք 2 անգամ. եթէ բաժանելին մեծացնենք 15 անգամ, իսկ բաժանարարը 3

անգամ. եթէ բաժանելին բազմապատկենք 4-ի վերայ, իսկ բաժանարարը 36-ի վերայ. եթէ բաժանելին բաժանենք 35-ի վերայ, իսկ բաժանարարը 5-ի վերայ. եթէ բաժանելին բաժանենք 6-ի վերայ, իսկ բաժանարարը 30-ի վերայ:

344. Եթէ բաժանելին մեծացնենք 6 անգամ, ի՞նչ պէտք է անենք բաժանարարի հետ, որ քանորդը չը փոխուի, որ քանորդը մեծանայ 2 անգամ, որ փոքրանայ 5 անգամ:

345. Եթէ բաժանելին բազմապատկենք 10-ի վերայ, ի՞նչ պէտք է անենք բաժանարարի հետ, որ քանորդը մեծանայ 5 անգամ, փոքրանայ 3 անգամ:

346. Եթէ բաժանարարը փոքրացնենք 10 անգամ, ի՞նչ պէտք է անենք բաժանարարի հետ, որ քանորդը չ'փոխուի, որ փոքրանայ 5 անգամ, որ մեծանայ 10 անգամ:

347. Եթէ բաժանելին փոքրացնենք 16 անգամ, իսկ բաժանարարը մեծացնենք 2 անգամ, քանորդ՝ կ'ստանանք 1. բաժանարարը բաժանելի մէջ քանի՞ անգամ է պարունակվում:

348. Հացը տնտեսած է 18 օրուայ համար. եթէ տնտեսած հացը շատացնենք 10 անգամ և օրական ուտելու հացը քչացնենք 4 անգամ, այն ժամանակ քանի՞ օր կը բաւականանայ:

349. Հինգ անգամ վերցրած բաժանելին, եթէ բաժանենք 76-ի վերայ, կը ստանանք 120: Ի՞նչին է հաւասար բաժանելին:

350. Բաժանելին բաժանելով երեք անգամ վերջ ած բաժանարարի վերայ, կը ստանանք 17. իսկ եթէ բաժանելին բաժանենք քանորդի վերայ կը ստանանք 86: Ի՞նչին են հաւասար բաժանելին, բաժանարարը և քանորդը:

351. Երկու գումարելիների գումարը հաւասար է 648, եթէ մէկ գումարելին բաժանենք 5-ի վերայ, այն ժամանակ գումարը կը լինի հաւասար 308: Գտնել իւրաքանչիւր գումարելին:

§ 10. ՓԱԿԱԳԵՐԻ ԴՈՐԾԱԾՈՒՄՆ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՄԱՆ ԵՒ ԲԱՆ
ԺԱՆՄԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՑ ՄԷՋ

352. $65.(35+71-26)$;
353. $(216+325-464).75$;
354. $2145:(76+61-122)$;
355. $(4206-1131):25$
356. $[(5.7)+(188:2)+(48:4)-(125:5)].[(7.3)-(15:3)]$;
357. $[(3047-216+418).(506-497)]:27$;
358. $231056:[(741-685).(714+2016+472+642+282)]$;
359. $[(52+17+3).(183-120)]-4536$;
360. $[(1144:8)+(981:9)].[(512:8)-(196:49)]$;
361. $[(244+217+614):5].[8.(314-284)]$;
362. $[(624+327+839):5].[406-374]:20$;
363. $[56:8+3.(4-2)+(15+13):7].[25-4):7+5.2]$;
364. $[(1814+2906):8+(4125+3555):24+7-189:9]:$
 $:8-(125:5+12)$;
365. $\{187-[(7.14+3)-752:8]\}:(52:2-25)+(8-42:$
 $:6).3$;
366. $48905-\{[(316-245+72).(3167-2716)]:[(326-$
 $-271):(4.21-79)]\}$
367. $\{[(324:3-128:8)-(75:5+4.17)]:9\}:[(416+712):$
 $:4):(423-282)]$;
368. $\{[(284-216).(417-388)]:[(725-521):6]\}:[(317-$
 $-198):17].5$;

Դրել և կառարել հետևեալ գործողութիւնները՝

369. 467-ի և 272-ի տարբերութիւնը բաժանել 5-ի վրայ, աւելացնել նորան 12-ի և 7-ի արտադրեալը և ստացած զումարը բաժանել 3-ի վրայ:

370. 75-ի և 17-ի զումարը մեծացրած 7 անգամ, աւե-

լացնել 25-ի և 13-ի տարբերութեանը, փոքրացրած 3 անգամ և ստացած զումարը բաժանել 2-ի վրայ:

371. Արտադրեալը, ստացած 65-ի, 25-ի և 9-ի զումարից և 37-ի և 29 տարբերութիւնից, փոքրացնել 864-ի և 9-ի քանորդով:

372. 513-ի և 57-ի քանորդից հանել երկու անգամ վերջրած 42-ի և 39-ի տարբերութիւնը և ստացած տարբերութիւնը բաժանել 3-ի վրայ:

373. 6-ը մեծացրած 8 անգամ, զումարել 288-ի հետ, փոքրացրած 6 անգամ, զումարը բազմապատկել 156-ի, փոքրացրած 13 անգամ և 128-ի, փոքրացրած 16 անգամ, տարբերութեան վրայ, արտադրեալը բաժանել 48-ի վրայ և քանորդը բազմապատկել 256-ի և 137-ի տարբերութեան վրայ, փոքրացրած 17 անգամ:

374. 489-ի, փոքրացրած 3 անգամ և 1134-ի, փոքրացրած 18 անգամ, տարբերութիւնը, բաժանել 50-ի վրայ, ստացած քանորդը զումարել 119-ի հետ, փոքրացրած 7 անգամ և զումարից հանել 36-ի և 4-ի քանորդը:

375. 576-ի և 32-ի քանորդը զումարել 18-ի և 15-ի արտադրեալի հետ, ստացած զումարից հանել տարբերութիւնը 1140-ի փոքրացրած 4 անգամ և 9-ի, մեծացրած 11 անգամ և ստացած տարբերութիւնը բաժանել 45-ի և 5-ի քանորդի վրայ:

376. 32-ի և 4-ի արտադրեալը, փոքրացրած 16 անգամ, զումարել 690-ի և 6-ի քանորդի հետ, զումարից հանել 15-ի և 7-ի արտադրեալը և տարբերութիւնը բաժանել 63-ի և 7-ի քանորդի վրայ:

377. 549-ի և 213-ի տարբերութիւնը, փոքրացրած 2 անգամ զումարել 140-ի և 325-ի զումարի հետ, փոքրացրած 5 անգամ և ստացած զումարը բաժանել 87-ի վրայ:

378. 612-ի և 9-ի քանորդը գումարել 507-ի և 13-ի քանորդի հետ, գումարը փոքրացնել 7-ով, տարբերութիւնը բաժանել 25-ի վրայ և ստացած քանորդը բազմապատկել արտադրեալի վրայ ստացած 273-ի և 223-ի տարբերութիւնից և 10-ից:

§ 11. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲՈՒՈՐ ԶՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՅ ՎԵՐԱՅ

379. Մի մարդ գնել էր 200 ձու, ճանապարհին տանելիս 26 հատը կոտրել էր: Քանի՞ հատ ձու էր մնացել:

380. Մրգավաճառը գնեց երկու զամբիւղ խնձոր, մէկի մէջ կար 156 հատ, իսկ երկրորդում 185. առաջին զամբիւղից 56 հատ փթած դուրս եկան, երկրորդից 19. փթածները դեն գցեց: Քանի՞ հատ մնաց:

381. Ի՞նչ թիւ պէտք է աւելացնենք 216-ին, որ ստանանք 400:

382. Ի՞նչ թուին պէտք է աւելացնենք 426, որ ստանանք 618:

383. Ո՞ր թուից պէտք է հանենք 317, որ ստանանք 54:

384. Ի՞նչ թիւ պէտք է հանենք 660-ից, որ ստանանք 324:

385. Ո՞ր թիւը պէտք է շատացնել 12 անգամ, որ ստանանք 1140:

386. Քանի՞ անգամ պէտք է շատացնել 230-ը, որ ստանանք 1380:

387. Քանի՞ անգամ պէտք է փոքրացնել 544-ը, որ ստանանք 34:

388. Ո՞ր թիւը պէտք է փոքրացնել 14 անգամ, որ ստանանք 56:

389. Եթէ երկու անգամ վերջրած մէկ անյայտ թուին աւելացնենք 224, կը ստանանք 640: Գտնել անյայտ թիւը:

390. Եթէ երեք անգամ վերջրած մէկ անյայտ թուից հանենք 85, կը ստանանք 215: Գտնել անյայտ թիւը:

391. Եթէ երկու անգամ վերջրած մէկ անյայտ թուին աւելացնենք երեք անգամ վերջրած նոյն անյայտ թիւը կը ստանանք 520: Ի՞նչին է հաւասար անյայտ թիւը:

392. Եթէ հինգ անգամ վերջրած մէկ անյայտ թուին աւելացնենք 424, կը ստանանք եօթն անգամ վերջրած նոյն անյայտ թիւը: Ի՞նչին է հաւասար անյայտ թիւը:

393. Եթէ ութ անգամ վերջրած մէկ անյայտ թուից հանենք երեք անգամ վերջրած նոյն անյայտ թիւը, կը ստանանք 530, Ի՞նչին է հաւասար անյայտ թիւը:

394. Անյայտ թիւը, մեծացրած 135-ով և գումարած իւրեան հետ, փոքրացրած 200-ով, կը ստացուի 475: Ի՞նչին է հաւասար անյայտ թիւը:

395. Հինգ անգամ վերջրած անյայտ թիւը, փոքրացրած 55-ով, հաւասար է նոյն անյայտ թուին, վերջրած երկու անգամ և մեծացրած 173-ով: Ի՞նչին է հաւասար անյայտ թիւը:

396. Եթէ իմ փողերից հանենք 58 մանէթ, յետոյ աւելացնենք երեք անգամ այնքան, որքան ունեմ և զարձեալ 97 մանէթ, այն ժամանակ ես կ'ունենամ հինգ անգամ շատ, քան թէ այժմ: Ես ո՞րքան փող ունիմ:

397. Երեք եղբայրք 8000 մանէթը բաժանեցին միմեանց մէջ այնպէս, որ մեծը ստացաւ 1900 մանէթ, երկրորդը երկու անգամ շատ մեծից, առանց 350 մանէթի: Փոքր եղբայրը ո՞րքան ստացաւ:

398. Եթէ մէկ անյայտ թուից հանենք 26 և ասորեկութիւնը մեծացնենք 15 անգամ, կը ստանանք 585: Գտնել անյայտ թիւը:

399. Եթէ արտադրեալը, ստացած անյայտ թուից և 6-ից, մեծացնենք 2 անգամ, կը ստանանք 276: Գտնել անյայտ թիւը:

400. Եթէ քանորդը, ստացած անյայտ թուից բաժանած 9-ի վրայ, մեծացնենք 8 անգամ, կը ստանանք 40: Գտնել անյայտ թիւը:

401. Եթէ անյայտ թուին, փոքրացրած 7 անգամ, աւելացնենք 60, կը ստանանք 125: Գտնել անյայտ թիւը:

402. Եթէ երկու անգամ վերցրած անյայտ թուից հանենք 56 և տարբերութիւնը փոքրացնենք 4 անգամ, կը ստանանք 38: Ի՞նչին է հաւասար անյայտ թիւը:

403. Եթէ անյայտ թուից, փոքրացրած 12 անգամ, հանենք 10 և տարբերութիւնը մեծացնենք 9 անգամ, կը ստանանք 1098: Գտնել անյայտ թիւը:

404. Եթէ չորս անգամ վերցրած անյայտ թուին աւելացնենք 28 և գումարը բաժանենք 6-ի վրայ, այն ժամանակ կը ստանանք անյայտ թիւը: Գտնել անյայտ թիւը:

405. Եթէ անյայտ թիւը մեծացնենք 12 անգամ և աւելացնենք նորան 508, կը ստանանք 1000: Ի՞նչին է հաւասար անյայտ թիւը:

406. Ատաղծագործը ձմեռ ժամանակ բանեց 75 օր, գարունըին 48 օր, ամառը 64 և աշունըին 79: Իւրաքանչիւր ձմեռնային օրում նա ստանում էր 65 կոպէկ, գարնանային օրում 87 կ., ամառային 96, իսկ աշնանը 74: Ամբողջ տարուայ ընհացքում նա ո՞րքան աշխատեց:

407. Հիւան բանեց Ապրել, Մայիս և Յունիս ամիսներում 75 օր և իւրաքանչիւր բանած օրը ստանում էր 85 կոպէկ: Այդ երեք ամիսների ընթացքում, այսինքն 91 օրում, նա իւր կառավարութեան և բնակարանի վարձը 62 կոպէկ էր վճարում: Ո՞րքան նրան փող մնաց:

408. Մէկ մարդ տարէնը (365 օր) ստանում է 7000 մանէթ արդիւնք, իսկ օրական 12 մանէթ է ծախսում: Երեք տարուայ միջոցում նա ո՞րքան փող կ'հաւաքի:

409. Մէկ մարդ տարէնը ստանում է 8750 մանէթ արդիւնք: Նա օրական ո՞րքան կարող է ծախսել, որ երեք տարուայ յետոյ իւր 6000 մանէթ պարտք վճարի:

410. Ճանապարհորդը, օրէնը 12 ժամ ճանապարհի վրայ լինելով, 14 օրում զնաց 2352 վերստ: Վերադառնալիս նա կամենում էր զնալ դարձեալ նոյն ճանապարհով 8 օրուայ մէջ: Միջին թուով նա օրական քանի՞ ժամ պէտք է ճանապարհի վերայ լինի:

411. 12586-ը 5 մաս պէտք է բաժանել հետևեալ կերպիւ՝ առաջին մասը հաւասար լինի 3748-ին, երկրորդը լինի առաջինի և երրորդի տարբերութիւնը, իսկ երրորդը 1203, չորրորդը հաւասար առաջին երկու թուի գումարին առանց երրորդի: Գտնել երկրորդ, չորրորդ և հինգերորդ մասերը:

412. Վաճառականը, վաճառելով 145 արշին բեհեզ 2962 մանէթով, իւրաքանչիւր արշինում 2 մանէթ աշխատանք ստացաւ: Նա ապրանքին ո՞րքան էր վճարել:

413. 150 արշին մետաքսեղէնին վճարած էր 3750 մանէթ և յետոյ արշինը 26 մանէթով վաճառած: Իմանալ թէ բոլոր ապրանքից ո՞րքան աշխատանք ստացուեցաւ:

414. Եթէ մի անյայտ թուից վերցնենք 54645 և մնացորդը բաժանենք 250-ի վրայ, քանորդ կ'լինի 591: Գտնել անյայտ թիւը:

415. Ուսումնարանն ունէր 3 դասատուն. առաջին դասարանում կար 69 աշակերտ, երկրորդում 48, երրորդում 53. մէկ տարուայ ընթացքում առաջին դասարանից դուրս զնացին 8 աշակերտ, երկրորդից 12 և նորից երրորդ դասարան մտան 7

աշակերա: Ուսումնարանում քանի աշակերտ կար և մէկ տարից յետոյ քանի՞ աշակերտ մնաց ամէն մի դասարանում:

416. 8000 մանէթը բաժանեցին երեք եղբօր մէջ այնպէս, որ անդրանիկն 1900 մանէթ ստացաւ, իսկ երկրորդը ստացաւ անդրանիկից 2 անգամ աւելի առանց 350-ի: Երրորդը ո՞րքան ստացաւ:

417. Երկու թիւ, որոնցից մէկը 63 է, միմեանց վերայ բազմապատկելուց, ստացուեցաւ 3339. Բայց սխալմամբ բազմապատկի միաւորի 5-ի տեղ՝ վերցրած է 3: Իսկական արտադրեալը ո՞րքան պէտք է լինէր:

418. 28 աստիճանաւորներին 7200 մանէթ ռօձիկ տրուեցաւ. 16 մարդից իւրաքանչիւրը ստացաւ 225 մանէթ: Մնացածներից ամեն մէկը որքան ստացաւ:

419. 187 արշին թաւշին 935 մանէթ վճարեցին և յետոյ բոլորը վաճառեցին 1309 մանէթով: Իւրաքանչիւր արշինի վրայ ո՞րքան աշխատանք ստացան:

420. 29-ին քանի՞ անգամ 62 պէտք է աւելացնել, որ ստացուի մի թիւ՝ հաւասար 6713-ին բաժանած 7-ի վերայ:

421. Պատերազմում մասնակցում էին 2 զուեղ զօրք՝ ամէն մէկում 3000 մարդ. սպանուածները ողջ զօրքի 24-երորդ մասն էին կազմում, վիրաւորեալները 12-երորդ մասը, զերի տարածները հարիւրերորդ մասը: Պատերազմից յետոյ բանակում ո՞րքան մարդ մնաց:

422. Նաւը, որ տանում էր 88200 փութ. նորա բարձելու համար 14 մշակ վարձեցին, որոնցից ամէն մէկը օրական 450 փութ էր կրում: 5 օրից յետոյ 4 մշակ դարձեալ աւելացրին: Քանի՞ օրում կ'ըբարձնէ նաւը, եթէ աւելացած մշակները նոյնպէս օրական 450 փութ կրեն:

423. Նաւի վերայ կար 20160 փութ քարածուխ: Որպէս զի այդ քարածուխը բռնաւորէին, 16 մշակ վարձեցին, որոնք

9 ժամում բռնեցին 8064 փութ: Հետեւեալ օրը քանի՞ մարդ պէտք է աւելացնել, որ 8 ժամուայ ընթացքում բոլորը վերջացնեն:

424. Վաճառականն մէկ տարուայ ընթացքում իւր դրամագլխի իւրաքանչիւր 100 մանէթի վերայ աշխատում էր 18 մանէթ: Մէկ տարից յետոյ նա ո՞րքան փող ունէր, եթէ նորա դրամագլուխը 26000 մանէթ էր:

425. Վաճառականը հաշուեց, օր տարուայ վերջը իւր դրամագլխի իւրաքանչիւր 100-ին Վստանայ 14 մանէթ: Նորա դրամագլուխը ո՞րքան էր, եթէ մի տարուց յետոյ նա 9240 մանէթով աւելացաւ:

426. 170 թնդանօթի համար 19890 անգամ լցնելու վաւօյ կար: Պատերազմի ժամանակ իւրաքանչիւր թնդանօթ արձակեցին 58 անգամ: Իւրաքանչիւր թնդանօթը դորձեալ քանի՞ անգամ կարելի է արձակել:

427. 45 դիւժին թաշկինակին 1095 մանէթ վճարեցին և յետոյ 1230 մանէթով վաճառեցին: Իւրաքանչիւր դիւժինում ո՞րքան աշխատեցին:

428. 1788 մանէթով երկու կտոր մահուա գնեցին, նոցանից 35 արշինը 525 մանէթով վաճառեցին և վաճառելու ժամանակ ամեն մի արշինում 3 մանէթ աշխատեցին: Երկու կտորը քանի՞ արշին էր:

429. Մէկ մարդ 66 օգմայ թուղթ գնեց և իւրաքանչիւր 15 օգման վաճառելով 105 մանէթով, նա ամեն մի օգմայում աշխատում էր 3 մանէթ: Նա բոլոր 66 օգմային ո՞րքան էր վճարել:

430. Քանի՞ անգամ կարելի է 2000-ից վերցնել 48, որ մնայ 128:

431. Երկու թուի դումարն է 594: Եթէ մեծ թիւը

բաժանենք փոքրի վերայ քանորդ կ'ստանանք 21: Քանի այդ թուեքը:

432. Երեք տան դիմաց գտանուող փողոցը, որի երկարու- թիւնը 66 սաժէն էր, բարեցին: Առաջին տանուէրը իւր տան առաջ գտնուող տեղի համար վճարեց 174 մանէթ, երկ- րորդը 324 մանէթ 80 կոպէկ և երրորդը 266 մանէթ 80 կոպէկ: Իւրաքանչիւրի տան առաջ ո՞րքան երկարութեան ճա- նապարհ կար:

433. Վաճառականը սկսեց վաճառականութիւն 14580 մանէթ գրամազլիսով և առևտուր արեց 5 տարի: առաջին տարի կորցրեց իւր գրամազլիսի երրորդ մասը, երկրորդ տարի մնացածի երրորդ մասը, երրորդ տարի նոր մնացածի երրորդ մասը և այլն: Առևտուրը վերջացնելուց յետոյ նորա մնա ո՞ր քան փող մնաց:

434. Երեք աստիճանաւոր 953 մանէթ ստացան: Եթէ առաջինն 41 մանէթով պակաս թանաք, երկրորդը 25 մանէթով աւելի, իսկ երրորդը 61 մանէթով պակաս, այն ժամանակ բո- լորեքեանք հաւասար կ'ստանան: Իւրաքանչիւրը ո՞րքան ստացաւ:

435. Մէկ մարդ յանկոնայով աղքատներին փող բաշխել, հաշուեց, որ եթէ ամէն մէկին տար 15 կոպէկ, նորան կ'պա- կատէր 10 կոպէկ, իսկ եթէ իւրաքանչիւրին տար 12 կոպէկ, 24 կոպէկ կ'մնար: Աղքատները ո՞րքան էին և նա որքան փող ունէր:

446. Թաւրոնուհ 525 մարդիկ կային, դոցանից սողամար- դիկը 4 անգամ, իսկ կանայքը 2 անգամ աւելի էին, քան թէ երեխայքը: Քանի էին տղամարդիկ, կանայք և երեխայք:

437. Մէկին հաբցրին, թէ դու քանի՞ տարեկան ես. նա պատասխանեց՝ ես հօրիցս 3 անգամ, իսկ մօրիցս 2 անգամ փոքր եմ իսկ եթէ գումարենք հօրս, մօրս, իմ և 4 տարեկան

բրոջս տարիների թիւը կ'ստացուի ուղիղ 100: Քանի՞ տարե- կան էր հայրը, մայրը և որդին:

438. Երկու եղբայր հօրից փող ստացան. մեծը 58200, մանէթ. իսկ փոքրը 6 անգամ քիչ: Մեծը իւր փողն այնպէս շռայլեց, որ այժմ իւր ստացածից 4 անգամ պակաս ունի և փոքրի այժմ ունեցած փողից 7 անգամ քիչ: Փոքրն այժմ ո՞ր քան ունէ և մեծը ո՞րքան կորցրեց:

439. 4 դիւժին սեզանի գդալին և 3 դիւժին թէյի գդալին տուին 180 մանէթ. յիւս անգամ 4 դիւժին սեզանի գդալին և 5 դիւժին թէյի գդալին տուին 204 մանէթ: Ո՞ր քան արժէ մի հատ սեզանի և թէյի գդալը:

440. Որպէս զի եւայարկ տան պատուհանների ապակի- ները նստացնեն հարկաւոր էր 630 ապակի: Իմանալ թէ բոլորը քանի՞ պատուհան էր, եթէ յարկերի պատուհանների թիւը մի և նոյն էր և ստորին յարկի ամէն մի պատուհանն ունէր 4 ապակի, միջին յարկին 8 և վերին յարկին 6 ապակի:

441. Խանութպանն 2 հինգմանէթանոցը պղնձի փողերի վերայ մանրացրեց, այսինքն 5 կոպէկանոցների և 3 կոպէկա- նոցների: Քանի՞ դրամ ստացաւ նա, եթէ հինգ կոպէկա- նոցների թիւը այնքան էր, որքան երեքկոպէկանոցներինը:

442. Վաճառականն իւր ունեցած կտոր մահուդից կտրեց 19 արշին և արշինը 3 մանէթ 80 կոպէկով վաճառեց: Միւս օրը վաճառեց կտորի մնացած մասը ամէն մի արշինը 3 մանէթ 60 կոպէկ և այդպիսով բոլորի մէջ 22 մանէթ 35 կոպէկ աշ- խատանք ստացաւ: Մահուդը քանի՞ արշին էր, եթէ ամէն մէկ արշինը 3 մանէթ 25 կոպէկ էր նստել:

443. Վեց կտոր մահուդն արժէր 5376 մանէթ: Եւս քանչիւր կտորը ո՞րքան արշին էր, եթէ ամէն մէկի մէջ եղած արշինների թիւը հաւասար էր և իւրաքանչիւր 17 արշինը վաճառուի էին 136 մանէթով:

444. Գնեցին 17 փութ շաքար և 12 գրվանքա թէյ և բոլորին 189 մանէթ վճարեցին: Ո՞րքան արժէ շաքարի 1 փութը և թէյի մէկ գրվանքան, եթէ 1 փութ շաքարին վճարեցին 3 անգամ աւելի, քան թէ 1 գրվանքա թէյին:

445. Աւաղանը երեք խողովակով լցվում է 55 րոպէում: Մէկ խողովակը մէկ րոպէում ներս է ածում 18 վեդրո ջուր, միւսը 20, իսկ երրորդը 25: Մէկ ժամում ո՞րքան է զուրս թափվում, եթէ 15 ժամից յետոյ խողովակները դարձեալ պէտք է բացանել:

446. Կառքի առաջին անիւք պտոյտ է գալի 17 անգամ այն միջոցին, երբ յետեւինը պտոյտ է գալի 11 անգամ: Քանի՞ անգամ պտոյտ կ'գայ առաջինը, երբ յետեւինը պտոյտ գայ 561 անգամ:

447. Նրկու աշակերտ պէտք է արտագրէին մի դրքից, ամէն մէկը 24 երես, որի վերայ կար 28 տող և իւրաքանչիւր տողում 54 տառ: Առաջին աշակերտը մէկ րոպէում գրում էր 96 տառ և գործը վերջացրեց 42 րոպէով ուշ միւսից: Նորա ընկերը մէկ րոպէում քանի՞ տառ էր գրում:

448. Աւազանն ունէր 4 խողովակ. առաջինից մէկ օրում ներս է թափվում 5725 վեդրո, երկրորդից 3642, երրորդից 4840 վեդրո, չորրորդից էլ մէկ օրում դուրս է թափվում 5200 վեդրո: Եթէ բոլոր խողովակները բանաւ աւազանը կ'լցուի 5 օրում: Նա քանի՞ վեդրո ջուր էր տանում:

449. Ամրոցը, որի մէջ կար 12500 զօրք, 180 օր ապահոված էր պաշարով, հաշուելով իւրաքանչիւր մարդոյ վերայ օրական 3 գրվանքա. 60 օրից յետոյ ամրոցն եկան դարձեալ 2500 մարդ և դօրա պատճառաւ սկսեցին իւրաքանչիւրին տալ օրական 2 գրվանքա: Քանի՞ օր բաւական կ'գար այդ պաշարը:

450. Կառքը օրական երկու անգամ ճանապարհ է ընկնում և իւրաքանչիւր անգամ տանում է 14 մարդ, որոնցից 3-ի

ամէն մէկը վճարում է 70 կոպէկ, 6 հոգուց ամէն մէկը 50 կոպէկ և հինգից ամէն մէկը 40 կոպէկ: Ամէն մէկ գնալում 1 մանէթ ծախք ունի: Ամենքը ո՞րքան արդիւնք էր ստանում:

451. Եթէ իւրաքանչիւր օր լինել ճանապարհի վերայ 16 ժամ, այն ժամանակ 5 օրում կարելի է անցնել սուրհանդակով 960 վերստ: Քանի՞ օրում կարելի է անցնել շոգեկառքով 2280 վերստ, հանգստանալով ճանապարհի վերայ օրէնք 4 ժամ, եթէ շոգեկառքը չորս անգամ արագ է գնում, քան թէ սուրհանդակը:

452. Խանութում կային միքանի արծաթեայ ժամացոյցներ, եթէ մէկ հատը վաճառէին 12 մանէթով, այն ժամանակ 20 մանէթ վնաս կ'ստանային, իսկ եթէ 15 մանէթով, այն ժամանակ 40 մանէթ կ'աշխատէին: Քանի՞ ժամացոյց կար և իւրաքանչիւրը ո՞րքան արժէր:

453. Աւազանից, որի մէջ կար 184800 վեդրո ջուր, այդ ջուրը դուրս հանելու համար դրեցին մէկ ջրահան մեքենայ, որը մէկ րոպէում դուրս էր ածում 125 վեդրո ջուր. երեք ժամից յետոյ աւելացրին մէկ ուրիշը, որը մէկ րոպէում դուրս էր ածում 140 վեդրո և 4 ժամից յետոյ երրորդը, որը մէկ րոպէում դուրս էր ածում 64 վեդրո: Քանի՞ ժամից յետոյ կարելի էր դատարկել աւազանը:

454. Կռի մէկ թաթին դրեցին մէկ կտոր երկաթ և 6 գրվանքա քար, միւս թաթին մէկ կտոր պղինձ և 14 գրվանքա քար, կռի երկու թաթերը հաւասար կանգնեցին: Երբ երկու կտորը դրեցին մէկ թաթի վերայ երեւաց, որ միւս թաթին դարձեալ պէտք է աւելացնել 36 գրվանքա, որ հաւասար կշռուին: Ամէն մէկ կտորը քանի՞ գրվանքա էր:

455. Աւազանն ունէր 4 խողովակ. առաջինից 47 րոպէում ներս էր թափվում 282 վեդրո ջուր, երկրորդից ամէն մէկ րոպէում ներս էր թափվում 3 անգամ շատ, քան թէ թուրքան. խնդ. Գր. վարձելեան:

առաջինից և երրորդից միասին, երրորդը 36 թույլ է տալիս էր 324 վերջի ջուր, վերջապես չորրորդից ներքե էր թափվում 2 անգամ շատ առաջինից: Առաջինի 6 ժամին բացին առաջին խողովակը, յետոյ 6 ժամ և 20 թույլին բացին միւս երեքը: Երբ կ'ընկնի աւազանում 31 տակառ ջուր: (Ցական ունի 40 վերջի):

456. Չորս արկղում կայ 1430 մանէթ, առաջինում և 152 մանէթ, երկրորդում երկու անգամ պակաս, քան թէ երրորդում, իսկ երրորդում 3 անգամ պակաս չորրորդից: Իւրաքանչիւրի մէջ քանի՞ մանէթ կայ:

457. Գնում են երեք տեսակ թուղթ, ամէն-մի տեսակի դաստան 40, 30 և 20 կուպէկով: Բոլորը քանի՞ դաստան էր, եթէ բոլորին տուել են 117 մանէթ և իւրաքանչիւր տեսակից հաւասար էին վերցնել:

458. Մէկ մարդ 4 կտոր մահուդ գնեց՝ կարմիր, սեւ, կապոյտ և կանաչ: Առաջին կտորի արշինն արժէր 8 մանէթ, երկրորդինը 7 մանէթ, երրորդինը 6 և չորրորդինը 4: Իւրաքանչիւր տեսակից քանի՞ արշին էր գնած, եթէ բոլոր կտորները հաւասար էին և եթէ բոլորին վճարել էր 3850 մանէթ:

459. Վեց թուից առաջինը հաւասար է 2456-ին, իսկ երկրորդը 2098, երրորդը հաւասար է առաջին երկուսի տարբերութեանը, չորրորդը, երկրորդի և երրորդի տարբերութեանը, հինգերորդը առաջինի և չորրորդի տարբերութեանը և վերջապես վեցերորդը հաւասար է չորրորդի և երրորդի տարբերութեանը: Բոլոր թուերի գումարը ո՞րքան է:

460. Աւազանը տանում էր 54 քառասուն վերջանոց տակառ ջուր, նա ունէր երկու խողովակ՝ առաջինից 36 թույլում ներս է թափվում 324 վերջի ջուր, երկրորդից 21 թույլում ներս է թափվում այնքան ջուր, որքան առաջինից 35 թույլում: Քանի՞ ժամանակում կ'ընկնի աւազանը մինչև կեսը:

461. Աւազանը կարող է տանել 23814 փութ ջուր, նորա մէջ անցնել կացրած 6 խողովակ, որոնցից իւրաքանչիւրը ամէն 18 թույլում տալիս է 108 վերջի ջուր: Երեկոյեան 6 ժամին բացին 3 խողովակ, իսկ 24 ժամից յետոյ բացին մնացածները: Երբ կ'ընկնի աւազանը, եթէ մէկ վերջի ջուրը քաշում է 30 գրվանքա և 1 փութ ունի 40 գրվանքա:

462. Երեք տակառի մէջ 544 շիշ գինի կար, առաջինում 130 շիշ, երկրորդում 298, իսկ երրորդում մնացածը: Յետոյ առաջին երկուսից այնքան գինի ածեցին երրորդի մէջ, որ նորանումն եղաւ 3 անգամ աւելի, քան թէ միւս երկուսը վերցրած միասին, իսկ միւս երկուսում հաւասարապես մնաց: Ո՞րքան շիշ գինի ածեցին երրորդի մէջ առաջին և երկրորդ տակառներից:

463. Մէկ մարդ եկաւ Արխանգելսկից Թիֆլիս, զոցա միջի տարածութիւնն է 3118 վերստ: Առաջին 13 օրից ամէն մէկ օր գնում էր 118 վերստ: Քանի՞ օրում նա կ'աւարտէր իւր ճանապարհորդութիւնը, եթէ մնացած ճանապարհը ամէն մէկ օրում գնար 14 վերստով աւելի:

464. Երկու ճանապարհորդ մի և նոյն ժամանակ դուրս եկան միմեանց հանդիպ երկու զանազան քաղաքներից, որոնց մէջ կտր 1197 վերստ տարածութիւն: Քանի՞ ժամանակից յետոյ նոքա միմեանց կը հանդիպեն, եթէ առաջինը գնայ 24 ժամում 288 վերստ, իսկ երկրորդը որպէս զի գնար նոյնչափ տարածութիւն 32 ժամ զործ զրեց և եթէ մինչև հանդիպելը նոքա զնացին մի և նոյն արագութեամբ:

465. Ես պարտ եմ երկու պարտատիրոջ՝ մէկին 2720 մանէթ, իսկ միւսին 1312 մանէթ և իմ 3600 մանէթ տարեկան ռոճկից 3024 մանէթ պէտք է զործ ածեմ իմ ապրուստի համար: Քանի՞ տարում կարող եմ իմ պարտքը վճարել:

466. Մէկը պարտ էր երեք պարտատիրոջ՝ առաջինին 1218

մանէթ, երկրորդին 3541 և երրորդին 2840: Այդ պարտքը վճարելու համար նա 735 դեսեատինա *) հող վաճառեց, իւրաքանչիւրը 13 մանէթով: Մնացած փողերը գործ գրեց իւր տաբեկան ծախքերի վերայ: Ամենը նա ո՞րքան ծախք ունէր:

467. Մէկ մարդ գնեց 23 գրվանքա շաքար և վճարեց 4 մանէթ 14 կոպէկ: Միւսը գնեց 28 գրվանքա շաքար և 27 գրվանքա սուրճ և վճարեց 17 մանէթ 73 կոպէկ: Ո՞րքանով էին վաճառում 1 գրվանքա սուրճը, եթէ շաքարը երկու անգամն էլ մի և նոյն գնով գնեցին:

468. Վաճառականը մէկ մարդոյ վերայ վաճառեց 35 արշին բրդեայ գործուած 13 մանէթ 30 կոպէկով: Միւսի վերայ 25 արշին բրդեայ գործուած և մէկ կտոր չիթ 22 մանէթով: Զթի կտորը քանի՞ արշին էր, եթէ վաճառականը երկրորդ գնողից մէկ արշինում 2 կոպէկ աւելի էր վերցրել առաջինից, իսկ մէկ արշին չիթը տուել էր 23 կոպէկով:

469. Ուսումնարանն ունի 3 դասատուն և նորա մէջ երթեկեկում են 100 աշակերտ: Եթէ երկրորդ դասատուն դարձեալ մտնէին 8 աշակերտ, իսկ երրորդը 27, այն ժամանակ բոլոր դասատուներում աշակերտների թիւը հաւասար կլինէր: Իւրաքանչիւր դասատունը քանի՞ աշակերտ կայ:

470. Ես իմ եղբորիցս 3525 մանէթով աւելի ունիմ, քայց որքան ես 25 մանէթանոց թղթաղրամներ ունիմ, այնքան էլ իմ եղբայրս տասը մանէթանոցներ ունի: Իւրաքանչիւրս ո՞րքան թղթէ գրամ ունենք:

471. Մէկ ուսումնարանի աշակերտների վերայ տարէնը մտկում է 6900 թերթ թուղթ: Եթէ ամէն մէկ աշակերտին դարձեալ տուել էին ութ-ութ թերթ, այն ժամանակ 920 թերթ աւելի կ'մնային: Քանի՞ աշակերտ էին և ամէն մէկին քանի՞ թերթ էր ընկնում:

*) Դեսեատինան հաւասար է 2 օրավարին:

472. Երեք թուի գումարն է 4140, առաջին և երկրորդ թուերի տարբերութիւնն է 60. առաջին և երրորդ թուերի տարբերութիւնն է 75: Պտնել այդ թուերը:

473. Պտնել այնպիսի երեք թիւ, որ առաջին և երկրորդի գումարը լինի 1350, առաջին և երրորդի գումարը 750, իսկ երկրորդի և երրորդի գումարը 800:

474. Երկու թուի գումարն է 3647. առաջինը 6 անգամ մեծ է երկրորդից: Պտնել այդ թուերը:

475. Երկու դասարանից բաղկացած ծխական ուսումնարանում կայ 93 աշակերտ, եթէ իւրաքանչիւր դասատուն դարձեալ ինն ինն հոգի մտնեն, այն ժամանակ ստորին դասարանում 2 անգամ աւելի կ'լինեն վերին դասարանից: Իւրաքանչիւր դասարանում քանի՞ աշակերտ կայ:

476. Գինէվաճառը ստացաւ 57 քառասուն վեդրօանոց տակաւ գինի և ածեց 8 վեդրօանոց և 15 վեդրօանոց տակաւների մէջ: 15 վեդրօանոցները 2 անգամ աւելի գործածեց, քան թէ 8 վեդրօանոցները: Բոլորը քանի՞ տակաւ գործածուեց:

477. 228 թերթ թղթից շինեցին տետրակներ միքանիսը 3 թերթից, միւսները 4 թերթից: Չորս թերթանոց տետրակները 8-ով շատ էին միւսներից: Մէկ և միւս տեսակ տետրակները քանի՞ էին:

478. Շողենաւը գետի ընթացքով ամէն մէկ ժամում քնում է 21 վերստ, իսկ գետի ընթացքին հակառակ մէկ ժամում գնում է 15 վերստ: Որոշել այդ գետի վերայ եղած երկու նաւահանգիստների միջի տարածութիւնը, գիտենալով որ շոգենաւը ստորինից մինչև վերին նաւահանգիստը երկու ժամով ուշ է հասնում, քան թէ վերինից ստորին:

479. 11 ոստայնակ, բանելով իւրաքանչիւր օր 12 ժամ, 15 օրում գործեցին 3960 արշին միտկալ: Քանի՞ ոստայնակ է

Հարկաւոր, որ 12 օրում, բանելով օրէնը 10 ժամ 3360 արշին միտկալ գործեն:

480. Խանութում երեք տեսակ թէյ կար՝ 96 գրվանքա, գրվանքան 3 մանէթանոց: 108 գրվանքա 2 մանէթանոց, և 56 գրվանքա 4 մանէթանոց: Առաջին տեսակից բոլորը վաճառեցին, իսկ երկրորդի կէսը և երրորդի բարորդ մասը մնաց. վաճառելով, 15 մանէթ օգուտ ստացան: Ընդամենը ո՞րքան փող ստացուեցաւ:

481. Ճանապարհորդը երեք օրում գնաց 753 վերստ. առաջին օրը նա ճանապարհի վերայ էր 18 ժամ և ամէն մէկ ժամում գնում էր 14 վերստ. երկրորդ օրը նա գնաց 21 ժամ և ամէն մէկ ժամում գնում էր 13 վերստ: Երրորդ օրը ամէն մէկ ժամում քանի՞ վերստ գնաց, եթէ ման եկաւ 19 ժամ:

482. Հայրն առաջարկեց որդուն 40 խնդիր վճռել և խոստացաւ. իւրաքանչիւր ուղիղ վճռած խնդրի համար տալ 3 կոպէկ. իսկ իւրաքանչիւր սխալ վճռած խնդրի համար որդին պարտաւորուեցաւ վճարել 5 կոպէկ. հաշուելուց երևեցաւ, որ որդին ոչ ստացաւ և ոչ էլ վճարեց: Քանի՞ խնդիր էր ուղիղ վճռել:

483. Հետևաւոր, օրը 8 ժամ մանգալով, 15 օրում կարող է 480 վերստ անցնել: Օրէնը նա քանի՞ ժամ պէտք է գնայ, որ երկու շաբաթում անցնի 560 վերստ:

Բարդ անուանական թուեր

Տ. 12. Վ. Ե. Բ. Ա. Ծ. Ո. Ի. Մ. Ն.

483. 5 վերստը սաժէններ դարձնել:

485. 6 տարի և 11 ամիս ժամեր դարձնել:

486. 25 փութը մոխարներ դարձնել:

487. Մէկ տարին քանի՞ րոպէ ունի:

488. 745 բերկովեցը քանի՞ դոլիա ունի:

489. 3 վերստ 254 սաժէն և 2 ֆուտը վերածել դիւիմներ:

490. Մէկ տարուայ մէջ, հաշուելով 365 օր 5 ժամ 48 րոպէ և 48 վայրկեան, իմանալ թէ բոլորը ո՞րքան վայրկեան կայ:

491. Յունվար ամիսը քանի՞ վայրկեան ունի:

492. Մեծ պատը քանի՞ րոպէ ունի:

493. Երկրագնդի տրամագիծն է 11956 վերստ 203 սաժէն և 5 ֆուտ: Բոլորը ո՞րքան ֆուտ կ'լինի:

494. Ռուսաստանում 1845 թուին հանել են հանքերից 1371 փութ 31 գրուանքա 31 լոտ 1 մոխալ և 13 դոլիա ոսկի: Բոլորը քանի՞ դոլիա կ'լինի:

495. 275 մղոն 5 վերստ 383 սաժէն վերածել նախ վերջոյների և ապա դիւիմների:

496. 1035 դեղատան գրվանքան 9 ունցիան, 2 դրախման 2 սկրուպուլը և 16 գրանը վերածել գրանների:

497. Քանի՞ թերթ կայ 25 օգոստ և 7 դասուայի մէջ:

498. Քանի՞ գրան կայ 2 գրվանքա 3 ունցիա և 7 դրախմայի մէջ:

499. 4 տակառում և 3 վեդրում քանի՞ կրուժկա կայ:

500. 3 բերկովեցն 3 փութը քանի՞ մոխալ է:

501. 42 գրվանքան և 3 դրախման քանի՞ սկրուպուլ ունեն:

502. Հետեւեալ բարդ անուանական թիւից 3 ամիս 28 օր 5 ժամ և 5 րոպէ կազմել պարզ անուանական թիւ:
503. 25 տարուամ 7 ամսուամ 14 օրուամ քանի՞ ժամ կայ:
504. Քանի՞ շտոֆ կայ 2 տակառի և 7 վեդրօի մէջ:
505. Մէկ լիտր սնդիկը քանի՞ գրամ կ'ըաշէ, եթէ սընդիկը ջրից 14 անգամ ծանր է:
506. Ո՞րքան արժէ արծաթէ մէկ մսխալը, եթէ 1 զըրվանքա 31 լոտ և 1 մսխալը 5700 մանէթ արժէ:
507. 3 օլմա 15 դաստա և 8 թերթ թուղթը քանի՞ թերթ է:
508. 3 գրվանքա 8 ունցիա 6 դրախմա և 1 սկրուպուլի մէջ քանի՞ գրան կայ:
509. 25 կիլոմետրը 8 դեկամետրը և 5 դեցիմետրը դարձնել ցենտիմետր:
510. 5 հեկտոգրամ և 8 գրամը դարձնել դեցիգրամներ:
511. Քանի՞ քարնց կայ 13 չետվերաի և 5 չետվերիկի մէջ:
512. 49 պօլուխմպերիալը քանի՞ կոպէկ ունի, եթէ կուրսին նայելով, պօլուխմպերիալն արժէ 5 մանէթ 10 կոպէկ:
513. Իւրաքանչիւր դեսնատինաից հաւաքեցին 20 չետվերա դարի. 20 դեսնատինաից քանի՞ դարձ կ'հաւաքեն:
514. Քանի՞ վեցթերթանոց տետրակ կ'ըուրս գայ 7 օլմայից:
515. Քանի՞ Նրկուանիտալանոց փամփուշտ կ'ըուրս գայ 2 փութ 32 գրվանքա և 16 լոտ վառօդից:
516. Քանի՞ հատ արծաթեայ մանէթ կարելի է կտրել 1 փութ 1 լոտ և 27 դոլլոս արծաթից, եթէ մէկ արծաթեայ մանէթը 405 դոլլոս է քաշում:
517. 25 զինէյի (անդդիական դրամ) և 5 շիլինգի մէջ

- քանի՞ Ֆարտինգ կայ: Գինէյին ունի 21 շիլինգ, շիլինգը 12 պենս, իսկ պենսը 4 Ֆարտինգ:
518. Ֆրանսիական 52 (նոր) լուիդօրը և 10 սոււն քանի՞ սանտիմ է: Լուիդօրն ունի 20 Ֆրանկ, Ֆրանկը 20 սու, իսկ սուս 5 սանտիմ:
519. Պրուսական 28 տալերը 10 գրոշը և 2 պֆեննինգը քանի՞ պֆեննինգ է: Տալերն ունի 24 գրոշ, իսկ գրոշը 12 պֆեննինգ:
520. Իմանալ թէ Քրիստոսի ծննդից մինչև ցայժմ քանի՞ րոպէ է անցել, ընդունելով տարուայ մէջ 365 օր 5 ժամ 48 րոպէ:
521. Մէկ գրքի մէջ կար 37 տպած թերթ, իւրաքանչիւր թերթում 24 երես և ամէն մէկ երեսի վերայ 28 տող: Ամբողջ գրքի մէջ քանի՞ տող կայ:

§ 13. ԱՆԳԱՀԱՐՁՈՒՄՆ

522. 497 Ֆուտի մէջ քանի՞ սաժէն կայ:
523. 1848 ժամը քանի՞ օր է:
524. 63800 գրոշը քանի՞ մանէթ է:
525. 7392 լոտը քանի՞ գրվանքա է:
526. 24767 թերթ թղթի մէջ քանի՞ օղսա և դաստա կայ:
527. 1000000 դիւիմը քանի՞ վերստ է:
528. 128485 մսխալը դարձնել մեծ չափեր:
529. 1000000 վայրկեանից կազմել բարդ անուանական թիւ:
530. 572164 վերշոկներէից կազմել բարդ անուանական թիւ:
531. Ձայնը իւրաքանչիւր վայրկեանում անցնում է 1107 Ֆուտ: 2 րոպէում ո՞րքան տարածութիւն կ'անցնի:

532. Կայծակը ո՞րքան հեռու է, եթէ որոտումն կայծա-
կից 25 վայրկեանից յետոյ է լսվում (տես խն. 531):
533. 10000 փամփուշտ պատրաստելու համար ո՞րքան
վաւօդ է հարկաւ որ, եթէ ամէն մէկի քաշը լինի 2 մսխալ:
534. Զին 15 րոպէում ո՞րքան կ'արշաւի, եթէ մէկ վայր-
կեանում արշաւում է 2 սաժէն:
535. Մէկ խորանարդ Ֆուտ ջուրը քաշում է 6637 մըս-
խալ: Ո՞րքան կ'քաշի 1 խորանարդ Ֆուտ արծաթը, եթէ ար-
ծաթը 10 անգամ ծանր է ջրից:
536. 15624 միլիմետր դարձնել մեծ չափեր:
537. 27868 զրամը դարձնել մեծ չափեր:
538. 30 օրում 5000 մարդու համար ո՞րքան հաց կ'գնայ:
եթէ ամէն մէկին օրական 48 լոտ տան:
539. 31475 վերշոկից կազմել բարդ անուանական թիւ:
540. 1000000000 վայրկեանը դարձնել մեծ չափեր:
541. Մէկը իւրաքանչիւր րոպէ անցնում է 110 արշին,
Քանի՞ վերստ կ'անցնի 55 րոպէում:
542. 110230 պենսի մէջ քանի՞ զինէյ կայ: (տես խն.
517):
543. 412764 պֆեննիգի մէջ քանի՞ տալեր կայ, (տես խն.
519):
544. 2764725 սանտիմը քանի՞ լուսիղոր է կազմում: (տես
խն. 518):
545. 3794850 զրանը դարձնել բարդ անուանական թիւ:
546. Երկու գիւղերի միջի տարածութեան ճանապարհի
վերայ հաւասարաչափ հեռաւորութեամբ 1658 փայտեր ցցե-
ցին: Մէկ գիւղից մինչև միւսը ո՞րքան է, եթէ մէկ փայտից
մինչև միւսը 8 արշին էր:
547. Քանի՞ ժամանակ է հարկաւոր գործածել, որ

- ընդունուած կարգով մինչև երկկիոն համարել, ընդունելով, որ
իւրաքանչիւր րոպէ 100 թիւ միայն կարելի է արտասանել:
548. Մէկ մարդ գրօնելիս 2850 քայլ արաւ: Նա ո՞ր-
քան տարածութիւն դնաց, եթէ նորա ամէն մէկ քայլը 14 վեր-
շոկ էր:
549. Վաճառականը 1676 մանէթի և 20 կոպէկի մետաքս
դնեց, մսխալը 17 կոպէկով: Մետաքսի քաշը ո՞րքան էր:
550. Մէկ հեռագրական կայարանից մինչև միւսը ո՞րքան
տարածութիւն կայ, եթէ նոցա մէջ լարի համար 526 սին է
ցցած, մէկը միւսից 30 արշին հեռաւորութեան վերայ:
551. Աւաղանն ունի 4 խողովակ, իւրաքանչիւրից ամէն
մէկ ժամում ներս է թափվում 28 վեդրօ ջուր: Բոլոր խողո-
վակներից մէկ օրում քանի՞ փութ ջուր է ներս թափվում:
Եթէ մէկ վեդրօ ջուրը քաշում է 30 զրվանքա:
552. 17280 զրանից քանի՞ դեղատան գրվանքա կ'գուրս գայ:
553. Մետրը հաւասար է 392 լինիախն: 75 հեկտոմետրը
քանի՞ վերստ է:
554. Զրադացը 3 օրում ո՞րքան ցորէն կ'աղայ, եթէ մէկ
ժամում աղում է 8 զարնց:
555. 3768 ցենտիմետրից կազմել բարդ անուանական թիւ:
556. 28960000 զրամի մէջ քանի՞ կիլոգրամ կայ:
557. Մէկ կիլոգրամը հաւասար է 77 լոտին: Քանի՞ փութ
կայ 6400 կիլոգրամի մէջ:
558. Մէկ զրբի մէջ կայ 277200 տառ: Քանի՞ թեր-
թիցն է բաղկացած այդ զիւրբը, եթէ իւրաքանչիւր թերթն
ունի 16 երես, երեսը 33 տող և իւրաքանչիւր տողի մէջ կայ
35 տառ:
559. 3250656 քառակուսի դիւյիմը դարձնել մեծ չափեր:
560. 33600 քառակուսի սաժէնը քանի՞ դեսետինա է:
561. 3750 դեսետինը քանի՞ քառակուսի վերստ է:

562. 567424 քառակուսի մետրը քանի՞ ար է:
 563. 5625845 խորանարդ ցենտիմետր դարձնել մեծ չափեր:
 564. 245000 քառակուսի ֆուտից քանի՞ քառակուսի սա-
 ժէն կ'ըլլա՞ր դար:
 565. 14 մշակ 7 օրում, իւրաքանչիւր օր բանելով 8
 ժամ, քանի՞ խորանարդ սաժէն հող կ'փորեն, եթէ ամէն մէ-
 կը իւրաքանչիւր ժամում 2 խորանարդ արշին է փորում:

§ 14. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ.

566. Գումարել 5 վերստ 176 սաժէն 2 արշին + 2 վերստ
 466 սաժէն 1 արշին + 4 վերստ 322 սաժէն 2 արշին:
 567. 3 փութ 27 զրկանքա 14 լոտ 1 մնալ + 5 փութ
 31 զրկանքա 25 լոտ 1 մնալ + 7 փութ 15 զրկանքա 12 լոտ
 2 մնալ + 1 փութ 25 զրկանքա 18 լոտ 2 մնալ:
 568. 3 տարի 4 ամիս 25 օր 5 ժամ 7 րոպէ 28 վայր-
 կեան + 6 տարի 7 ամիս 14 օր 18 ժամ 25 րոպէ 23 վայր-
 կեան + 1 տարի 10 ամիս 29 օր 18 ժամ 27 րոպէ 9 վայրկեան:
 569. 5 վերստ 187 սաժէն 2 արշին 13 վերշոկ + 11 վերստ
 249 սաժէն 1 արշին 14 վերշոկ + 3 վերստ 62 սաժէն 1 ար-
 շին 5 վերշոկ:
 570. 6 վերստ 183 սաժէն 8 դիւյիմ 3 լինիա + 247 սա-
 ժէն 6 ֆուտ 9 լինիա + 3 վերստ 451 սաժէն 8 դիւյիմ 7
 լինիա:
 571. 5 տակաւ 15 վեղբո + 3 տակաւ 7 շառֆ + 4 տակաւ
 24 վեղբո 3 շառֆ:
 572. 5 դեղատ. զրկանքա 6 ունցիա + 4 զրկանքա 5 ուն-
 ցիա 2 սկրուպուլ + 6 ունցիա 2 զրախմա 10 զրախ + 6 ունցիա
 5 զրախմա 1 սկրուպուլ:

573. Պէտք է տան շուրջը ցանք քաշել մէկ կողմի եր-
 կայնութիւնն է 18 սաժէն 2 արշին, միւսինը 47 սաժէն 1
 արշին, երրորդինը 20 սաժէն 2 արշին և չորրորդինը 50 սա-
 ժէն: Ցանքն ի՞նչ երկայնութիւն կ'ունենայ:

574. Ամբարում դրած էին՝ առաջին անգամ 7 չետվերտ
 5 չետվերիկ 3 դարնց, միւս անգամ 2 չետվերտով և 4 դարնցով
 աւելի, իսկ երրորդ անգամ 3 չետվերտ 6 չետվերիկ 5 դարնց:
 Բոլորը ո՞րքան էր:

575. Երեք թնդանութի քաշը ո՞րքան է, եթէ առաջի-
 նում կար 60 փութ 20 զրկանքա 8 լոտ, երկրորդում 2 փու-
 թով 3 զրկանքայով առաջինից աւելի, իսկ երրորդում առա-
 ջինից 10 զրկանքայով աւելի:

576. Փոքր եղբայրը 12 տարեկան 2 ամսական 3 օրական
 էր, երկրորդ եղբայրը 2 տարով և 5 օրով մեծ էր փոքրից,
 մեծ եղբայրը 2 տարով 3 ամսով մեծ էր միջնակից, իսկ հօշորը
 25 տարով 3 տմսով և 4 օրով մեծ էր մեծից: Հայրը քանի՞
 տարեկան էր:

577. Մէկին հարցրին, թէ քանի՞ տարեկան ես. նա պա-
 տասխանեց՝ ես 6 տարեկան 8 ամսական և 2 օրական էի երբ
 ուսումնարան մտայ. սյնտեղ քնացի 9 տարի 5 ամիս և 12 օր,
 և յետոյ ծառայութեան մէջ մտայ, որի մէջ մնում եմ մինչև
 օրս 12 տարի 4 ամիս և 20 օր: Նա քանի՞ տարեկան էր:

578. Երեք եղբայրներից մեծը ծնուեցաւ 1849 թուին
 15 մարտի, միջնակը 2 տարով և 28 օրով փոքր էր, իսկ
 կրտսերը փոքր էր միջնակից 12 տարով և 2 ամսով: Իմանալ
 միջնակի և փոքրի ծննդեան օրը:

579. Մէկը մտաւ ուսումնարան երբ 10 տարեկան 2 ամ-
 սական 11 օրական էր, այնտեղ քնաց 7 տարի 5 ամիս 17 օր
 և դուրս գալուց յետոյ, ծառայելով 17 տարի 4 ամիս 2 օր
 վախճանուեցաւ: Նա երբ վախճանուեցաւ քանի՞ տարեկան էր:

580. Վարձեցին մէկ խումբ մշակ մէկ ճանապարհի շինութեան համար. մէկ տեղ շինեցին 3 վերստ 317 սափէն 3 ֆուտ երկայնութեամբ, միւս տեղ 2 վերստ 117 սափէն 5 ֆուտ, իսկ երրորդ տեղ 5 վերստ 129 սափէն 1 ֆուտ: Բոլորը ի՞նչ երկայնութեան ճանապարհ շինեցին:

581. Միմեանց հետ հայեցին երեք կտոր արծաթ. առաջին կտորն էր 5 զրկանքա 30 լոտ, երկրորդը 4 զրկանքա 13 լոտով ծանր էր առաջինից, իսկ երրորդի քաշը հաւասար էր առաջին երկու կտորներին քաշին: Խառնուրդը քանի՞ զրկանքա դուրս եկաւ:

582. Գինեգլաճառն ունի 4 տակաւ լի գինով: առաջին տակառում կայ 23 վեդրո 2 շտոֆ, երկրորդում 19 վեդրո 5 շտոֆ. երրորդում 15 շտոֆով աւելի երկրորդից, չորրորդում 1 վեդրո 3 շտոֆ աւելի երրորդից: Բոլոր գինին ո՞րքան էր:

583. Դիւանատանն առաջին ամսում գործածեցին 4 օգմա 8 դաստա թուղթ, երկրորդում 3 օգմա 12 դաստա, երրորդում 3 օգմա 1 դաստա, չորրորդում 5 օգմա, հինգերորդում 4 օգմա 11 դաստա, վեցերորդում 5 օգմա 2 դաստա: Ամբողջ կէս տարում ո՞րքան թուղթ գործածուեցաւ:

584. Դեղատանը 3 ամսուայ ընթացքում մէկ դեղից վաճառուեցաւ՝ առաջին ամսում 5 ունցիա 6 դրախմա 1 սկրուպուլ 15 դրան, երկրորդում 2 ունցիա 3 դրախմա 7 դրան և երրորդում 9 ունցիա 4 դրախմա 2 սկրուպուլ: Բոլորը ո՞րքան էր:

585. Երեք զանգակը միասին ո՞րքան են քաշում, եթէ մէկի ծանրութիւնն է 60 փուլ 20 զրկանքա 8 լոտ, երկրորդինը 2 փուլ 3 զրկանքայով աւելի առաջինից, իսկ երրորդինը 7 զրկանքայով աւելի երկրորդից:

586. Մէկ թռիկ երկայնութիւնն է 7 սափէն 2 արշին 7 վերշոկ, երկրորդը 1 սափէն 2 արշին 3 վերշոկով երկայն է առաջինից, իսկ երրորդը հաւասար է առաջին երկուսին եր-

կայնութեանց միասին վերցրած: Բոլոր 3 կտորը եթէ կապենք միմեանց հետ ի՞նչ երկայնութեան թռիկ կ'լինի:

587. 23 արշին 11 վերշոկ երկայնութեան մահուդին վճարեցին 85 մանէթ 40 կոպէկ, միւսին, որ 18 արշին 5 վերշոկ էր վճարեցին 67 մանէթ 25 կոպէկ, երրորդին, որ 37 արշին 15 վերշոկ էր վճարեցին 151 մանէթ 83 կոպէկ: Բոլոր զնա՞ծ մահուդը ո՞րքան էր և բոլորին ո՞րքան վճարեցին:

588. Ես ունեմ 137 քսանուհինգմանէթանոցներ, 42 իմ պերիալ, 17 պօլուխմակերիալ, 483 մանէթանոցներ, 217 տասնահաւանոցներ, 47 հինգշահանոցներ և 45 երկուշահանոցներ: Ես ընդամենը ո՞րքան փող ունեմ:

589. Արհեստաւորն ունէր 4 կտոր պղինձ. առաջին կտորը քաշում էր 1 փուլ 37 զրկանքա 25 լոտ 2 մնալ, երկրորդը 2 փուլ 24 զրկանքա 16 լոտ 48 դոլիա, երրորդը 1 փուլ 18 զրկանքա 26 լոտ 1 մնալ 28 դոլիա, չորրորդը 3 փուլ 28 լոտ 1 մնալ: Նա ընդամենը ո՞րքան պղինձ ունէր:

590. Վաճառականը գործարանից ստացաւ մահուդ, առաջին օրը 647 արշին 7 վերշոկ, երկրորդ օրը 1159 արշին 8 վերշոկ, երրորդ օրը 947 արշին 14 վերշոկ, իսկ չորրորդ օրը 1098 արշին 3 վերշոկ: Բոլորը գործարանից քանի՞ արշին մահուդ ստացաւ:

591. Կալուածատէրը մէկ դաշտում ցանեց 6 չետվերա, 5 չետվերիկ և 5 զարնց ցորէն, միւսում 5 չետվերա, 6 չետվերիկ 3 զարնց 25 դոլիա, երրորդում 5 չետվերա 4 չետվերիկ 7 զարնց և ցանելու համար զնա՞ծ ցորէնից նորա մօտ ֆապ դարձեալ 6 չետվերա 7 չետվերիկ 5 դոլիա: Կալուածատէրը ցանելու համար ո՞րքան ցորէն էր գնել:

592. Մէկ մարդ բարեգործական նպատակով մէկ գումար նուիրեց աղքատներին, որոնք էին 7 մարդ, 4 կին և 15 երեխայ. ամէն մէկ մարդը ստանում էր 25 կոպէկ, կինը 15

կուպէկ, իսկ երեսնան 10 կուպէկ: Նորա նուիրած փողը ո՞րքան էր:

593. Ուսումնարանում կային 124 աշակերտ և ամէն մէկը ստացաւ 4 դաստա թուղթ: Բոլոր թուղթը ո՞րքան արժէր, եթէ ամէն մէկ օգնան արժէ 2 մանէթ 40 կուպէկ:

594. Գիւղացին տարաւ քաղաք վաճառելու 2 փութ 10 զրվարքա իւղ, 2 հորթ, 200 ձու և 3 չետվերտ 1 չետվերիկ ցորեն: Նա իւղի զրվանքան տուեց 14 կուպէկով, ամէն մէկ հորթը 8 մանէթ 75 կուպէկով, ձուի զոյգը 3 կուպէկով և ցորենը չետվերտը 5 մանէթ 20 կուպէկով: ստացած փողերից նա 12 մանէթ 50 կուպէկ մնսեց: Նորա մօտ ո՞րքան փող մնաց:

595. Երկաթուղու գնացքը մէկ իջևանից առաւօտեան 8 ժամ և 20 րոպէին ճանապարհ ընկաւ և 1 օր 5 ժամ և 58 րոպէից յետոյ հասաւ նշանակեալ տեղը: Ա՞յր ժամին հասաւ նա այնտեղ:

596. Յունիսի 9-ին Պետերբուրգում արեգակը դուրս է գալիս առաւօտեան 2 ժամ և 35 րոպէին և մայր է մտնում երեկոյեան 9 ժամ և 27 րոպէին: Իմանալ օրուայ երկայնութիւնը:

597. Ամենակարճ օրը Պետերբուրգում լինում է Դեկտեմբերի 10-ին, որ շարունակվում է 5 ժամ 54 րոպէ. Այն ժամանակ արեգակը ծագում է առաւօտեան 9 ժամ 2 րոպէին: Ե՞րբ է մտնում:

598. Ժամացոյցը, օրէնը 5 րոպէ յետ ընկնելով, յունվարի 3-ին կէսօրուայ տեղ ցոյց է տալիս 11 ժամ 35 րոպէ: Յունվարի 5-ին ուղիղ ո՞ր ժամանակը կ'լինէր, եթէ որ ժամացոյցը կէս օր ցոյց տար:

599. Մէկ ձիուն օրէնը տալիս են 8 զրվանքա խոտ և 4 գարնց գարի: Ամբողջ տարին ո՞րքան կ'նստէր ձիու պահելը,

եթէ 1 փութ խոտն արժէր 20 կուպէկ, իսկ գարու չետվերիկը 1 մանէթ.

600. Մատենատիկոս Դեկարտը ծնուեցաւ 1596 թուականին, Ապրիլի 3-ին և վախճանուեցաւ 53 տարեկան 10 ամսական և 9 օրուայ հասակում: Նա ե՞րբ վախճանուեցաւ:

601. Առաջին աշխարհագիր ճանապարհորդ Մագելանը ճանապարհ ընկաւ 1519 թուին Օգոստոսի 18-ին. ճանապարհորդութեան ժառանակ նա սպանուեցաւ, իսկ նորա նաւերը հայրենիք վերադարձան բացակայ գտնուելով 3 տարի և 20 օր: Երբ վերադարցաւ Մագելանի ճանապարհորդակցութիւնը:

602. 1873 թուին Փետրվարի 28-ին լուսնի խաւարումն սկսուեցաւ զիշերուայ 11 ժամին և 25 րոպէին և շարունակուեցաւ 2 ժամ 36 րոպէ: Ե՞րբ վերջացաւ:

603. Սեպտեմբերի 27-ին լուսնի ծնունդն սկսուեցաւ 1 ժամին և 12 րոպէին կէսօրից յետոյ, հետեւեալը կ'լինի 29 օր 16 ժամ 8 րոպէից յետոյ: Այդ ե՞րբ կ'պատահի:

604. Անդրանիկ եղբայրը ծնուեցաւ 1837 թուին Փետրվարի 16-ին, իսկ կրտսերը նորանից փոքր է 3 տարով 2 ամսով և 16 օրով: Փոքր եղբայրը ե՞րբ ծնուեցաւ:

605. Նաւը 1845 թուին Մայիսի 28-ին առաւօտեան ժամի 11-ին Վենետիկից ճանապարհ ընկաւ և երկիրը պտտեց 2 տարում 36 օրում և 8 ժամում: Ե՞րբ Վենետիկ վերադարձաւ:

606. Նոգենաւը ճանապարհ ընկաւ Փոթից Յուլիսի 25 ժամի 3-ին կէսօրից յետոյ և 5 օր 1 ժամ 20 րոպէից յետոյ հասաւ Պոլիս: Ե՞րբ հասաւ:

607. Նոգենաւը ճանապարհ ընկաւ Փոթից Մայիսի 28-ին առաւօտեան ժամի 7-ին և 4 օր 18 ժամ 40 րոպէ անցնելուց յետոյ Օդեսսա հասաւ: Ե՞րբ հասաւ:

608. Գաւառիկ 154 վերստ 336 սաժէն 4 ֆուտ 8

Գիւյիմ + 75 կկլովետր 350 մետր, կկլովետրը և մետրը դարձնելով ռուսական չափեր. 1 մետրը հաւասար է 392 կկնիւային: Եւ թէ՛ արեւելք զայն կկլովետր 1.000

610. Մէկ մարդ կրէր տեղ ցանկում Հոյ ունի. առաջին տեղը՝ 92 ղեկատւին, 230 քառակուսի սաժէն, և 6 քառ. վեր- շոկ. երկրորդ տեղ՝ 47 ղեկատւին և 428 քառ. սաժէն, եր- րորդ տեղ՝ 4 ղեկատւին և 8 քառակուսի արշին: Բոլորը ո՞ր քան էր:

610. Մէկ մարդ կրէր տեղ ցանկում Հոյ ունի. առաջին տեղը՝ 92 ղեկատւին, 230 քառակուսի սաժէն, և 6 քառ. վեր- շոկ. երկրորդ տեղ՝ 47 ղեկատւին և 428 քառ. սաժէն, եր- րորդ տեղ՝ 4 ղեկատւին և 8 քառակուսի արշին: Բոլորը ո՞ր քան էր:

611. Գումարել՝ 35 բառակուսի, սաժէն 2 բառ. արշին
105 բառ. վերշոկ+89 բառ. սաժէն 3 բառ. արշին 75 բառ.
վերշոկ+70 բառ. սաժէն 8 բառ. արշին 200 բառ. վերշոկ+
+91 բառ. սաժէն 2 բառ. արշին 7 բառ. վերշոկ:

612. Սուաջին օրը դարսեցին՝ 38 քառ. սամէն 3 քառ.
արշին փայտ, երկրորդ օրը՝ 27 քառ. սամէն 3 քառ. արշին,
երրորդ օրը՝ 19 քառ. սամէն, չորրորդ օրը՝ 17 քառ. սամէն
7 քառ. արշին, հինգերորդ օրը՝ 39 քառ. սամէն 8 քառ. ար-
շին, ութրորդ փայտին ոչ քան էր:

[illegible]

ՅՈՒՆԻՍԿՈՒՄԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄԻ ԴՐՈՒՄԸ

Ամսիկ Բիշկոպ 08 Նոյեմբ 1 թ 8 ի Լուսիկ Բիշկոպի միջին հատիկ

၁၈၈၈ ခု ဇူလိုင်လ ၁ ရက်

ՏՊՈՒՆՆԵՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԵՐԱՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԵՐԱՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հանձնում էր 04 Նախ 81 դո 4 ձի-7 վերահսկմանում

For the purpose of the present investigation, the following data were obtained from the literature:

၈ ဘယ်နှစ် ၄ ဒုတိယ ဝိဇ္ဇာ ဘယ်နှစ် ၄၆၁ ပုံရိပ်ပုံ ၈၀၀

$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \right) = \frac{\partial L}{\partial x}$

§ 15. ՀԱՆՈՒՄՆ

613. 48 մանկթ 42 կոպէկից հանել 23 մանկթ 29 կոպէկ:

614. 56 փութից 29 գրվանքայից հանել 44 փութ 32 գրվանքա:

615. 25 շաբաթից հանել 8 շաբաթ 3 օր 5 ժամ:

616. 4 տարի 2 ամիս 13 օր — 1 տարի 5 ամիս 18 օր:

617. 13 փութ — 7 փութ 8 զրվանքա 2 միսալ:

618. 18 վերստ 300 սաժէնից հանել 17 վերստ 450
սաժէն 5 ջուտ 8 դիւլիմ:

619. 5 զիրար. զբվանքա 6 ունցիա 5 դրախմա — 4
դեդ. զբվանքա 8 ունցիա 3 դրախմա. 2 սիրուարու 8 դրան:

620. Գնեցին 20 տակառ 5 վեղբո գինի և դորանից վաճառեցին 18 տակառ 4 վեղբո և 3 կրուշկա: Ո՞րքան գինի մնաց:

621. 1870 թվին Ռուսաստանում 2156 փուլ 23 զոր-
վանքա 95 միսալ ոսկի ձեռք բերեցին, 1871 թվին 2399
փուլ 37 զորվանքա 78 միսալ: 1871-ին 1870 թվից ո՞րքանով
աւելի ստացուեցաւ:

622. 9 զրվանքա հացի համար գնում է 6 զրվանքա 16
յոտ 2 մնխալ ալիւր: Հացի քաշը ո՞րքանով է աւելանում:

623. Գլխաթերերի զիառլուժեամբ, գետնախնձորը, Հոկտեմբերի վերջից մինչև Մարտի վերջը ներքնատանը պոհեցնող, իւրաքանչիւր 100 գրվանքա իւր քաշից կորցնում է 6 գրվանքա 17 լոտ 2 մսխալ: 100 գրվանքայից ուրեմն ո՞րքան կ'մնայ:

624. Արկղը սապոնով միաթիւն քաշում է 3 փութ 15 գրվանքա, իսկ դատարկը 24 գրվանքա 16 լոտ. Ո՞րքան է քաշում սապոնը:

625. Մէկ տակառ զարեջրից մնաց 15 վեդբո 7 շտոք 1 կրուշկա: Ո՞րքան զարեջուր է խմուել:

626. 128 փութ փառօղից առաջ վերցրին 64 փութ 12 գրվանքա 16 լոտ, յետոյ 32 փութ 18 գրվանքա 20 լոտ: Ո՞րքան մնաց:

627. Մէկ կտոր թաւշից, որ ունէր 75 արշին երկայնութիւն 4 անգամ կտրեցին. առաջին անգամ՝ 2 արշին 12 վերշոկ, երկրորդ անգամ՝ 14 վերշոկով աւելի առաջինից, երրորդ անգամ՝ այնքան, որքան առաջին և երկրորդ անգամ առանց 7 վերշոկի և չորրորդ անգամ այնքան, որքան երկրորդ և երրորդ անգամ: Ո՞րքան մնաց:

628. Զրով լի բաժակը 19 լոտ 2 մսխալ 50 դոլիա է քաշում, իսկ դատարկ բաժակը—3 լոտ 1 մսխալ 47 դոլիա: Միայն ջրի քաշը ո՞րքան է:

629. Մէկ կտոր արծաթից, որ քաշում էր 2 գրվանքա 15 լոտ 1 մսխալ 40 դոլիա. կտրեցին 1 գրվանքա 14 լոտ 2 մսխալ 58 դոլիա: Մնացած կտորը ո՞րքան է քաշում:

630. Մէկ տոպրակ ալիւրը քաշում էր 5 փութ, իսկ այժմ նորա մէջ մնում է 2 փութ 3 գրվանքա 6 լոտ: Ո՞րքան ալիւր են վերցրել:

631. Մէկն ունէր 5 օգմա 2 դաստա թուղթ: Երկու շաբաթուայ ընթացքում նորա մօտ մնաց 5 դաստա 7 թերթ: Ո՞րքան թուղթ գործածեց:

632. Ա քաղաքից մինչև Բ քաղաքը 128 վերստ 210 սաժէն է, իսկ Ա-ից մինչև Գ քաղաքը 74 վերստ 458 սաժէն է: Գ-ից մինչև Բ քաղաքը ո՞րքան է, եթէ Գ քաղաքը Ա-ի և Բ-ի ճանապարհի վերայ է:

633. Երկիրը շրջում է արեգակի շուրջը 365 օրում 5 ժամում 48 րոպէում և 48 վայրկեանում, իսկ լուսինը կատարում է իւր շրջանաւորութիւնը երկրի շուրջը 27 օրում 7

ժամում 43 րոպէում և 30 վայրկեանում: Արեգակը իւր շրջանաւորութեան համար ո՞րքան աւելի ժամանակ է գործ ածում, քան թէ լուսինը:

634. Երկիրն ունի գնդի ձև, բեւեռներից սեղմուած և հասարակածի տակ ձգուած. հասարակածի տակ երկրագնդի տրամագիծը հաւասար է 11956 վերստ 203 սաժէն 5 ֆուտ, իսկ բեւեռների մէջ տրամագիծը հաւասար է 11916 վերստ 231 սաժէն 3 ֆուտին: Երկրորդն առաջինից ո՞րքանով է աւելի:

635. Մնդիկն շշի հետ միասին 1 գրվանքա 28 լոտ 1 մսխալ 42 դոլիա է քաշում, իսկ դատարկ շիշը 12 լոտ 42 դոլիա է քաշում: Ո՞րքան է քաշում սնդիկը:

636. 5 գրվանքա քինաքինայից դեղատանը մնաց 2 զրովանքա 4 ունցիա 3 դրամ 17 դրան: Ո՞րքան է վաճառուել:

637. Մէկ մարդ առաւօտեան 9 ժամին 20 րոպէին տանից դուրս գնաց, իսկ կէսօրից յետոյ 4 ժամին 15 րոպէին վերադարձաւ: Նա քանի՞ ժամանակ բացակայ էր:

638. 1881 թուին դատիկն եղաւ ապրիլի 12-ին: Ե՞րբ սկսուեցաւ բարէկենդանը: Ե՞րբ էր ծաղկազարդը, համբարձումը, հոգեզաւուստը:

639. 35 սաժէնը քանի՞ ֆուտով աւելի է կամ պակաս 7 դեկամետրից և 5 մետրից: (տես խն. 608):

640. Մէկ տան համար գնել էին 8 փութ 15 գրվանքա ալիւր. մէկ շաբաթուայ միջոցում դորանից 20 գրվանքա 20 լոտ 2 մսխալ գործածուեցաւ: Մէկ շաբաթից յետոյ ո՞րքան ալիւր մնաց:

641. 1872 թուին Ռուսաստանում ձեռք են բերել բոլորը 2330 փութ 30 գրվանքա 88 մսխալ 58 դոլիա սսկի, դրանից արքունական հանքերից ստացած է 129 փութ 30 գրվանքա 56 մսխալ 48 դոլիա, Կայսերական Կաբինետի հանքերից 166 փութ 34 գրվանքա 75 մսխալ 5 դոլիա, իսկ մնա-

ցեալը մասնաւոր մարդոց հանքերից: Մասնաւոր մարդիք ո՞րքան ոսկի են ձեռք բերել:

642. Գետի խորութիւնը չափելու համար մակոյկից ցած թողին ծայրից ծանրութիւն կապած լար: Լարի երկարութիւնն էր 3 սաժէն: Մակոյկի կողքը, որի վերայ կախ էր ընկած լարը ջրից 2 ֆուտ 9 զիւյիմով բարձր էր: Երբ որ ծանրութիւնը յատակին հասաւ լարից մնացել էր նաւակում 7 ֆուտ 7 զիւյիմ: Գետի խորութիւնը ո՞րքան էր:

643. Առետրականը ծախեց ճարպ 17 բերկովեց 4 փութ 30 գրվանքա բրուտոս *), որի տարան 2 բերկովեց 8 փութ 35 գրվանքա 16 լոտ էր: Որոշել ծախած ճարպի նետոս քաշը:

644. Գնեցին մէկ տակառ շաքարի աւաղ 43 փութ 28 գրվանքա 16 լոտ բրուտոս: Իմանալ թէ նորա տարան ո՞րքան է, նետոսն 42 փութ 35 գրվանքա 24 լոտ է:

645. Շողեկաւքը 6 վերստ 115 սաժէն զնաց. առաջին բոպէին 265 սաժէն անցաւ, իսկ մնացած իւրաքանչիւր բոպէում նորա արագութիւնն աւելանում էր 420 ֆուտով: Առաքը քանի՞ բոպէ ման եկաւ և ո՞րքան զնաց վերջին բոպէում:

646. Զին արշաւեց 9 բոպէ: Նորա արշաւելու արագութիւնը իւրաքանչիւր բոպէում աւելանում էր 2 սաժէն 1 ֆուտով, վերջին բոպէ արշաւեց 37 սաժէն 1 ֆուտ: Բոլորը ո՞րքան տարածութիւն արշաւեց:

647. Ռուս վաճառականը Փարիզ տարաւ 123 փութ 8 գրվանքա թէյ և նորանից վաճառեց 1024 կիլոգրամ: Նորա մօտ ո՞րքան փութ և գրվանքա թէյ մնաց: Մէկ կիլոգրամը հաւասար է 77 լոտին:

*) Բրուտոս կոչվում է ապրանքի և այն իրեղենների քաշը, որոնց մէջ նա լինում է (օրինակ՝ տակառի, կողովի, արկղի, չէի, զամբիւղի և այլն): Տարա՛ կոչվում է միայն այն իրեղենների քաշը, որոնց մէջ միայն ապրանքն է լինում. իսկ նետոս — միայն ապրանքի քաշը:

648. Դաշտը բաղկացած էր 8 դեսետինայից. որոնցից 3 դեսետինա 200 քառակուսի սաժէն ցանած էր: Ո՞րքան էր առանց ցանելու:

649. Երկու մշակ մէկ պատ քանդեցին՝ առաջինը քանդեց 6 խորանարդ սաժէն և 20 խորանարդ արշին, երկրորդը 4 խորանարդ սաժէն և 25 խորանարդ արշին: Առաջինը երկրորդից ո՞րքանով աւելի քանդեց:

650. Հողատէրը իւր ունեցած 1200 դեսետինայից վաճառեց 324 դեսետինա 2015 քառակուսի սաժէն 6 քառակուսի արշին: Նորան դարձեալ ո՞րքան հող մնաց:

651. Մէկ մարդ ծնունեցաւ 1809 թուին Նոյեմբերի 17-ին և վախճանունեցաւ 1847 թուին Մայիսի 14-ին: Նա ո՞րքան ժամանակ ապրեց:

652. Մէկ մարդ ծնունեցաւ 1788 թուին Հոկտեմբերի 15-ին և ապրեց 49 տարի 8 ամիս 3 օր: Երբ վախճանունեցաւ:

653. Երեք եղբայրներից մեծը ծնունեցաւ 1811 թուին Մայիսի 13-ին. միջնակը փոքր է նորանից 2 տարով և 7 օրով, իսկ կրտսերը փոքր է միջնակից 1 տարով 5 ամիսով և 10 օրով: Իմանալ միջնակի և կրտսերի ծննդեան օրերը:

654. Մէկ մարդ սկսաւ ճանապարհորդել 1842 թուին Ապրիլի 12-ին առաւօտեան 6 ժամին և 25 բոպէին, իսկ վերադարձաւ 1846 թուին Նոյեմբերի 14-ին, երեկոյեան 7 ժամին և 40 բոպէին: Գնի՞ ժամանակ նա ճանապարհորդեց:

655. Վաճառականն Քիշլիսից հասաւ Մոսկուա Ցուկիսի 28-ին, երեկոյեան 8 ժամին և 14 բոպէին, ճանապարհի վերայ լինելով 6 օր 6 ժամ և 42 բոպէ: Քիշլիսից նա ե՞րբ է դուրս գնացել:

656. Մէկ մարդ վախճանունեցաւ 1845 թուին Ապրիլի 12-ին, լինելով 40 ամեայ և 162 օրուայ հասակի: Նա ե՞րբ էր ծնունդ:

657. Ես իմ եղբորից փոքր եմ 5 տարով և 15 օրով և ծնունդ եմ 1834 թուին Դեկտեմբերի 2-ին: Եղբայրս ե՞րբ է ծնունդ:

658. Պատերազմում, որ եղաւ 1856 թուին Յունիսի 6-ին, սպանուեցան երկու եղբայր, որոնցից մեծն էր 29 տարեկան 107 օրուան, իսկ կրտսերը նորանից 3 տարով 50 օրով փոքր էր: Իմանալ երկուսի ծննդեան ժամանակը:

659. Աշակերտը մտաւ ուսումնարան 1857 թուին Օգոստոսի 16-ին, և այնտեղից դուրս գնաց 1863 թուին Յունիսի 12-ին: Նա քանի՞ ժամանակ էր ուսումնարանում:

§ 16. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ

660. 4 փութ 5 զրվանքա բազմապատկել 9-ի վերայ:

661. 3 սաժէն 2 արշին 8 վերշոկը բազմապատկել 16-ի վերայ:

662. 2 զրվանքա 29 լոտ 1 մխսալը բազմապատկել 192-ի վերայ:

663. 7 վերստ 77 սաժէն 2 Ֆուտ 8 զիւլիմ բազմապատկել 42-ի վերայ:

664. 2 զրախմա 1 սկրուպուլ 16 գրան վերցնել 480 անգամ:

665. 1 ղեսեատինա 933 քառակուսի սաժէն 3 քառ. արշին վերցնել 18 անգամ:

666. 1 օզմա 18 դաստա 9 թերթը վերցնել 8 անգամ:

667. Բազմապատկել 29583 քառ. սաժէն 3 քառ. արշին 144 անգամ:

668. 6 խորանարդ Ֆուտ 608 խոր. զիւլիմը բազմապատկել 108-ի:

669. 8 փութի 6 զրվանքայի 2 լոտի և 5 փութի 36 զրվանքայի 30 լոտի գումարը վերցնել 80 անգամ:

670. 3 վերստի 160 սաժէնի 2 արշինի և 1 վերստի 400 սաժէնի տարբերութեանն աւելացնել 5 վերստի 270 սաժէնի և 4 վերստի 360 սաժէնի մնացորդը և գումարը բազմապատկել 30-ի:

671. Ո՞րքան արշին կտաւ է Հարկաւոր 150 մարդու համար, եթէ ամէն մէկի վերայ գնում է 12 արշին և 8 վերշոկ:

672. Գնուած են 12 տոպրակի ալիւր, որոնցից 7 տոպրակից իւրաքանչիւրի մէջ կար 8 փութ 25 զրվանքա 8 լոտ, իսկ մնացած 5 տոպրակից ամէն մէկում կար 8 փութ 10 զրվանքա 12 լոտ: Ո՞րքան ալիւր էր գնուած:

673. Հետեւակը ամէն մէկ ժամում գնում է 4 վերստ 28 սաժէն 2 արշին, 6 օրում նա ո՞րքան ճանապարհ կ'գնայ, եթէ օրէնը 12 ժամ մանգայ:

674. [(13 օզմա—11 օզմա 8 դաստա 14 թերթ)+(10 օզմա 5 թերթ—8 օզմա 15 դաստա).24:

675. [(3 վերստ 100 սաժէն—1 վերստ 200 սաժէն 3 Ֆուտ 8 զիւլիմ).4+(2 վերստ 3 Ֆուտ—1 վերստ 200 սաժէն).5].4:

676. Դիւանատանը ամէնը գործ է զրվում 1 օզմա 18 դաստա 15 թերթ թուղթ: Տարեկան ո՞րքան է դուրս գնում:

677. Գնել էին 18 արկղ թէյ, իւրաքանչիւր արկղում կար 15 զրվանքա 25 լոտ թէյ: Բոլորը ո՞րքան էր:

678. Նազեկառքը ամէն մէկ րոպէում անցնում է 286 սաժէն 5 Ֆուտ 4 զիւլիմ: Կէս ժամում ո՞րքան կ'անցնի:

679. Արծաթի մէկ զրվանքան արժէ 31 մանէթ 75 կոպէկ: Ո՞րքան պէտք է վճարել 1 փութ 20 զրվանքա արծաթին:

680. Շողեկառքը իւրաքանչիւր ըրպէ անցնում է 420 սաժէն: Մէկ ժամում և 15 ըրպէում ո՞րքան կ'անցնի:
681. Արծաթեայ մանէթը քաշում է 4 մսխալ 21 գոլիա: 192 արծաթեայ մանէթը ո՞րքան կ'ըաշէ:
682. Մէկ խորանարդ Ֆուտ ջուրը քաշում է 1 փութ 29 գրվանքա 4 լոտ 1 մսխալ: Ո՞րքան է քաշում 1 խորանարդ Ֆուտ ոսկին, եթէ որ նա ջրից 19 անգամ ծանր է:
683. Անիւը, որի շրջապատն է 3 արշին 7 վերշոկ: Ո՞րքան տարածութիւն կ'անցնի, եթէ զլորուի 1000 անգամ:
684. Ջրամուղ մեքենան իւրաքանչիւր ժամում դուրս է հանում 280 խորանարդ Ֆուտ և 500 խոր. դիւյիմ ջուր, Ո՞րքան ջուր կ'հանի մէկ օրում:
685. Մէկ մշակը օրէնը 1 քառակուսի սաժէն 3 քառակ. Ֆուտ ճանապարհ է քարում: Ո՞րքան կ'քարեն 5 մշակ 17 օրում:
686. Արծաթէ մատուցարանը 72 փորձի քաշում է 8 գրվանքա: Նորա մէջ ո՞րքան մաքուր արծաթ կայ:
687. Զրայայտը իւրաքանչիւր ըրպէ դուրս է ածում 3 խոր. Ֆուտ 64 խոր. դիւյիմ ջուր: Նա 2 ժամում ո՞րքան դուրս կ'ածէ:
688. Բերեցին 12 տակառ դարեջուր, ամէն մէկում կար 8 վերդո 6 շոթ: Բոլորը ո՞րքան դարեջուր էին բերել:
689. Գիւղացին 3 դեսետինա հողի վերայ ցօրէն ցանեց ամէն մէկ դեսետինայի վերայ 3 չետվերա 5 չետվերիկ 1 դարեց, Նա ո՞րքան ցօրէն վերցրեց, եթէ մէկից եօթը ստացաւ:
690. Նաւարարը կանգնած ջրի մէջ կարող է նաւալն առաջ տանել ամէն մէկ ըրպէում 5 սաժէն 3 Ֆուտ: Եթէ նաւակը լողայ հասանքի հակառակ և իւրաքանչիւր ըրպէում է հոսանքը յետ մղէ 2 Ֆուտ 4 դիւյիմ, այն ժամանակ 15 ըրպէում ո՞րքան կ'անցնի:

691. Երկու շողենալ դուրս գնացին նաւահանգստից առաւօտեան առաւ և կէս ժամին և գնում էին մէկ ճանապարհով. մէկը ամէն մէկ ըրպէում գնում էր 120 սաժէն 5 Ֆուտ, իսկ միւսը 140 սաժէն 6 Ֆուտ: 1 ժամ 12 ըրպէին կէսօրից յետոյ մէկը միւսից ո՞րքան առաջ գնացած կ'լինէր:
692. 425 ձերք շորի ո՞րքան մահուդ կ'երթայ, եթէ ամէն մէկի համար բաւական լինի 3 արշին 6 վերշոկ:
693. 255 ձերք շորի վերայ գործ դրուեցան 717 արշին 3 վերշոկ մահուդ: Ամէն մէկ ձերքի համար ո՞րքան գնաց:
694. 57 մշակներից ամէն մէկին տուեցին մէկ մանեթանոց, մէկ տասշահանոց, մէկ հինգշահանոց և մէկ երկուշահանոց: Բոլորին ո՞րքան տուեցին:
695. Որքան են քաշում կէս դիւթին արծաթէ գդալները, եթէ իւրաքանչիւրը քաշում է 2 լոտ 1 մսխալ և 40 գոլիա:
696. Ո՞րքան կ'արժենան մէկ դիւթին սեղանի արծաթեայ գդալները, եթէ իւրաքանչիւր գդալը քաշում է 3 լոտ 2 մրսխալ և 20 գոլիա և ամէն մէկ մսխալն արժէ 36 կոպէկ:
697. Գիւղացին ցանեց 3 չետվերա 5 չետվերիկ 4 դարեց ցօրէն: Նա իւր արածից ո՞րքան վերցրեց, եթէ ցօրէնը տուեց մէկին ութ:
698. Մէկ խորանարդ դիւյիմ ջուրը քաշում է 3 մսխալ 80 գոլիա. ոսկին ջրից ծանր է 19 անգամ և նորա մսխալն արժէ 3 մանէթ: Ո՞րքան կ'արժենայ մէկ ոսկէ խորանարդը, որի կողմը հաւասար է 1 Ֆուտին:
699. 40 մետրը ինչի՞ն է հաւասար, եթէ մէկ մետրը հաւասար է 3 Ֆուտին 3 դիւյիմին և 2 լինիային:
700. Մէկ վերդո ջուրը քաշում է 30 գրվանքա, իսկ սնդիկը ծանր է ջրից 14 անգամ: Գանի՞ փութ սնդիկ կ'մանի 40 վերդոանոց տակառում:

701. Օղբ առարկաների մակերևոյթի իւրաքանչիւր քառա-
ւակուսի դիւյիմի վերայ 16 գրվանքայի ոյժով ճնշողութիւն է
անում: Գտնել օդի ճնշողութիւն չափը ուղղանկիւնի սեղանի
մակարդակի վերայ, եթէ նորա երկայնութիւնն է 5 ֆուտ 8
դիւյիմ, իսկ լայնութիւնը 3 ֆուտ:

702. Մէկ խառնուրդի գրվանքան, որ կոչվում է նոր
արծաթ, իւր մէջ պարունակում է 16 լոտ պղինձ, 24 մսխալ
նիկէլ և մնացածը ցինկ: Այդ ամէն մէկ մետաղի տեսակից
ո՞րքան պէտք է վերցնել, որ խառնուրդը 3 փութ 30 գրվան-
քա դուրս գայ:

703. Գնեցին 7 փութ 15 գրվանքա շաքար, գրվարքան
23 կոպէկով և 2 փութ 10 գրվանքա թէյ, գրվանքան 2 մա-
նէթ 50 կոպէկով, դորանց համար տուեցին 2 հարիւրմանէ-
թանոցներ և 4 քսանուհինգմանէթանոցներ: Ո՞րքան պէտք է
դարձնեն:

704. Պատուիրեցին 10 պղնձեայ զանգակ շինել, ամէն
մէկը 2 փութ 10 գրվանքա 24 լոտ ծանրութեամբ: Դոցա
շինելու ո՞րքան պղինձ է հարկաւոր:

705. Մետրը հաւասար է 3 ֆուտին 3 դիւյիմին և 2
լինիային: 15 կիլոմետրը քանի՞ վերստ է:

706. Ճանապարհորդը միջին թուով իւրաքանչիւր ըոպէ-
ում անցնում է 115 քայլ: Նա 4 ժամուայ մէջ ո՞րքան կ'գնայ,
եթէ նորա քայլի երկայնութիւնն է 2 ֆուտ 3 դիւյիմ:

707. Ո՞րքան ալիւր կ'գնայ 90 հացի վերայ, եթէ ամէն
մէկի վերայ գնում է 7 գրվանքա 25 լոտ:

708. Ուսումնարանում 32 ուսումնական շաբաթուան 49
աշակերտի համար հարկաւոր էր թուղթ նախապատրաստել,
ընդունելով իւրաքանչիւր աշակերտի համար շաբթէնը 16
թերթ. բայց անցեայ տարուանից մնացել էր 3 օգմա 16 դաս-
տա թուղթ: Դարձեալ ո՞րքան պէտք է գնեն:

§ 17. ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ

709. 42 մանէթ 48 կոպէկը 8 մաս անել:

710. 135 գրվանքան բաժանել 12-ի:

711. 132 բերկովեց 2 փութ 3 գրվանքա 16 լոտը բա-
ժանել 16-ի վերայ:

712. 3 ըոպէ 20 վայրկեանը քանի՞ անգամ է պարու-
նակվում 1 օրուայ և 14 ժամի մէջ:

713. 112 փութ 29 գրվանքա 24 լոտը բաժանել 36-ի
վերայ:

714. 700 վերստը բաժանել 84-ի:

715. 39 դեղատան գրվանքան բաժանել 160-ի:

716. 50 դեսետինան բաժանել 36-ի:

717. 30 օգմա 10 դաստա թուղթը բաժանել 16-ի:

718. 1758 մանէթ 24 կոպէկը 72 մաս անել:

719. 5415 քառակուսի սաժէն 5 քառակուսի արշինը
բաժանել 512-ի:

720. 1 խորանարդ սաժէնը 54 բաժին անել:

721. 60 վերստ 20 սաժէնը բաժանել 12-ի:

722. 112 փութ 29 գրվանքա 24 լոտը բաժանել 9
փութ 15 գրվանքա 26 լոտի վերայ:

723. 4 փութ 36 գրվանքա 8 լոտը բաժանել 3 գրվան-
քա 8 լոտի և 2 մսխալի:

724. 17 օր 4 ժամ 36 ըոպէն բաժանել 3 ժամի 26
ըոպէի և 18 վայրկեանի:

725. 176 վերստ և 16 սաժէնը բաժանել 5 վերստի 250
սաժէնի 1 արշնի և 8 վերշոկի:

726. Քանի՞ անգամ 3 վերստ 100 սաժէն 5 ֆուտը պա-
րունակվում է 112 վերստի և 25 սաժէնի մէջ:

727. 2 դաստա 15 թերթը քանի՞ անգամ է պարունակվում 1 օդմա 6 դաստա 6 թերթի մէջ:
728. 1 վերստի մէջ քանի՞ 10 դիւյիմ կայ:
729. 3516 մանէթի և 48 կոպէկի մէջ 48 մանէթ 84 կոպէկը քանի՞ անգամ է պարունակվում:
730. 10 ունցիան և 6 դրաման քանի՞ անգամ է պարունակվում 6 դեղատ. գրվանքայի 3 ունցիայի և 2 դրամայի մէջ:
731. 7 չեովերտ 5 չեովերիկը 8 մաս անել:
732. (9 փութ 24 գրվանքա + 7 փութ 12 գրվանքա 28 լոտ) : 36:
733. (21 տակառ 30 վեդրո 7 շտոֆ + 19 վեդրո 3 շտոֆ) : 50:
734. 5 ժամ 38 րոպէ 40 վայրկեանը 4-ի բաժանելուց յետոյ ստացած քանորդը բաժանել 5-ի:
735. 2 դեղատան գրվանքա 8 ունցիա և 5 դեղատ. գրվանքա 11 ունցիա 6 դրաման 2 սկրուպուլի գումարից հանել (10 դեղ. գրվանքա — 4 դեղ. գրվանքա 5 ունցիա 3 դրաման), մնացորդը բազմապատկել 3-ի և ստացած արտադրեալը բաժանել 5-ի:
736. 16 վերստի 104 սաժէնի 8 վերշտիկի 19 վերստի 225 սաժէնի գումարը բաժանել իւրեանց տարբերութեան վերայ:
737. 3 գրվանքա 1 մանալը քանի՞ անգամ է պարունակվում 433 գրվանքա և 16 լոտի մէջ:
738. Քանի՞ անգամ 3 խորանարդ սաժէնը աւելի է 21 խոր. ֆուտից:
739. 25 տոպրակ ալիւրը քաշում է 205 փութ 3 գրվանքա 4 լոտ: Իւրաքանչիւր տոպրակում ո՞րքան ալիւր կայ, եթէ բոլորում հաւասար են:
740. Անիւր 34 վերստ 85 սաժէն տարածութեան վերայ

- քանի՞ անգամ պտոյտ կ'զայ, եթէ նորա շրջագատն է 5 արշին 6 վերշտիկ: ճասպար 1 մագցո լաղմի զգոյմացալ: ճարգմ աջ
741. Երեք քառակուսի վերստումը քանի՞ դեսետինա կայ:
742. Մէկ արծաթեայ գդալի մէջ 5 մանալ 32 դոլիա կայ: Քանի՞ այդպիսի գդալներ կարելի է շինել մէկ գրվանքա արծաթից:
743. (2 վերստ 379 սաժէն 1 արշին + 1 վերստ 300 սաժէն 2 արշին) բաժանել 241 փութի 1 գրվանքայի 8 լոտի և 2 փութի 11 լոտի քանորդի վերայ:
744. 1 սաժէնի մէջ քանի՞ մետր է, եթէ 1 մետրը հաւասար է 3 ֆուտ 3 դիւյիմ 2 լինիային:
745. Մէկ կտոր արծաթը, որի ծանրութիւնն է 3 գրվանքա 30 լոտ 2 մանալ արժէ 114 մանէթ: Մէկ գրվանքան ո՞րքան արժէ.
746. 234 դեսետինայի տասնուհինգերորդ մասը քանի՞ անգամ փոքր է նոյն թուի հինգերորդ մասից:
747. Քանի՞ արշին մահուդ կարելի է դնել 48 մանէթ 75 կոպէկով, եթէ ամէն մէկ արշինն արժենայ 3 մանէթ 25 կոպէկ:
748. 2 դիւժին գդալը քաշում է 5 գրվանքա 24 լոտ: Ո՞րքան է քաշում մէկ գդալը:
749. Լուսի արագութիւնը քանի՞ անգամ աւելի է ձայնի արագութիւնից, եթէ լոյսը 1 վայրկեանում անցնում է 288468 վերստ 192 սաժէն 6 ֆուտ, իսկ ձայնը 1107 ֆուտ:
750. Ջրի մէկ խորանարդ ֆուտը քաշում է 69 գրվանքա: Ո՞րքան է քաշում մէկ խորանարդ դիւյիմը:
751. Անիւր 299 սաժէն տարածութեան վերայ քանի՞ անգամ պտոյտ կ'զայ, եթէ նորա շրջագատն է 5 արշին 12 վերշտիկ:

752. 18 սայլի վերայ դարսել էին 730 փութ 32 գրվանքա երկաթ: Իւրաքանչիւրի վերայ ո՞րքան է դարսած:

753. Ճանապարհորդն, օրէնը 6 ժամ մանգալով, 5 օրումը անցաւ 157 վերստ 250 սաժէն: Իւրաքանչիւր ժամում նա ո՞րքան էր գնում:

754. Մէկ գրքի վերայ գնում է 28 թերթ թուղթ. 38 օգմա 18 դաստա 8 թերթից քանի՞ գիրք կ'դուրս գայ:

755. Երկրի և լուսնի միջի տարածութիւնն է 51835 մղոն: Ո՞րքան ժամանակ է հարկաւոր երկրից լուսինն հասնելու, եթէ մէկ ընդմիջում մէկ վերստ անցնեն:

756. Արեգակը մեզանից 20000000 մղոն հեռու է: Եթէ թնդանօթից արձակած ռումբը, իւրաքանչիւր վայրկեանում գնար 2450 ջուտ և իւր արագութիւնը չ'կորցնէր, քանի՞ ժամանակից յետոյ կ'հասնէր արեգակին:

757. 8 վերստ 270 սաժէնի մէջ քանի՞ մետր կայ: (տես. խնդ. 744):

758. Մէկ շոգեկառքը 6 ժամում 10 ընդմիջում անցաւ 109 վերստ 100 սաժէն, իսկ միւսը մէկ և կէս ժամում անցաւ 162 կիլոմետր: Քանի՞ անգամ երկրորդը շուտ թէ ուշ գնաց առաջինից: (տես. խն. 744):

759. Քանի՞ կիլոգրամ կայ 124 փութ 8 գրվանքայի մէջ, եթէ 1 կիլոգրամն ունի 2 գրվանքայ 13 լոտ:

760. 90 օրում 500 մարդոյ վերայ մխտուել է 2812 փութ 20 գրվանքա հաց: Ամէն մէկի վերայ ո՞րքան է մխտուել:

761. 56 փութ 10 գրվանքա հացը 25 մարդոյ քանի՞ օր կ'բաւականանայ, եթէ ամէն մէկի վերայ օրէնը 2 գրվանքա 16 լոտ է գնում:

762. Գնել էին 360 հատ բանբախ, բոլորի բաշն էր՝ 4984 փութ 30 գրվանքա բրուտա, 255 փութ 30 գրվանքա տարա: Իւրաքանչիւր հակի նետառ քաշը ո՞րքան էր: (տես. խն. 643):

763. Ճանապարհորդը գնում էր 16 օր, իւրաքանչիւր օր լինելով ճանապարհի վերայ 14 ժամ 20 ընդմիջում: Բոլորը նա քանի՞ վերստ անցաւ, եթէ իւրաքանչիւր 5 ընդմիջում էր 1 վերստ:

764. Քանի՞ քայլ պէտք է անել 3 վերստ 309 սաժէն տարածութեան վերայ, եթէ որ մէկ քայլը հաւասար է 2 ջուտ 3 դիւլիմին:

765. 2015 փութ 25 գրվանքա հացը քանի՞ օր կ'կերակրուեն 430 մարդ, եթէ ամէն մէկն իւրաքանչիւր օր ստանում է 1 գրվանքա 8 լոտ:

766. Գնել են 32 դեսեատինա 1256 քառակուսի սաժէն 8 քառակուսի արշին հող, որի համար վճարել են 7025 մանէթ 12 կոպէկ: Մէկ դեսեատինան ո՞րքան արժէ:

767. 400 մանէթ պարտքի վճարել են 45 պոլուխպերիալ և 112 մանէթ: Մէկ պոլուխպերիալը ո՞րքան արժէ:

768. Աւագանն, որ տանում էր 100 տակառ ջուր, ունէր երկու խողովակ: Քանի՞ ժամանակում կ'դատարկուի աւագանը, եթէ ամէն մէկ խողովակից իւրաքանչիւր ընդմիջում դուրս է թափվում 375 խորանարդ դիւլիմ ջուր: Մէկ վեդրօն հաւասար է 750 խոր. դիւլիմին:

769. 215 մշակ քանի՞ օրում կ'փորեն 724 խորան. սաժէն 17 խորան. արշին հողը, եթէ ամէն մէկը իւրաքանչիւր օր փորում է 7 խորանարդ արշին:

§ 18. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲԱՐԴ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ ԹՈՒԵՐԻ
ԲՈԼՈՐ ՉՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՅ ՎԵՐԱՑ

770. Աստիճանաւորն ունէր մէկ ծառայ, որին ամսական տալիս էր 12 մանէթ 50 կոպէկ, 7 ամից յետոյ ծառան չ'կամենալով դարձեալ ծառայել դուրս գնաց և իւր ծառայութեան համար ստացաւ՝ 67 մանէթ 15 կոպէկ և շոր: Ստացած շորը ո՞րքան արժէր:

771. Մէկ փողոցի լապտերների վերայ գնաց մէկ ամսում 100 մանիթի 80 կոպէկինաւթ, իւրաքանչիւր լապտերի վերայ մսխելով 7 գրվանքա 16 լոտ: Քանի՞ լապտեր կար այդ փողոցի վերայ, եթէ ամէն մէկ գրվանքա նաւթն արժէր 8 կոպէկ:

772. 99 բերկովեց 9 փութ ալիւրը ածած էր տոպրակների մէջ, իւրաքանչիւրում 4 փութ 25 գրվանքա, դորա կրելու համար վարձել էին 18 սայլ: Իւրաքանչիւր սայլի վերայ քանի՞ տոպրակ դարսեցին, եթէ ամէն մէկի վերայ հաւասար էր:

773. Երկաթուղու գնացքը 1 ժամ 27 րոպէում անցաւ 13 մղոն 2 վերստ 50 սաժէն: Մէկ ժամում ո՞րքան անցաւ, եթէ նա գնում էր մի և նոյն արագութեամբ:

774. Երկու կտոր քաթանի մէջ 103 արշին 11 վէրշոկ էր: Ամէն մէկ կտորի մէջ ո՞րքան արշին էր, եթէ առաջինը 3 արշին 15 վերշոկով աւելի էր երկրորդից:

775. Մէկ բերկովեցը բաժանել երկու այնպիսի մասերի, որ առաջինը 8 անգամ շատ լինի երկրորդից: Ո՞րքան է իւրաքանչիւրը:

776. 24 տոպրակի մէջ ածած է 202 փութ 28 գրվանքա ալիւր, առաջին 8 տոպրակի իւրաքանչիւրի մէջ կար 8 փութ 12 գրվանքա 8 լոտ: Մնացած իւրաքանչիւր տոպրակների մէջ ո՞րքան է, եթէ ամէն մէկի մէջ հաւասար է ածած:

777. 75 թաշկենակին վճարել են 158 մանէթ 25 կո-

պէկ: Եթէ իւրաքանչիւր դիւժինը վաճառել էին 27 մանէթ 60 կոպէկով, այն ժամանակ ամէն մէկ թաշկենակի մէջ ո՞րքան օգուտ կ'ստանային:

778. Ուսումնարանում կային 269 աշակերտ, ամէն մէկի վերայ մէկ շաբաթում 12 թերթ թուղթ էր նշանակած: Չորս շաբաթում քանի՞ օգմա թուղթ կ'գնայ:

779. Եթէ քսակիս մէջ լինէր 5 անգամ այնքան, որքան այժմ կայ և դարձեալ 156 մանէթ 18 կոպէկ, այն ժամանակ 530 մանէթ 93 կոպէկ կ'լինէր: Քսակիս մէջ ո՞րքան փող կայ:

780. 423 փութ 34 գրվանքա արծաթից շինել են գնդակներ, որոնցից իւրաքանչիւրը քաշում էր 2 լոտ 1 մսխալ. այդ գնդակները բաժանել են զինուորներին և ամէն մէկին տուել են 48 հատ: Քանի՞ զինուոր էր:

781. Մէկն իւրաքանչիւր օր մսխում է 3 մանէթ 75 կոպէկ և տարուայ վերջում մնում է դարձեալ նորա մօտ 631 մանէթ 25 կոպէկ: Նորա տարուայ եկամուտը ո՞րքան է:

782. Մէկը, մսխելով իւրաքանչիւր օր 1 մանէթ 25 կոպէկ, մէկ տարում մնում է պարտ 18 մանէթ 25 կոպէկ: Ո՞րքանով նա պէտք է քչացնէ իւր օրական ծախքը, որ պարտ չ'մնայ:

783. Ո՞րքան արժեն 2 դիւժին սեղանի և 3 դիւժին թէյի արծաթեայ գդալները, եթէ 1 սեղանի գդալը քաշում է 8 լոտ, իսկ թէյինը 1 լոտ 2 մսխալ և մէկ մսխալ արծաթը արժէ 30 կոպ:

784. Մէկը մի և նոյն արժողութեան երկու զուլս շաքար գնեց, մէկի մէջ 19 գրվանքա էր և արժէր 4 մանէթ 75 կոպէկ, իսկ միւսն էր 17 գրվանքա: Երկրորդ զուլս շաքարը ո՞րքան արժէր:

785. Երկու արկղի մէջ կար 28 գրվանքա 16 լոտ թէյ:

Երբ երկուսիցն էլ հաւասար հանեցին, այն ժամանակ մէկի մէջ մնաց 8 գրվանքա 20 լոտ, իսկ միւսի մէջ 4 գրվանքա 12 լոտ: Իւրաքանչիւր արկղի մէջ ո՞րքան թէյ կար:

786. Երեք չեւփերտ ցորենը քաշում է 27 փութ 4 գըրվանքա 16 լոտ, իսկ 5 չեւփերիկ դարին 2 փութ 32 գրվանքա 31 լոտ: Յորէնը քանի՞ անգամ ծանր է, քան թէյ դարին:

787. Շաքարի 1 փութն արժէ 8 մանէթ 40 կոպէկ: Ո՞րքան պէտք է վճարել 7 տակառ շաքարին, եթէ ամէն մէկի մէջ կար 18 փութ 20 գրվանքա:

788. Գրագիրն 17 մանէթ 25 կոպէկով մէկ տետրակ վերցրեց արտագրելու, որի մէջ կար 75 թերթ, բայց 43 թերթ արտագրելուց յետոյ նա հիւանդացաւ և դարձեալ չ'կարողացաւ շարունակել իւր գործը: Ո՞րքան պէտք է նորան վճարել:

789. Նոգեկառքը մէկ ժամում 29 վերստ 125 սաժէն է անցնում: 702 վերստ ճանապարհը քանի՞ ժամանակում կ'անցնի:

790. Կառքի առաջին անիւի շրջապատն է 3 արշին 8 վերշոկ, իսկ յետեւինը 5 արշին 4 վերշոկ: 5 վերստ 300 սաժէն տարածութեան վերայ նոցանից իւրաքանչիւրը քանի՞ անգամ պտոյտ կ'գայ:

791. 87 փութ 20 գրվանքա հացով 200 մարդ քանի՞ օր կարելի է կերակրել, եթէ ամէն մէկը իւրաքանչիւր օր ստանայ 3 գրվանքա 16 լոտ:

792. Նոգեկառքն 3 ժամում անցնում է 120 վերստ 375 սաժէն: Մէկ լոպէում ո՞րքան է անցում:

793. 5 գրվանքա պղնձից շինել են 6 դիւժին միատեսակ զանգակներ: Ամէն մէկը ո՞րքան է քաշում:

794. Երկու ճանապարհորդ դուրս եկան երկուշաբթի օրը, երեկոյեան 7 ժամին, երկու զանազան քաղաքներից, որոնց միջի տարածութիւնն էր 327 վերստ և գնում էին միմեանց հան-

դեպ. մէկն ամէն մէկ չորս ժամում գնում էր 51 վերստ, իսկ միւսը ամէն մէկ 3 ժամում 43 վերստ 250 սաժէն: Նոքա միմեանց ե՞րբ կ'հանդիպեն:

795. Նոգեկառքը ամէն մէկ ժամում անցնում է 50 վերստ 200 սաժէն: 2 ժամ 30 րոպէում ո՞րքան կ'անցնի:

796. Ո՞րքան թխած հաց դուրս կ'գայ 18 չեւփերտ ցորենից, եթէ մէկ չեւփերտ ցորենից 7 փութ 26 գրվանքա ալիւր է դուրս գալի և 1 գրվանքա ալիւրից 1 գրվանքա 12 լոտ թխած հաց:

797. 165 գդալը 39 գրվանքա 17 լոտ է քաշում: Այդ պիսի գդալներից ո՞րքան պէտք է վերցնել, որ նոցա քաշը 2 գրվանքա 28 լոտ լինի:

798. Մէկ գրվանքա նաւթը քանի՞ ժամումն է այրվում, եթէ մէկ փողոցի լուսաւորութեան վերայ, որի վերայ կար 63 լապտեր 30 օրում 86 մանէթ 40 կոպէկի նաւթ է այրվում: ամէն մէկ լապտերը օրէնը 6 ժամ է վառած և 1 գրվանքա նաւթն արժէ 16 կոպէկ:

799. Վաճառականը գնել էր 164 փութ շաքար 1418 մանէթով: Նա ո՞րքան օգուտ կ'ստանար, եթէ մէկ գրվանքան վաճառէր 25 կոպէկով:

800. Վաճառականը 853 մանէթ 60 կոպէկով 97 փութ իւղ էր գնել: Մէկ գրվանքան նա ո՞րքանով պէտք է վաճառի, որ 116 մանէթ 40 կոպէկ օգուտ ստանայ:

801. Վաճառականը, ծախելով 227 արշին մահուղը 1078 մանէթ 25 կոպէկով, ամէն մէկ արշինի վերայ 1 մանէթ 25 կոպէկ օգուտ ստացաւ: Մահուղը նորան ո՞րքան էր նստել:

802. Գնել են մէկ տակառ գինի 342 մանէթով և ածել են շիշերի մէջ. առէն մէկ 13 շիշը 18 մանէթ 50 կոպէկով են ծախել և 2 մանէթ 90 կոպէկ օգուտ են ստացել: Քանի՞ շիշ էր բոլորը:

803. Չորս տուրքակի մէջ 33 փութ 20 գրվանքա ալիւր է ածած: Առաջինի մէջ 4 անգամ քիչ է բոլոր չորս տուրքակներին ալիւրից, երկրորդի միջ 16 գրվանքա 16 լոտով աւելի է առաջինից, իսկ մնացած երկուսի մէջ հաւասար է: Ամէն մէկի մէջ ո՞րքան է:

804. Երեք մետաղի կտորները 7 գրվանքա 9 լոտ 1 մըս խալ են քաշուա: Առաջինը երեք անգամ ծանր է միւս երկուսից, իսկ երկրորդը 2 լոտով 1 մսխալով ծանր է երրորդից: Ամէն մէկը ո՞րքան է քաշում:

805. 4 մանէթ 75 կոպէկով գնել են 10 չետվերիկ խընձոր, ամէն մէկ չետվերիկը դուրս է եկել 95 խնձոր և յետոյ այդ բոլորը վաճառել են տասնեակը 8 կոպէկով: Ո՞րքան օգուտ են ստացել:

806. 1 մանէթ 50 կոպէկով գնել են 4 չետվերիկ խնձոր: Ամէն մէկ չետվերիկի մէջ քանի՞ խնձոր կար, եթէ տասնեակը վաճառելով 7 կոպէկով, 2 մանէթ օգուտ ստացան:

807. 75 տուրքակ ցորեն կրելու համար ո՞րքան պէտք է վճարել, եթէ մէկ տուրքակը 8 փութ 16 գրվանքա է քաշում, ամէն մէկ սայլի վերայ կարելի է դնել 30 փութ և ամէն մէկ սայլի վարձն է 55 կոպէկ:

808. Քանի՞ սայլով կարելի է կրել 200 չետվերտ դարին, եթէ մէկ չետվերտը քաշում է 6 փութ 10 գրվանքա և ամէն մէկ սայլի վերայ կարելի է դնել 25 փութ:

809. Խանութից 52 մանէթ 80 կոպէկի շաքար են ծախել, փութը 8 մանէթով, եթէ երեք անգամ շատ ծախելին, այն ժամանակ այդ ծախած շաքարը կ'կազմէր խանութումն եղած շաքարի եօթերորդ մասը: Ո՞րքան էր բոլորը:

810. 3 գրվանքա ոսկին 864 մանէթ արժէ, իսկ 3 գըրանքա 14 լոտ արծաթը 82 մանէթ 50 կոպէկ: Ոսկին քանի՞ անգամ թանգ է արծաթից:

811. Վաճառականն ունէր 47 փութ 25 գրվանքա շաքար. մէկի վերայ նա ծախեց երրորդ մասը, իսկ միւսի վերայ հինգերորդ մասը: Նորա մօտ դարձեալ ո՞րքան ֆնաց:

812. 112 տուրքակ դարին 14 սայլով են կրել, ամէն մէկ սայլի վերայ դարսած էր 43 փութ: Ամէն մէկ տուրքակ դարին ո՞րքան էր քաշում:

813. 420 մանէթով երկու տակառ գինի են գնել, ամէն մէկից դուրս եկաւ 280 շիշ: Այդ գինին ածել են շիշերի մէջ, մէկ շիշն արժէր 3 կոպէկ: Մէկ շիշ գինին քանիսով պէտք է ծախեն, որ բոլորի մէջ 123 մանէթ 20 կոպէկ օգուտ ստանան:

814. 527 մանէթով 620 շիշ գինի են գնել, բերելու վարձ 3 մանէթ 50 կոպէկ են տուել և բերելու ժամանակ 20 շիշը կոտրատուել է: Մէկ շիշ գինին քանիսով պէտք է ծախեն, որ 69 մանէթ 50 կոպէկ օգուտ ստանան:

815. Եթէ որ ես 9 անգամ շատ փող ունենամ, որքան այժմ ունեմ և դարձեալ 37 մանէթ 80 կոպէկ, այն ժամանակ ես կ'ունենայի 218 մանէթ 70 կոպէկ: Նա ո՞րքան փող ունեմ:

816. Փորձերից յայտնի է, որ ձայնը մէկ վայրկեանում 1107 ֆուտ տարածութիւն է անցնում: 1 բոպէ և 23 վայրկեանում ո՞րքան կ'անցնի:

817. Որոտումն մեզանից ի՞նչ տարածութեան վերայ է, եթէ որոտման ձայնը վայրակից 15 վայրկեան յետոյ է լսվում: (տես խն. 816):

818. Երկիրն արեգակի շուրջ շրջելու ժամանակ 24 ժամում 354888 մղոն է անցնում: Քանի՞ մղոն է անցնում մէկ բոպէում:

819. 4500 մարդ 8 օր կերակրելու համար քանի՞ սայլ հաց է հարկաւոր ուղարկել, եթէ ամէն մէկ սայլի վերայ կաթելի է 75 հաց դարսել, ամէն մէկ հացը քաշի 18 գրվանքա

և եթէ իւրաքանչիւր զինուորն օրէնը 1 զրվանքա 16 լոտ հաց է ստանում:

820. 36000 զինուոր 4 օր կերակրելու համար ուղարկուած է 160 սայլ հաց: Իւրաքանչիւր զինուորը օրական 1 զրվանքա 16 լոտ հաց է ստանում և ամէն մէկ հացը քաշում է 15 զրվանքա: Ամէն մէկ սայլի վերայ քանի՞ հաց էր դարսած:

821. Մանրավաճառը նարինջներ գնեց, տասնեակը 1 մանէթ 30 կոպէկով, իսկ ինքն ամէն մէկ հատը ծախում էր 15 կոպէկով: Նա քանի՞ տասնեակ նարինջ գնեց, եթէ վաճառելու ժամանակ 24 մանէթ 60 կոպէկ օգուտ ստացաւ:

822. Մէկը, պատահելով իւր բարեկամին, որ տանում էր մէկ կտոր մահուտ, հարցրեց՝ այդ կտորի մէջ քանի՞ արշին է և արշինը քանիսով էս գնել: Բարեկամը պատասխանեց՝ այս կտորի մէջն է այնքան արշին, որքան ես տասմանէթանոցներ ունէի. ամէն մէկ տասմանէթանոցից 3 մանէթ 50 կոպէկ յետ տուին, մնացած փողից ես գրքեր գնեցի և տուի 15 մանէթ 60 կոպէկ և իմ մօտս մնաց դարձեալ 12 մանէթ 40 կոպէկ:

823. Կալուածատէրն, 1500 մանէթ պարտք վճարելու համար, իւր անտառում 250 սաժէն փայտ կտրեց, ամէն մէկ սաժէնի կտրելու վճարեց 80 կոպէկ, իսկ բերելու 15 կոպէկ: Նա մէկ սաժէնը ո՞րքանով պէտք է վաճառէ, որ պարտքը և ծախքը ծածկի:

824. 1882 թուին յունվարի 1-ին քանի՞ մանէթի բնաձարալի մօմ պէտք է գնել, որ բաւականանայ մինչև մայիսի 1-ը, եթէ ամէն օր չորսանոցից 5 մօմ է այրվում և մէկ զրվանքան արժ է 23 կոպէկ:

825. Գնել են 21 մանէթ 84 կոպէկի բնաձարալի մօմ չորսանոցի մէկ զրվանքան 24 կոպէկով: Օրէնը քանի՞ մօմ էր այրվում, եթէ բոլորը միայն երկու շաբաթ բաւականացաւ:

826. 7 ձմեռային ամիսներում տունը տաքացնելու հա-

մար մոխել են 156 մանէթ 80 կոպէկ: Մէկ սաժէն փայտը ո՞րքան արժէր: Այդ տան մէջ կար չորս վառարան և ամէն մէկ վառարանի մէջ մէկ ամուռ մէկ սաժէն փայտ էր այրվում:

827. Մէկը վերցրեց վարձով 215 դեսետինա դաշտ, դեսետինան 8 մանէթ 50 կոպէկով: Վարելու վարձ տուեց 240 մանէթ 80 կոպէկ, սերմի համար 215 չետվերտ ցորեն գնեց, չետվերտը 3 մանէթ 15 կոպէկով և հնձելու ու հաւաքելու 250 մանէթ: Նա ո՞րքան օգուտ ստացաւ, եթէ ցորենը տուեց մէկին-եօթը և ամէն մէկ չետվերտը ծախեց 3 մանէթ 60 կոպէկով:

828. 6 օգմա 10 դաստա թղթից շինել են 8 թերթաւոց տետրակներ և բաժանել են աշակերտներին, իւրաքանչիւրին 6 տետրակ: Քանի՞ աշակերտ էին:

829. 6 սաժէն երկայնութեամբ, 3 սաժէն 2 ֆուտ 4 դիւլիմ լայնութեամբ և 2 սաժէն 2 արշին բարձրութեամբ սենեակի մէջ 24 մարդ են բնակվում: Իւրաքանչիւրի վերայ քանի՞ խորանարդ արշին օդ է դալի:

830. Քանի՞ աղիւս է հարկաւոր մէկ պատ շինելու, որի երկայնութիւնն է 14 սաժէն, բարձրութիւնը 5 սաժէն և հաստութիւնը 12 վերշոկ, եթէ ամէն մէկ աղիւսի երկայնութիւնն է 7 վերշոկ, լայնութիւնը 4 վերշոկ և բարձրութիւնը 2 վերշոկ:

831. Աւաղանը, որի տակն է 100 քառակուսի ֆուտ, իսկ խորութիւնը 4 ֆուտ, երկու միատեսակ և հաւասար խողովակներով լցվում է 3 ժամում 20 բոպէում: Ամէն մէկ խողովակը մէկ բոպէում քանի՞ խորանարդ ֆուտ ջուր է տալի:

832. 10000 զինուոր 30 օր կերակրելու ուղարկած է 375 սայլ, ամէն մէկի վերայ դարսած էր 60 քանգրվանքանոց հացեր: Իւրաքանչիւր զինուորը օրական ո՞րքան էր ստանում:

833. Քանի՞ սայլ հաց պէտք է ուղարկել 17000 զինուոր 20 օր կերակրելու, եթէ ամէն մէկ սայլի վերայ կարելի է

դարսել 60 քսանգրվանքանոց հաց և եթէ իւրաքանչիւր զինուորը օրական 1 զրվանքա 16 լոտ հաց է ստանում:

834. Ուղարկած է 200 սայլ հաց 7000 զինուորի 15 օրուայ պաշար, հաշուելով իւրաքանչիւր զինուորի վերայ օրական 2 զրվանքա հաց: Ամէն մէկ սայլի վերայ քանի՞ հաց էր դարսած, եթէ ամէն մէկ հացը 15 զրվանքա էր քաշում:

835. Ապրիլ ամսում 8000 մարդ կերակրելու համար 4950 մանէթի հաց է զնացել: Իւրաքանչիւրն օրական ո՞րքան էր ստանում, եթէ 1 փութ հացն արժ էր 55 կոպէկ:

836. 17 փութ շաքարի և 5 զրվանքա թէյի վճարել են 157 մանէթ, միւս անգամ 17 փութ շաքարի և 7 զրվանքա թէյի վճարել են 162 մանէթ: Ո՞րքան արժ էր 1 փութ շաքարը և 1 զրվանքա թէյին:

837. Երկու արկղի մէջ կայ 69 փութ 30 զրվանքա թէյ, մէկի մէջ 11 անգամ շատ է միւսից: Ամէն մէկի մէջ ո՞րքան է:

838. Վարձել են մէկ մշակ հետեւեալ պայմանով՝ ամէն բանած օրուայ համար ստանայ 75 կ., իսկ պարապ անցկացրած օրուայ համար հանել նորա փողից 40 կոպէկ: 15 օրից յետոյ նորան արձակեցին վճարելով միայն 5 մանէթ 50 կոպէկ: Նա քանի՞ օր էր բանել:

839. 25 հայելի բերելու համար վարձեցին մէկ սայլապան հետեւեալ պայմանով՝ ամէն մէկ սաղ բերած հայելու համար ստանայ 1 մանէթ 50 կոպէկ, իսկ եթէ ճանապարհին կոտորի, ամէն մէկ կոտրած հայելու համար հանել նորա փողից 5 մանէթ: Քանի՞ սաղ հայելի բերեց, եթէ բերելու վարձ ստացաւ 18 մանէթ:

840. 41 մանէթ 25 կոպէկով գնել են 25 շիշ զինի երկու տեսակից. առաջին տեսակի մէկ շիշն արժ էր 1 մանէթ

75 կոպէկ: իսկ երկրորդ տեսակի՝ 1 մանէթ 50 կոպէկ: Ամէն մէկ տեսակից քանի՞ շիշ զինի են գնել:

841. Օմիկեոսն մէկ շաքաթում 193 մանէթ 20 կոպէկ օգուտ է տալի. Ամէն մէկ օր նա քանի՞ մարդ է տանում, եթէ իւրաքանչիւրից 15 կոպէկ է վերցնում:

842. Եթէ իմ բարեկամիս փողերին աւելացնեմ 145 մանէթ 25 կոպէկ, այն ժամանակ նա 16 անգամ քիչ կ'ունենայ 10840 մանէթ 80 կոպէկից: Նա ո՞րքան փող ունէր:

843. Երկու աշակերտ միասին 1 մանէթ 83 կոպէկ ունէին: Մէկը ասում է միւսին՝ եթէ դու քո փողերից 25 կոպէկ աղքատներին տաս, այն ժամանակ մենք հաւասար կ'ունենանք: Իւրաքանչիւրը ո՞րքան փող ունէր:

844. Երկու արկղի մէջ 27 զրվանքա թէյ կար: Եթէ մէկից հանենք 3 զրվանքա 10 լոտ և դնենք միւսի մէջ, այն ժամանակ երկուսի մէջն էլ հաւասար կ'լինի: Ամէն մէկի մէջ ո՞րքան էր:

845. Երեքը միասին 146 մանէթ 40 կոպէկ ստացան: Առաջինը վերցրեց երկու անգամ շատ, իսկ երկրորդը երեք անգամ շատ երրորդից: Իւրաքանչիւրը ո՞րքան ստացաւ:

846. Եթէ զումարենք հօր, մօր և որդւոյ տարիներին թիւը, կ'ստանանք 84 տարի: Իւրաքանչիւրը քանի՞ տարեկան է, եթէ հայրը 4 տարով մեծ է մօրից, իսկ մայրը 25 տարով մեծ է որդւոց:

847. Շինել են չորս յարկանոց մէկ տուն, որի բարձրութիւնն է 8 սաժէն 2 արշին և 5 վերշով: Ամէն մէկ յարկն ինչ բարձրութեան է, եթէ երկրորդ յարկը բարձր է առաջինից 1 սաժէն 1 արշինով, երրորդը ցածր է երկրորդից 1 արշինով, իսկ չորրորդը բարձր է առաջինից 5 վերշովով:

848. Ոստայնակը օրէնը 3 արշին քաթան է գործում, արշինը 50 կոպէկանոց: Մէկ տարուայ մէջ նա քանի՞ օր պէտք

է բանի, որ 231 մանէթ յետ զցի, եթէ օրէնը 60 կոպէկ է մնալում: (տարին=365 օրին):

849. Գործարանում տասներկու օրուայ գործի համար 334 մանէթ 80 կոպէկ են վճարել. բանել են՝ 8 տղամարդիք իւրաքանչիւրն օրէնը 1 մանէթ 50 կոպէկով, 9 կանայք, իւրաքանչիւրն օրէնը 90 կոպէկով և մի քանի երեխայք, իւրաքանչիւրն օրէնը 65 կոպէկով: Քանի՞ երեխայ էր բանում:

850. Նաւապետը ճանապարհորդներին 153 մանէթ 90 կոպէկ ստացաւ. առաջին դասի ճանապարհորդ 2 մանէթ 50 կոպէկ վճարողներին 24 էին, երկրորդ դասի 1 մանէթ 50 կոպէկ վճարողներին 13, իսկ երրորդ դասի ճանապարհորդներին իւրաքանչիւրը 1 մանէթ 20 կոպէկ էր վճարում: Երրորդ դասի ճանապարհորդները ո՞րքան էին:

851. Զորս մշակ, որոնցից մէկը օրէնը բանում էր 1 մանէթ 70 կոպէկով, միւսը 1 մանէթ 50 կոպէկով, երրորդը 1 մանէթ 25 կոպէկով և չորրորդը 1 մանէթ 10 կոպէկով, աշխատեցին 138 մանէթ 75 կոպէկ: Քանի՞ օր էին նոքա բանում:

852. Մէկ լապտերի մէջ 5 ժամում այրվում է 16 լոտ նաւթ: Ապրիլ ամսուայ ընթացքում նաւթի ծախքը ո՞րքան կ'լինի 6 լապտերի վերայ, եթէ ամէն մէկը օրէնը 6 ժամ է վառած և 1 զրկանքա նաւթն արժ է 9 կոպէկ:

853. 1296 մանէթով գնել են 600 արկղիկ երկաթէ զրիչներ, ամէն մէկի մէջ կար 12 զիւժին: Մէկ զիւժինը ո՞րքանով պէտք է վաճառեն, որ ամէն մէկ արկղիկի մէջ 36 կոպէկ օգուտ ստանան:

854. Երկու խումբ մշակներ, մէկը 18 մարդուց բաղկացած, միւսը 12, շինեցին 1 վերստ 310 սաժէն երկայնութեամբ մէկ ճանապարհ: Ի՞նչ երկայնութեամբ ճանապարհ կ'շինէին, եթէ առաջին խմբին աւելացնէին 6 մշակ, իսկ երկրորդին 7:

855. Քաղաքային վարչութիւնը շինեց մէկ կամուրջ, որը 54270 մանէթ նստեց: Քանի՞ տարում կ'ծածկի նա այդ բոլոր ծախքը, եթէ այդ կամուրջով օրէնը 440 մարդ է անցնում, իւրաքանչիւրը 1 կոպէկ վճարելով, և ամէն տարի դորա նորոգութեան վերայ գնում է 400 մանէթ: (1 տարին=365 օր):

856. Վաճառականը 1994 մանէթով 24 արկղ զինի գնեց, ամէն մէկի մէջ կար 200 շիշ, բերելու և դարսելու վճարեց 204 մանէթ: Մէկ շիշ զինին ո՞րքանով պէտք է վաճառէ, որ ասէն մէկ արկղի մէջ 15 մանէթ օգուտ ստանայ:

857. 558 մանէթ 73 կոպէկով գնել են՝ 6 փութ 30 զրկանքա թէյ, զրկանքան 1 մանէթ 20 կոպէկով. 11 փութ 35 զրկանքա սուրճ, զրկանքան 55 կոպէկով և շոկոլադ զրկանքան 92 կոպէկով: Ո՞րքան շոկոլադ են գնել:

858. Զորս հաւասար երկայնութեան մահուղի կտորներին տուել են 1537 մանէթ 50 կոպէկ. առաջին կտորի մէկ արշինն արժ էր 1 մանէթ 25 կոպէկ, երկրորդինը 2 մանէթ, երրորդինը 2 մանէթ 85 կոպէկ, և չորրորդինը 4 մանէթ 15 կոպէկ: Բոլորը քանի՞ արշին էր:

859. Օճիւրուսն օրէնը 12 ճանապարհ է անում, ամէն մէկ անգամ իւրաքանչիւր մարդուց վերցնում է 25 կոպէկ և օրական 13 մանէթ ծախք ունի: Ամէն մէկ ճանապարհին նա քանի՞ մարդ պէտք տանի, որ մէկ տարում 2920 մանէթ օգուտ ստանայ:

860. Ոսկերիչն երեք տեսակ ոսկի հալեց և խառնեց միմեանց հետ՝ 30 զրկանքա 92 փորձի, 2 զրկանքա 16 լոտ 88 փորձի և 48 մխալ 80 փորձի: Մէկ զրկանքա հալուածի մէջ մաքուր ոսկին ո՞րքան կ'լինի:

861. Մէկ դահլիճ լապտերներով լուսաւորելու համար 1875 թուականին Յունվար, Փետրվար, Մարտ և Ապրիլ ամիս-

ների ընթացքում 244 մանէթ 80 կոպէկ է գնացել. ամէն մէկ լապտերն օրէնը 6 ժամ էր վառած և ամէն մէկի մէջ 5 ժամում 16 լոտ նաւթ էր այրվում: մէկ գրվանքա նաւթն արժէր 10 կոպէկ: Լապտերները քանի՞ էին:

862. Խառնել են երկու տեսակ գինի՝ 2240 շիշ, շիշը 45 կոպէկանոց. և 213 շիշ, շիշը 51 կոպէկանոց. խառնելու ժամանակ 97 շիշ թափել են, իսկ մնացած գինու մէկ շիշը ծախել են 49 կոպէկով: Ո՞րքան օգուտ են ստացել:

863. Մէկ ընտանիք օրական 8 գրվանքա հաց է մսխում: Տարէնը քանի՞ փութ ալիւր պէտք է գնայ և այդ ալիւրը ո՞րքան պէտք է արժենայ, եթէ 1 փութ ալիւրն արժէ 1 մանէթ 60 կոպէկ և 60 գրվանքա ալիւրից դուրս է գալի 80 գրվանքա թխած հաց:

864. Մէկը մի քանի արշին գործուած էր կամենում գնել: Վաճառականը առաջարկեց վերցնել 9 անգամ մեծ կտոր, բայց նա վերցրեց 5 անգամ մեծ կտոր, արշինը 3 մանէթ 50 կոպէկով և վճարեց 31 մանէթ 50 կոպէկ: Նա առաջ քանի՞ արշին էր կամենում գնել:

865. Մէկ մարդ 40 օրով երկու մշակ վարձեց, իւրաքանչիւրն օրէնը 1 մանէթ 25 կոպէկով: Առաջինն օրէնը 15 կոպէկով քիչ էր ծախսում երկրորդից և այնպէս նա 40 օրում այնքանով շատ փող յետ ձգեց երկրորդից, որքան երկրորդը ծախսեց 10 օրում: Իւրաքանչիւր մշակն ամէն մէկ օր ո՞րքան էր մսխում:

866. Կառքի առջևի անիւր, որի շրջանն էր 5 ֆուտ 4 դիւյիմ 1722 պտոյտ առաւ, իսկ յետևինը 378-ով քիչ առջևինից: Ո՞րքան էր բոլոր անցած տարածութիւնը և յետևի անիւր շրջանը:

867. Մէկ մշակ 9 օրուայ աշխատեցի համար ստացաւ 6 չետվերիկ կարտոֆիլ և 4 մանէթ 5 կոպէկ փող. միւս ան-

գամ վարձած էր մի և նոյն գնով և 21 օրուայ աշխատանքի համար ստացաւ 4 չետվերիկ կարտոֆիլ և 14 մանէթ 25 կոպէկ փող: Ո՞րքան արժէ չետվերիկ կարտոֆիլը և օրական նա ո՞րքան փող էր ստանում:

868. Վաճառականն երեք տոպրակ բրինձ ստացաւ, ամէն մէկի մէջ կար 7 փութ. նորանից ծախեց 5 փութ 10 գրվանքա, գրվաքան 16 կոպէկով, 5 փութ 25 գրվանքա, գրվանքան 17 կոպէկով, իսկ մնացածը գրվանքան 18 կոպէկով. բոլորումն գրվանքայի վերայ 2 կոպէկ օգուտ ստացաւ: Ինքն ամէն մէկ տոպրակը ո՞րքանով էր գնել:

869. Մէկ մարդ կամենում է 4 տարուայ ընթացքում 2075 մանէթ պարտք վճարել. նորա օրական ծախսն է 3 մանէթ 25 կոպէկ և տարուայ 365 օրից միայն 310 օր է բանում: Օրական նա ո՞րքան է ստանում:

870 Մէկ վաճառականը Փարիզում 12 կտոր միտաքսայ գործուած գնեց, ամէն մէկ կտորը 50 մետր էր և մետրը գնեց 9 ֆրանկով. բերելու միջև Թիֆլիզ և մաքսի տուեց 100 ֆրանկ: Արշինը քանի՞սով պէտք է վաճարի, որ բոլորի մէջ 305 մանէթ օգուտ ստանայ: Մետրը=3 ֆուտ 3 դիւյիմ 2 լինիա, ֆրանկը=25 կոպէկ:

871. Շոգենաւը դուրս գնաց նաւահանգստից առաւօտեան ժամի 8-ին և ամէն մէկ ժամում գնում էր 17 վերստ 240 սաթէն. ժամի 9-ին և 11-ին նորա յետևից հեռագրերով երկու շոգինաւ ուղարկեցին առաջինը նորան պէտք է հասնի ժամի 1-ին, իսկ երկրորդը ժամի 2-ին կէսօրից յետոյ: Այս շոգինաւներից ամէն մէկը մէկ ժամում ո՞րքան էր գնում:

872. Աւազանի երկայնութիւնն է 55 ֆուտ, լայնութիւնը 25 ֆուտ և խորութիւնը 5 ֆուտ. դորա մէջ քանի՞ քարասուն վեղբօանոց տակառ ջուր կ'մտնի, եթէ, վեղբօն=750 խոր. դիւյիմին:

873. Դաշնադիրը պարտաւորուեցաւ 105 օրուայ ընթացքում 10 վերստ 314 սաժէն 2 ֆուտ երկաթուղի շինել, որովհետեւ նորա մշակները 48 օրում միայն 4 վերստ 57 սաժէն 1 ֆուտ շինեցին, նա վարձեց դարձեալ 25 մշակ և զործը վերջացրեց իւր նշանակեալ ժամանակին: Քանի՞ մշակ էր հարկաւոր սկզբում և իւրաքանչիւր մշակը մէկ օրում քանի՞ ֆուտ ճանապարհ էր շինում:

874. Ո՞րքան արժէ լիամէջ երկաթեայ խորանարդը, որի կողը=1 սաժէնին, եթէ երկաթը 8 անգամ ծանր է ջրից, 1 խորանարդ ֆուտ ջուրը քաշում է 1 փութ 30 գրվանքա և 1 փութ երկաթը արժ է 2 մանէթ:

875. Խորանարդի, որի քաշն է 1 փուտ 22 գրվանքա 16 լոտ, կողմն է 5 դիւյիմ: Նորան կտրատեցին փոքր խորանարդիկների, որոնց կողմն է 3 դիւյիմ: Ամէն մէկ խորանարդիկը ո՞րքան է քաշում:

876. Պրանսիացի վաճառականը գնեց Ռուսաստանում 28 արկղ թէյ, ամէն մէկի մէջ կար 4 փութ 16 գրվանքա և գրվանքան գնեց 1 մանէթ 60 կոպէկով: Ռուսաստանից մինչև Փարիզ ճանապարհածախս տուեց 119 մանէթ 20 կոպէկ: Փարիզում նա 1 կիլոգրամմը վաճառում էր 17 ֆրանկով: Քանի՞ ֆրանկ նա օգուտ ստացաւ, եթէ 1 կիլոգրամմը=2 գրվանքա 13 լոտին և 1 ֆրանկը=25 կոպէկին:

877. Գնել են 17 դիւժին բաժակ, 134 մանէթ 30 կոպէկով, բերելու վարձ տուել են 2 մանէթ 50 կոպէկ: Ճանապարհին 14 բաժակ կտրատուել էին, իսկ մնացած բոլորը ծախել էին և 24 մանէթ 84 կոպէկ օգուտ էին ստացել: Ամէն մէկ բաժակը քանիսով էին ծախել:

878. Դաշնադիրը վարձել էր կալատող և հիւսնի, երկուսին միասին օրէնը աալիո է 2 մանէթ 70 կոպէկ, բայց հիւսնին 14 կոպէկով աւելի էր ստանում կալատողից. դոցա աշխա-

տանքի վարձ 54 մանէթ 41 կոպէկ տուեց: Կալատողը բանեց 17 օր: Քանի՞ օր բանեց հիւսնին:

879. Յունվարի 29-ին 290 մանէթի ալիւր են գնել, գրվանքան 4 կոպէկով և միւս օրից սկսել են մսխել, սմէն օր երկու 3 փութ 25 գրվանքանոց տոպրակներ: Մինչև ե՞րբ կ'բաւականանայ այդ ալիւրը:

880. Երկու գնդակ 91 ֆուտ 6 դիւյիմ տարածութեան վերայ գտնուելով գլորվում են միմեանց հանդեպ. առաջինը մէկ վայրկեանում 10 ֆուտ 6 դիւյիմ է գլորվում, իսկ միւսը 1 սաժէն 9 դիւյիմ 6 լինիա: Քանի՞ վայրկեանից յետոյ նոքա միմեանց կ'դիպեն:

881. Վաճառականը ունէր 44 փութ 16 գրվանքա շաքար, այս շաքարի մէկ մասը ծախեց գրվանքան հինգ շահով և նորա մօտ ծախածից հինգ անգամ շատ փնաց: Ծախածից ո՞րքան փող ստացաւ:

882. Վաճառականն երկուսի վերայ 94 փութ 2 գրվանքա թէյ վաճառեց, գրվանքան 1 մանէթ 80 կոպէկով. առաջինը վերցրեց այնքան գրվանքա, որքան երկրորդը լոտ: Գնողներից իւրաքանչիւրը ո՞րքան պէտք է վճարէ:

883. Երկաթը ջրի մէջ կորցնում է իւր քաշի ութերորդ մասը: Ո՞րքան կ'քաշէ ջրի մէջ երկաթէ կտորը, որը օդի մէջ քաշում է 25 գրվանքա 40 մսխալ:

884. 183 մարդ 36 օր կերակրելու 2964 մանէթ 60 կոպէկ են մսխել: 168 մարդու 27 օր կերակրելու ո՞րքան պէտք է մսխել:

885. 256 մարդու համար 15 օրում 144 փութ հաց է գնացել: 20 օրում 191 փութ 10 գրվանքա հացը քանիսի՞ն կ'բաւականանայ:

886. Մէկ հոր, որի երկայնութիւնը և լայնութիւնը 3 ֆուտ է, խորութիւնը 1 սաժէն 1 ֆուտ, փորելու համար 3

մշակ են վարձել. առաջինը առանձին կ'փորէր 18 ժամում, երկրորդը 24 ժամում, իսկ երրորդը 36 ժամում: Քանի՞ ժամանակում կ'վերջացնեն հորի փորելը, եթէ երեքն էլ միասին բանեն:

887. Երկու զնդակ, որ 74 սաժէն 2 ֆուտ տարածութեան վերայ են գտնվում, մէկ կողմն են զլորվում: առաջինը մէկ վայրկեանում 5 ֆուտ 9 դիւյիմ է զլորվում, իսկ միւսը 2 ֆուտ 6 դիւյիմ: Քանի՞ ժամանակից յետոյ առաջինը երկրորդին կ'հասնի:

888. Երկաթէ կտորը, որ օդի մէջ 38 գրվանքա 4 լոտ է քաշում, ջրի մէջ քաշում է միայն 33 գրվանքա 11 լոտ 1 մրսխալ 48 դոլիա: Ջրի մէջ նա իւր քաշի ո՞ր երրորդ մասը կորցնում:

889. Երկու զիւղացի իւր վաճառեցին. առաջինը 7 փութ 10 գրվանքա, երկրորդը 2 փութ 15 գրվանքա: Առաջին զիւղացին 33 մանէթ 20 կոպէկով աւելի ստացաւ երկրորդից, թէև երկրորդը զրվանքան 2 կոպէկով արժան էր վաճառում առաջինից: Իւրաքանչիւր զիւղացին մէկ զրվանքա իւրը քանիսո՞վ էր վաճառում:

890. Մէկը միքսնի արշին գործուած էր կամենում գնել և հաշուեց՝ եթէ վերջնի 40 արշին, այն ժամանակ վճարելու 30 մանէթ կ'պակասի. իսկ եթէ վերջնի 30 արշին, այն ժամանակ 7 մանէթ 50 կոպէկ կ'աւելանայ: Նա քանի՞ արշին գործուած կտոր էր գնել:

891. Ոսկերիչը 1 կտոր արծաթից, որ քաշում էր 1 զրրվանքա 14 լոտ 1 մսխալ շինեց սեղանի և թէյի գդալներ. թէյի գդալները երկու անգամ շատ էին սեղանի գդալներից: Քանի՞ գդա դուրս եկաւ, եթէ մէկ սեղանի գդալը 4 լոտ 1 մսխալ էր քաշում, իսկ թէյինը 1 լոտ 2 մսխալ 16 դոլիա:

892. Առաւօտեան ժամի 3-ին նաւը ծակուեց և ամէն

մէկ ժամում 5 խորանարդ ֆուտ ջուր էր մտնում: այս ֆնասը նկատեցին միայն առաւօտեան ժամի 7-ին և խիշիկ երկու ջրահան մեքենաներով սկսեցին ջուրը հանել. առաջին մեքենան 1 ժամում հանում էր 2 խորանարդ ֆուտ 864 խոր. դիւյիմ ջուր, իսկ երկրորդը 3 խոր. ֆուտ 1296 խոր. դիւյիմ: Երբ ջուրը ե՞րբ կ'լինի հանած նաւից:

Բաժանարարներ

§ 19. ՊԱՐՁ ԵՒ ԲԱՐԴ ԹՈՒՆԵՐ

893. Համարել պարզ թուերը 1-ից մինչև 30. 30-ից մինչև 60. 60-ից մինչև 100: Պարզ թուերը ո՞րքան են:

894. Համարել բոլոր բարդ թուերը 10-ից մինչև 40. 40-ից մինչև 70. 90-ից մինչև 130. 140 մինչև 200:

895. Հետևեալ թուերից՝ 16, 19, 22, 26, 29, 71, 251, 363, 143, 457, 215, 123, 78, 1001, 1214: Ո՞րոնք են պարզ և ո՞րոնք բարդ:

§ 20. ԹՈՒՆԵՐԻ ԲԱԺԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

896. 71226-ը բաժանվում է 2-ի վերայ թէ ոչ. 6128-ը 4-ի վերայ, 31600-ը 8-ի վերայ կամ 5-ի վերայ:

897. Այս թուերից՝ 255, 341, 767, 392, 547, 480, ո՞րոնք են զոյգ և ո՞րոնք կենտ:

898. Այս թուերից՝ 236, 141, 906, 376, 375, 450 ո՞րոնք են բազմապատիկ 3-ի, 4-ի, 5-ի և 6-ի:

899. 25764-ը ո՞ր թուերի վերայ է բաժանվում առանց մնացորդի:

900. 8075-ը, 7548-ը, 45144-ը և 120-ը ո՞ր թուերի վերայ են բաժանվում առանց մնացորդի:

901. Գրել մէկ այնպիսի թիւ, որ ունենայ 4 թուանշան և բաժանվի 3-ի վերայ առանց մնացորդի:

902. Գրել մէկ թիւ, որ ունենայ երեք թուանշան և բաժանվի 4-ի վերայ առանց մնացորդի:

903. Գրել մէկ թիւ, որ ունենայ վեց թուանշան և բաժանվի 6-ի վերայ առանց մնացորդի:

904. Գրել մէկ թիւ, որ ունենայ հինգ թուանշան և բաժանվի 5-ի և 8-ի վերայ առանց մնացորդի:

905. Գրել մէկ թիւ, որ ունենայ հինգ թուանշան և բաժանվի 2-ի, 3-ի և 5-ի վերայ առանց մնացորդի:

906. Գրել մէկ թիւ, որ ունենայ չորս թուանշան և բաժանվի 3-ի, 4-ի և 5-ի վերայ առանց մնացորդի:

907. Գրել մէկ թիւ, որ ունենայ վեց թուանշան և բաժանվի 6-ի և 9-ի վերայ առանց մնացորդի:

908. Գրել մի քանի թուեր, որ բաժանվեն առանց մնացորդի 12-ի, 15-ի, 18-ի և 24-ի վերայ:

909. Գրել մի քանի թուեր, որ բաժանվեն առանց մնացորդի 16-ի, 36-ի, 32-ի և 45-ի վերայ:

910. Գրել մի քանի թուեր, որ բաժանվեն առանց մնացորդի 25-ի, 48-ի և 100-ի վերայ:

911. Հետևեալ թուանշաններից՝ 1, 2, 3 և 5 կազմել թիւ, որ բաժանվի 4-ի վերայ առանց մնացորդի:

912. Հետևեալ թուանշաններից՝ 3, 5, 6 և 7 կազմել թիւ, որ բաժանվի 3-ի և 4-ի վերայ առանց մնացորդի:

913. 51623-ին ո՞րքան պէտք է աւելացնենք, որ լինի բազմապատիկ 4-ի:

914. 11524-ին քանի՞ հարիւր պէտք է աւելացնենք, որ լինի բազմապատիկ 8-ի:

915. Գրել մէկ այնպիսի թիւ, որ ունենայ հինգ թուանշան և բաժանվի 12-ի վերայ առանց մնացորդի:

916. Գրել երկու այնպիսի թիւ, որ առաջինն ունենայ վեց թուանշան և բաժանվում լինի 9-ի վերայ առանց մնացորդի, իսկ երկրորդն ունենայ երեք թուանշան և բաժանվում լինի 4-ի վերայ առանց մնացորդի, բացի դորանից առաջինը բաժանվի երկրորդի վերայ առանց մնացորդի:

917. Գրել մէկ այնպիսի թիւ, որ ունենայ հինգ թուանշան և բաժանվի 15-ի վերայ առանց մնացորդի և բացի դորանից միջին երեք թուանշանների զումարը հաւասար լինի մի որ և իցէ դրո՞ր թուանշանին:

918. Գրել երկու թիւ, որոնցից առաջինն ունենայ հինգ թուանշան, իսկ երկրորդը երեք և երկուսն էլ բաժանուին 3-ի վերայ առանց մնացորդի և բացի դորանից առաջինը բաժանուի երկրորդի վերայ առանց մնացորդի:

919. Գրել երեք այնպիսի թուեր, որ առաջինը բաժանուի 2-ի վերայ, երկրորդը 3-ի և երրորդը 5-ի և առաջինը լինի 10 անգամ շատ երկրորդից, իսկ երկրորդը 20 անգամ շատ երրորդից:

§ 21. ԹՈՒՆԵՐԻ ԼՈՒԾՈՒՄՆ ՊԱՐՁ ԲԱԺԱՆԱՐԱՐՆԵՐԻ ԵՒ ԳՏՆԵԼ
ԹՈՒԻ ԲՈՒՈՐ ՃԻՇՏ ԲԱԺԱՆԱՐԱՐՆԵՐԸ

Հետևեալ թուերը լուծել պարզ բաժանարարների՝

920. 1200, 2500, 3400:

921. 2310, 4200, 12300:

922. 223, 1430, 1190, 5160, 45200:

923. 1331, 6300, 21870, 2257, 43200:

924. 20592, 1767, 176715, 290400, 66900:

925. 713, 2020, 1680, 94600, 24000:
 926. Ո՞ր պարզ բազմապատկիչներից է կազմուած՝ 1000, 100000, 1000000:
 Քանի՞ հետևեալ թուրի բոլոր ձիշտ բաժանարարները՝
 927. 300, 720, 200, 600:
 928. 1800, 2108, 2400, 23100:
 929. 6400, 28400, 90000, 23100:
 930. Քանի՞ ձիշտ բաժանարարներ ունին հետևեալ թուրը՝ 1400, 2000, 1500, 3600, 223, 343:

§ 22. ԱՄԵՆԱՄԵՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺԱՆԱՐԱՐԸ ԵՒ ԱՄԵՆԱ-
 ՓՈՔԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԻՎ ԹԻՒԸ

931. Քանի՞ ընդհանուր բաժանարարներ կ'ունենան՝ 60, 84 և 24:
 932. Քանի՞ ընդհանուր բաժանարարներ կ'ունենան՝ 800, 200 և 400:
 933. Քանի՞ ընդհանուր բաժանարարներ կ'ունենան՝ 50, 27 և 77. 81, 169 և 200:
 934. Քանի՞ ընդհանուր բաժանարարներ կ'ունենան՝ 60, 39, 46 և 71. 360, 420, 540 և 600:
 935. Քանի՞ ընդհանուր բաժանարարներ կ'ունենան՝ 200, 80, 110, 360 և 91. 472 և 480. 240, 640, 540 և 68:
 Լուծելով պարզ բաժանարարների գտնել ամենամեծ ընդհանուր բաժանարարը հետևեալ թուրի՝
 936. 40 և 60,
 937. 320, 80 և 400:
 938. 360, 840 և 540:
 939. 750, 900 և 1500:

940. 840, 1320 և 1560:
 941. 402, 1426 և 10010:
 942. 194, 339 և 695:
 943. 2163, 3729, 4087 և 9654:
 944. 1188 և 1430. 495 և 585:
 945. 512, 8270 և 2050:
 946. 139240, 648600, 538400 և 1000000:
 947. 224, 252 և 308. 450 և 495:
 948. 1680, 1760 և 16000:
 949. 360, 375, 450 և 500:
 950. 325, 510 և 750. 2431 և 5723:
 Հետևաբար բաժանման գործողութեամբ գտնել ամենամեծ ընդհանուր բաժանարարը հետևեալ թուրի՝
 951. 25 և 35:
 952. 65 և 125:
 953. 315 և 405:
 954. 640 և 704:
 955. 1241 և 1387:
 956. 1551 և 2585:
 957. 486 և 3402:
 958. 1847 և 419:
 959. 121 և 310:
 960. 270, 340 և 520:
 961. 900, 2520 և 3840:
 962. 8400 և 13146:
 963. 4872 և 5292:
 964. 517 և 4136:
 965. 3297 և 13188:
 966. 2269 և 2741:

967. 823 և 2129:
 968. 2621 և 167:
 969. 838 և 699:
 970. 350, 600 և 840:
 971. 492, 1230 և 6150:
 972. 495, 585, 765 և 855:
 973. 3000, 1050, 1100, և 1150:
 974. 2034, 1356, 3390 և 4746:
 975. 512, 3584, 5120 և 5632:
 976. 2393, 1483, և 2711:
 977. 1319, 3957 և 371:
 978. 9737 և 1365, 33111 և 16744:
 979. 6741 և 6413. 2039 և 10195:
 980. 25145 և 22256. 64130 և 44891:
 981. 74151 և 12826:
 982. 1907703 և 1814879:
 983. 336485 և 279822:
 984. Գրել միջանի թուեր, որ լինեն բազմապատիկ 2-ի,
 3-ի, 5-ի:
 985. Գրել միջանի թուեր, որ լինեն բազմապատիկ 3-ի
 և 4-ի:
 986. Գրել տաս թիւ, որոնցից հինգը լինեն բազմապա-
 տիկ 12-ի, իսկ միւս հինգը 15-ի:
 987. Գրել միջանի թուեր բազմապատիկ, 5-ի, 8-ի և 12-ի:
 988. Ո՞ր թիւն է 6-ի ամենափոքր բազմապատիկ թիւը:
 989. Ո՞ր թիւն է ամենափոքր բազմապատիկ 5-ի և 20-ի,
 5-ի և 7-ի, 16-ի և 24-ի, 120-ի և 40-ի, 60-ի և 36-ի,
 121-ի և 11-ի:
 Գտնել ամենափոքր բազմապատիկ թիւն հետևեալ թուերի՝
 990. 40, 20, 15 և 60:

991. 1200, 1800, 720, 225, 900 և 450:
 992. 50, 80, 40 և 10:
 993. 2, 4, 8, 16 և 32. 5, 7, 10 և 35:
 994. 15, 30, 45 և 180. 10, 11, 45, 55 և 110:
 995. 4, 5, 10 և 20. 16, 18, 24 և 54:
 996. 44, 77, 220 և 1540:
 997. 45, 56, 60 և 84. 27, 18, 60 և 90:
 998. 6, 17, 19, 35 և 143:
 999. 108, 24, 135 և 216. 11, 1331 և 121.
 1000. 70, 110, 165, 231, 210, 462, 770 և 2310:

ՊԱՏԱՍԻԱՆՆԵՐ

35	124, 131, 237.	63	34090.
40	88412.	64	123999.
41	95656.	65	15323.
42	35382.	66	16096.
43	14782.	67	7540.
44	1000000000.	68	2500.
45	8247.	69	59000.
46	36731.	70	21293.
47	36640.	71	2430.
48	2390.	72	354.
49	401864.	73	13289.
50	1115.	74	6264.
51	23739.	75	30922.
52	9512.	76	407000.
53	1881.	77	5526.
54	3257.	78	9245.
55	256.	79	985.
56	7742.	80	590.
57	29215.	81	5583.
58	5095.	82	408240842
59	4240.	83	1532, 1608, 1684, 1760,
60	31000.		1836, 1912.
61	1893.	84	4293.
62	59330752.	85	27315
		86	59589.

§ 4.

87 11, 12, 8...
 97 8562.
 98 1511.
 99 1418.
 100 901.
 101 19418.
 102 6034.
 104 5860.
 105 23893.
 106 28175.
 108 11220.
 116 1263.
 117 1727, 1749.
 118 4650.
 119 8398.
 120 6996.
 121 10998.
 122 35601.
 123 7902.
 124 8938.
 125 1600.
 126 2727.
 127 25103.
 128 50044.
 129 134350.
 130 30557.
 131 2867.
 132 10630.
 133 55767.
 134 18054, 24804.
 135 4424.
 136 2238.
 137 3904.
 138 5425.
 139 216.
 140 644.

141 879.
 142 2156.
 143 3044.
 144 1593, 1435.
 145 893.
 146 2066.
 147 5244.
 148 10362.
 149 981.
 150 3380.
 151 565.
 152 1370, 2130.
 153 11868.
 154 26303.
 155 3109.

§ 5.

156 1775.
 157 26149.
 158 108339.
 159 13385.
 160 3491.
 161 67623.
 162 15844.
 163 1798.
 164 25729.
 166 3176.
 167 1722.
 168 5970.
 169 22763.
 170 2.
 171 7159.
 172 0.
 173 3967.
 174 12267.
 175 67450.
 176 39825.

177 1786.
 178 973.
 179 1079.
 180 1592.
 181 148.
 182 2009.
 183 334.
 184 2310.
 185 362.
 186 563.

§ 6.

194 316.
 198 24.
 199 188.
 200 541.
 201 78.
 202 100.
 205 2637, 3800.
 206 200.

§ 7.

207 180, 450, 1032.
 215 25266712.
 217 148274.
 219 235104.
 227 1047.
 228 29889.
 229 14688.
 230 4860.
 231 5338.
 232 38520.
 233 665000.
 234 75000000.
 235 15980.
 236 910.

237 3000.
 238 1383.
 239 130.
 240 1376.
 241 3630.
 242 1015.
 243 200.
 244 124.
 245 610.
 246 150.
 247 13879.
 248 1000.
 249 2089.
 251 8840.
 252 19071.
 253 11424.
 254 120.
 255 873.
 256 2350.
 257 5930.
 258 945.
 259 14160.
 260 176.
 261 1473.

§ 8.

262 7, 13...
 265 179, 3566...
 271 3.
 272 132.
 275 6.
 276 22.
 277 437.
 278 23.
 279 90.
 280 60.
 281 331.

282	250.	320	3.
283	18210.	321	240.
284	3167.	322	240.
285	12668.	323	384.
286	1111.	324	185.
287	135.	325	2040.
288	960.	326	15.
289	90.	327	45016.
290	157.	328	120.
291	8.	329	1072.
292	81.	330	570.
293	125.	331	4 7/8.
294	900.	332	34560.
295	45386.	333	430.
296	75.	334	3060.
297	25.	335	3.
298	70.		
299	580.		\$ 9.
300	127.		
301	30.	347	32.
302	2.	348	720.
303	755.	349	1824.
304	38.	350	4386, 86, 51.
305	80.	351	425, 223.
306	485.		
307	18.		\$ 10.
308	327.		
309	945.	352	8680.
310	125.	353	75375.
311	2.	354	8.
312	785.	355	123.
313	544.	356	1856.
314	825.	357	1227.
315	408480, 204240.	358	1.
316	34600, 6920.	359	0.
317	64, 192, 320.	360	15180.
318	23. 69.	361	51600.
319	114.	362	13962.

363	221.	405	41.
364	75.	406	209 ման. 54 կ.
365	45.	407	7 ման 33 կ.
366	4304.	408	7860.
367	2.	409	19.
368	2030.	410	21 ժամ:
369	41.	411	$\mu - 2545, \tau - 5090, b - 0.$
370	324.	412	2672 ման.
371	696.	413	150 ման,
372	1.	414	202395.
373	56.	415	170, 153.
374	10.	416	2650.
375	3.	417	3465.
376	2.	418	300.
377	3.	419	2.
378	2000.	420	15. 338 189 241
		421	5190.
		422	12.
		423	11.
		424	30680 ման.
		425	75240 ման.
		426	59.
		427	3 ման.
		428	149 արշ.
		429	264 ման.
		430	39 անդամ.
		431	567 և 27.
		432	15 սած., 28 սած., 23 ս.
		433	1920.
		434	331, 265, 357.
		435	$15x - 10 = 12x + 14,$ $x = 8.$
		436	300, 150. 75.
		437	48, 32, 16.
		438	92150, 43650.
		439	24 թէյի դրամ 24 ման.
		440	105.
		441	250.
389	208.		
390	100.		
391	104.		
392	212.		
393	106.		
394	$x + 135 + x - 200 = 475,$ $x = 270.$		
395	$5x - 55 = 2x + 173,$ $x = 76.$		
396	$x - 58 + 3x + 97 = 5x,$ $x = 39.$		
397	2650.		
398	65.		
399	23.		
400	45.		
401	455.		
402	104.		
403	1584.		
404	14.		

592	3 ման. 85 փ.	625	24 փ. 2 շտ. 1 փրուսկ.
593	59 ման. 52 կոպ.	626	31 փ. 8 արվ. 28 Լ.
594	28 ման. 10 կոպ.	627	54 արվ.
595	Սիւսոր 2 ժամ 18 րոպէին.	629	1 արվ. 1 մսխ. 78 ր.
596	18 ժամ 52 րոպ.	630	2 փ. 36 արվ. 26 Լ.
597	2 ժամ 56 րոպէին.	631	4 օղմ. 16 փ. 17 Թ.
598	11 ժամ. 25 րոպէին.	632	53 փ. 252 սաժ.
599	233 ման. 60 կոպ.	633	337 օր. 22 փ. 5 ր. 18 փ.
600	1650 Թ. փեղրիպրի	634	39 փ. 472 սաժ. 2 փ.
	11-ին.	635	1 արվ. 16 Լ. 1 մսխ.
601	1522 Թ. Սեպտեմբ. 7-ին.	636	2 արվ. 7 ունց. 4 ար. 2 սկր. 3 ար.
603	Հոկտեմբերի 27-ին առաւ- տ. 5 փ. 20 րոպէին.	637	6 ժամ 55 րոպէ.
604	1840 Թ. Սայիսի 2-ին.	641	2034 փ. 5 արվ. 53 մսխ. 6 ր.
605	1847 Թ. Յունիսի 3-ին երեկոյեան 7 ժամ.	642	1 սաժ. 3 փ. 8 ր.
606	Յուլիսի 30-ին 4 ժամ 0 րոպէ երեկոյ.	643	14 րեկ. 5 փ. 34 արվ. 16 Լ.
607	Յունիսի 1-ին առաւտ. 2 ժամ. 40 րոպ.	644	32 արվ. 24 Լ.
608	225 վերստ.	645	1 վեր. 125 սաժ. 7 փ.
609	33 Խ. սաժ. 7 Խ. արվ. 1404 Խ. վերջ.	646	257 սաժ. 1 փ.
610	143 ր. 658 ք. 8 ք. արվ. 6 ք. վերջ.	647	6 փ. 6 արվ. 28 Լ.
611	284 քար. սաժ. 7 քար. արվ. 131 քար. վերջ.	650	875 ր. 38 ք. սաժ. 2 ք. արվ.
612	142 քար. սաժ. 3 քար. արվ.	651	39 տ. 5 ամ. 27 օր.
	§ 15.	652	1837-ին Սայիսի 18-ին.
613	25 փ. 13 փ.	653	Սիւսորի եղբայրը 1813-ին Սայիսի 20-ին. փոքրը 1814-ին Յոկտեմբ. 30-ին.
614	9 փ. 32 արվ.	654	4 տ. 6 ամ. 23 օր. 13 փ. 15 փ.
615	16 շ. 3 օր. 19 փ.	655	Յունիսի 20-ին 1 փ. 32 ր. կէսօրից յետոյ.
620	2 տակ. 17 կրփ.	656	1804-ին Նոյեմբերի 1-ին.
624	2 փ. 30 արվ. 16 Լ.	657	1829-ին Նոյեմբերի 17-ին.
		658	1827-ին փեղրիպր. 20-ին և 1830-ին վարդի 30-ին.
		659	5 տ. 301. օր.

	§ 16.	694	105 մ. 45 փ.
660	37 փ. 5 արվ.	695	1 ար. 12 Լ. 1 մսխ. 48 ր.
661	61 տ. 1 արվ.	696	48 ման. 42 փ.
662	14 փ.	697	29 շտ. 4 շրկ.
663	300 փ. 250 սաժ.	698	377568.
664	13 արվ.	699	18 սաժ. 4 փ. 8 ր.
665	25 դես.	700	420.
666	15 օղմ. 7 ր.	701	979 փ. 8 արվ.
667	18 ք. փ. 10000 ք. սաժ.	702	1 փ. 35 արվ.
668	2 Խ. սաժ.	703	7 ման. 15 փ.
669	1126 փ.	704	68 փ. 2 արվ. 16 Լ.
670	70 փ. 120 սաժ.	705	14.
671	1875 արվ.	706	2 մլ. 3 փ. 37 1 սաժ. 3 փ.
672	101 փ. 28 արվ. 20 Լ.	707	5 փ. 10 Լ.
673	292 փ. 64 սաժ.	708	48 օղմ. 9 ր. 8 Թ.
674	68 օղմ. 9 դաստ.		§ 17.
675	40 փ. 400 սաժ. 1 փ. 4 ր.	709	5 ման. 31 կոպ.
676	23 օղմ. 3 ր. 12 Թ.	710	11 արվ. 8 լոտ.
677	7 փ. 4 արվ. 2 Լ.	711	8 րեկ. 2 փ. 25 արվ. 7 լոտ.
678	51 փ. 308 սաժ. 4 փ.	712	684.
679	1905 ման.	713	3 փ. 5 արվ. 8 Լ. 2 մսխ.
680	63 փ.	714	8 փ. 166 տ. 4 փ. 8 ր.
681	8 արվ. 14 Լ.	715	2 ունց. 7 ր. 1 սկր. 4 ար.
682	32 փ. 33 արվ. 18 Լ. 1 մսխ.	716	1 դես. 933 ք. սաժ.
683	2 փ. 145 սաժ. 2 արվ. 8 վերջ.	717	1 օղմ. 18 ր. 3 Թ.
684	6726 Խ. փ. 1631 Խ. ր.	718	24 մ. 42 կոպ.
685	90 ք. սաժ. 10 ք. փ.	719	10 ք. սաժ. 5 ք. արվ. 50 ք. վերջ.
686	6 արվ.	720	6 Խ. ֆոտ. 608 Խ. դի- յիմ = 2048 Խ. վերջ.
687	364 Խ. փ. 768 Խ. ր.	721	5 փ. 1 տ. 2 արվ.
688	103 փ. 2 շտ.	722	12.
689	76 շտ. 3 շտ. 5 քացց.	723	60.
690	76 սաժ. 3 փ.	724	120.
691	6 փ. 268 սաժ. 1 փ.		
692	1434 արվ. 6 փ.		
693	2 արվ. 13 փ.		

725	32.	762	13 փ. 5 գրվ. 42 մահ. 64 Դ.
726	35.	763	2752.
727	10.	764	5628.
728	4200.	765	150.
729	72.	766	216 մ.
730	7.	767	6 մահ. 40 կոպ.
731	7 չեւ. 5 դարնց:	768	66 ժամ 40 րոպէ:
732	18 գրվ. 25 Լ. 2 մահ.	769	13.
733	17 վեդդ. 2 շտ.		
734	16 րոպէ. 56 վայրկ.		§ 18.
735	1 գրվ. 10 ունց. 2 Դր. 1 սկր. 16 Դր.	770	20 մ. 25 Կ.
736	11.	771	168.
737	144.	772	12.
738	49.	773	5 մլ. 3 վ.
739	8 փ. 8 գրվ. 4 Լ.	774	Լ. աջինի մէջ 53 արշ. 18 վ.
740	9648.	775	1 փ. 4 գրվ. 14 Լ. 64 Դ.
741	312 Դ. 1200 ք. սաժ.	776	8 փ. 20 գրվ. 20 Լ.
742	18 գդալ:	777	19 Կ.
743	18 սաժ. 8 վերչ.	778	26 օգմ. 18 Դ.
744	15.	779	74 մահ. 95 կոպ.
745	28 մ. 80 կոպ.	780	4844.
746	3.	781	2000..
747	15.	782	5.
748	7 Լ. 2 մահ.	783	226 մահ. 80 Կ.
749	912050.	784	4 մահ. 25 Կ.
750	3 մահ. 80 դոլ.	785	16 գրվ. 16 լոտ, —12 Դր. 4 Լ.
751	156.	786	2 անգամ:
752	40 փ. 24 գրվ.	787	1087 մահ. 80 Կ.
753	5 վ. 125 սաժ.	788	9 մահ. 89 Կ.
754	650.	789	24 ժամ:
755	251 օր 23 ժ. 25 րոպ.	790	2400, 1600.
756	6 տ. 5 սաժ. 4 օր 19 ժամ:	791	5.
757	9150.	792	335 սաժ. 1 արշ. 4 վեր.
758	2.	793	6 մահ. 24 դոլ.
759	2048.	794	Երեքշաբթի առաւօտ. 7 ժ.
760	2 գրվ. 16 լոտ.		
761	36.		

795	126 վերստ:	831	1.
796	189 փ. 13 գրվ. 16 Լ.	832	1 Դրվ. 16 Լ.
797	12.	833	425.
798	21.	834	70.
799	222.	835	1 գրվ. 16լ.
800	25 կոպ.	836	8 մահ. 50 Կ.
801	764 մահ. 50 կոպ.	838	10.
802	285.	839	22.
803	8 փ. 15 գրվ. —8 փ. 30 գր. 16 Լ. —8 փ. 7 Դր. 8 Լ.	840	15, 10.
804	5 գրվ. 15 Լ. —30 Լ. 1 մահ. —28 լոտ:	841	184.
805	2 մահ. 85 կոպ.	842	532 մահ. 30 Կ.
806	125.	843	79 կոպ. —1 մահ. 4 Կ.
807	11 մահ. 55 Կ.	844	26 գրվ. 28 լոտ, —10 Դր. 6 Լ.
808	50.	945	48 մահ. 80 Կ. —73 մահ. 20 Կ. —24 մահ. 40 Կ.
809	138 փ. 24 գրվ.	846	—այրը 39, մայրը 35, որդին 10 տարեկ.
810	12 անգամ:	847	1 ս. 1 արշ. 12 վ. —2 ս. 2 արշ. 12 վ. —2 ս. 1 արշ. 12 վերչ. —1 ս. 2 արշ. 1 վերչ.
812	5 փ. 15 գրվ.	848	300.
813	1 մահ.	849	12.
814	1 մահ.	850	62.
815	20 մ. 10 Կ.	851	25 օր.
816	26 վ. 125 սաժ. 6 ֆ.	852	9 մահ. 72 Կ.
817	4 վ. 372 սաժ. 1 ֆ.	853	21 Կ.
818	246 մլ. 3 վ. 75 ս.	854	2 վերստ 161 սաժ.
819	40.	855	4.
820	90.	856	60 կոպ.
821	123.	857	24 գրվ.
822	8 արշ.	858	600.
823	6 մահ. 95 Կ.	859	7.
924	34 մահ. 50 Կ.	860	89 մահ. 82 Կ.
825	26.	861	34.
826	5 մահ. 60	862	37 մահ. 81 Կ.
827	2422 մահ. 45 Կ.		
828	65.		
829	60.		
830	34560.		

863	5 փ. 30 գրվ. արժէ	87	890	Ունէր 120 ման. կառղ էր
	ման. 20 կ.			գնել 35 արշ.
864	5 արշ.		891	6 սեղանի 12 թէյի:
865	45 ման. 60 կ.		892	Երեկոյեան 11 ժամին:
866	2 փ. 312 սաժ. — 6 ֆ. 10			
	7.			§ 19:
867	48 կ. և օրական 77 կոպ.			
868	42 ման. 65 կ.		893	1, 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19
869	5 ման.		894	12, 14, 15, 16, 18....
870	2 ման.			
871	21 փ. 425 սաժ. — 34 փ.			§ 20.
	480 սաժ.			
872	396.		899	2-ի, 4-ի, 3-ի, 6-ի,
873	40 օրում, օրէնը շինում		901	4746.
	էին 300, իսկ յետոյ. 400		902	124, 336....
	ֆուտ, աւելորդ. 100 ֆ.		903	26214.
	շինում էին 25 մշակ, ու-		904	71320.
	րեմն ամէն մէկը օրէնը		905	52410.
	շինում էր 4 ֆուտ:		906	6420.
	Սկզբում 75 մշակ է		907	264420.
	եղել:		910	525, 192, 600.
874	9604 ման.		911	5132.
875	16 լոտ.		912	7356.
876	2800.		913	1.
877	18 կոպ.		914	Երեք
878	23.		915	12516.
879	Սինչև փետրվարի 24-ը:		916	300348 և 324.
880	5.		917	23025, 83415, 22005....
881	74 ման.		918	26418 և 357, 13545 և
882	6566 ման. 40 կ. — 205			645.
	ման. 20 կ.		919	210000, 21000 և 1050.
883	22 գրվ. 23 ման.			
884	2041 ման. 20 կ.			§ 21.
885	255.			
886	8 ժամում:		920	1200=1. 2. 2. 2. 2. 3. 5. 5.
887	2 լոպ. 40 վայրկ.			2500=1. 2. 2. 5. 5. 5. 5.
888	Ութերորդ:		921	2310=1. 2. 3. 5. 7.
889	18 կոպ. — 20 կոպ.		922	223 պարզ թիւ է:

926	1000=2. 2. 2. 5. 5. 5.	962	6.
	100000=2. 2. 2. 2. 2.	966	1.
	5. 5. 5. 5. 5. և այլն:	972	45.
927	300-իւր կ'իկի. 1, 2,	973	50.
	4, 3, 6, 12, 5, 10, 20,	974	678.
	15, 30, 60, 25, 50,	975	512.
	100, 75, 150, 300.	976	1.
		977	1.
	§ 22.	984	4, 6, 10..
		985	12, 9, 16, 48....
		987	25, 24, 36....
		988	6.
931	Երեք:	989	20, 35....
932	Էինք:	990	120.
934	Ու մէկ:	991	3600.
636	20.	992	400.
938	60.	993	32, 70.
941	2.	994	180, 990.
942	1.	995	20, 422.
947	28, 45.	996	1540.
950	5, 1.	997	2520, 540.
951	5.	998	9699690.
953	45.	999	1080, 1331.
958	1.	1000	2310.
961	20.		

Գինն է 40 կոպ.

Վաճառվում է բացառապէս Բ. Շաշվերդեանի Լրագրական Գործակալութեան խանութում:

Մամուլի տակն է և շուտով լոյս կ'տեսնի այս գրքի երկրորդ մասը:

Այստեղ և միւս Թիֆլիսի գրավաճառանոցներում վաճառվում է նոյն հեղինակի

ԳԱՍԱԳԻՐՔ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ գինն է 70 կոպ.

Բ. ՇԱՆՎԵՐԴԵԱՆԻ

Լրագրական Գործակալութեան խանութում Թիֆլիզում
(Газетное Агентство В. Шавердова в Тифлисе).

Վաճառվում են ամէն տեսակ գրքեր՝ թէ դասական և թէ գրականական Հայերէն, Ռուսերէն և զանազան Եւրոպական լեզուներով:

Լրագրական Գործակալութիւնը ընդունում է նմանապէս բաժանորդագրութիւն՝ թէ տեղական, թէ ռուսաց և թէ արտասահմանեան բոլոր պարբերական լրագիրների համար նոյն իսկ խմբագրական գներով:

Բ. Շաշվերդեանի Լրագրական Գործակալութիւնը ընդունում է ամէն տեսակ յայտարարութիւններ բոլոր պարբերական թերթերի մէջ տպելու համար ինչպէս Ռուսաստանի նոյնպէս և արտասահմանեան:

Օտարաբաղադրացիները իրանց պատուէրներ ուղղում են
Тифлисе, в Газетное Агентство В. Шавердова.

1471

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0065088

